

บทที่ 3

วิเคราะห์วรรณกรรมเพลงของสีฟ้าในด้านวรรณศิลป์

วรรณศิลป์ หมายถึง ศิลปะในการแต่งหนังสือ หัวใจของศิลปะทั้งหลายคือสุนทรียภาพ หรือความประณีตงดงาม ได้แก่ ความงามของภาษา ความงามของเนื้อเรื่องซึ่งกลมกลืนกับรูปแบบ ความงามในความมีสาระของข้อคิดเห็นหรือแนวคิดที่แทรกแฝงอยู่ในเนื้อเรื่อง ส่วนมากความงามที่สำคัญที่สุดของการสร้างวรรณกรรมก็คือวิธีแต่ง วิธีแต่งที่สวยงามก็คือความผสมผสานที่เข้ากันได้ อย่างประณีตนั่นเอง (สิทธา พินิจภูวดล และคณะ, 2515, หน้า 35)

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงจะวิเคราะห์การใช้ภาษา โดยศึกษาในเรื่องการซ้ำคำหรือวลี การใช้ถ้อยคำให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ ตลอดจนศึกษาภาพพจน์ และวิเคราะห์แนวคิด ซึ่งจะทำได้ ทำให้สามารถเห็นถึงวรรณศิลป์ในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้า ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

การใช้ภาษา

การใช้ภาษา ประกอบด้วย

1. การใช้คำหรือวลี
2. การใช้ถ้อยคำให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ
3. ภาพพจน์

การซ้ำคำหรือวลี

การซ้ำคำหรือวลี คือ การนำคำ วลี ที่เหมือนกันมาใช้ในการแต่งคำร้อง โดยใช้คำหรือวลี นั้นมากกว่าหนึ่งครั้งในรูปแบบต่างกัน จากข้อมูลพบว่ามีรูปแบบการซ้ำดังต่อไปนี้

1. การซ้ำต้นวรรค
2. การซ้ำติดกัน
3. การซ้ำแยกกัน
4. การซ้ำแบบเป็นชุด
5. การซ้ำแบบตำแหน่งไม่แน่นอน

การซ้ำต้นวรรค คือ การใช้คำ หรือวลีที่เหมือนกันในตอนต้นของแต่ละวรรค ในคำร้อง บางท่อน มีปรากฏอยู่ดังนี้

บอกคนโน้น
ว่าตัวฉันเองไม่ดียังไง

บอกคนนี้
ว่าเธอไม่เคยมีใจ

(กลับกลอก)

ทำไมเวลาที่ฉันมีเธอทั้งใจ
เธอก็ทิ้งฉันไปไม่ยอมพบเจอ
ทำไมเวลาที่ฉันไม่ต้องการเธอ
แต่เธอก็กลับเหนียวรั้งและกลับมาสนใจ

(กลับไป)

ไม่มีใครให้ฉันได้ครบทุกข
ไม่มีใครให้ฉันได้ระบาย

ไม่มีใครซักคนคอยปลอบใจ
ไม่มีใครมาคอยเช็ดน้ำตา

(กลับมาหาเพื่อน)

แต่ก่อนนั้น
ที่เห็นใครร่ำลาจากกัน
แต่บัดนี้
ก็ถึงวันที่ฉันเข้าใจ

ฉันยังแปลกใจ
ด้วยการร้องไห้
เมื่อเราต้องไป
ว่าเพราะอะไร

กว่าจะรักเท่าวันนี้
ต้องใช้เวลา

กว่าจะมีคนมาเข้าใจ
ไซ่เพียงมองตากันเมื่อไร

(กว่าจะรัก)

กว่าจะรู้ก็รักเขาไปแล้วหมดใจ
กว่าจะรู้ (เหอะ) ที่แท้เธอน่ะร้ายกาจอย่างไร
กว่าจะรู้ว่ารักหลงให้ฉันเจ็บใจ
กว่าจะรู้เธอก็หายไปไม่เห็นบอกสักคำ
อยากจะแค้นก็รักเกินจะแค้นได้ลง
บอกตรงตรงคงจะรักคงจะหลงอยู่อีกนาน

(กว่าจะรู้)

ป่วยการจะหวนคีน
 ป่วยการเสียน้ำตา
 เจ็บปวดมาเท่าไร
 ก็ครั้งที่ต้องฟัง

.....

บอกเลยยังเสียใจ
 บอกเลยน้ำตา
 เมื่อตอนที่ฉันเจ็บ
 ก็ครั้งที่เธอไป
 ไม่ใช่คนใจร้าย
 แต่ต้องการตัดใจ

ให้เป็นเหมือนที่ผ่านมา
 เพราะฉันเข้าใจทุกอย่าง
 เมื่อชีวิตต้องผิดหวัง
 ก็ครั้งที่ทรมาน

.....

อะไรที่เพิ่งผ่านมา
 ก็เชื่อมใจเราไม่ได้
 เมื่อตอนนั้นเธออยู่ไหน
 และทิ้งให้ทรมาน
 ไม่ใช่ฉันไม่ได้รัก
 ไปเสียที

(เก็บใจเธอไว้)

อยากเก็บเม็ดฝนมาร้อยไว้ใส่แทนสายสร้อย
 จะเก็บหิ้งห้อย คล้องไว้ใส่แทนตุ้มหู
 จะเก็บใบไม้สักกองใหญ่ ไว้ใช้แทนผ้าผืนลาย
 จะตัดกระโปรงเสื้อชุดใหม่ แล้วจะใส่ไปในงาน
 จะเก็บยางรถยนต์ หิ้วอยู่ตามริมข้างทาง
 ตัดเป็นรองเท้ายาง สวมไว้ใส่เที่ยวงาน
 จะเก็บดอกไม้ที่เริ่มบาน ร้อยให้เป็นพวงมาลัย
 จะไปแจกคนที่รู้ใจ และทุกคนในงาน

(เก็บเม็ดฝน)

เกลียดเวลาที่เธอเอาใจใส่ เกลียดถ้อยคำซึ่งใจที่เธอเอ่ย
 เกลียดแววตาแสนดีที่มองอย่างเคย
 เกลียดอาการของเธอที่คอยหลอก เกลียดตัวเองที่ยอมให้เธอหลอก
 เกลียดที่ยังเผลอตัวชื่นชมและหลงละเมอ

(เกลียด:ฟลาย)

มองเธอกับเขาเดินจับมือด้วยกัน
มองดูเธอยิ้มยิ้มให้กันทุกครั้ง

พร้อมคำพูดที่ฉันเคยได้ฟัง
กลับยิ่งตอกยิ่งย้ำยิ่งทรมาน

.....
เกลียดความจริงที่มันต้องเป็น
เกลียดบางคนที่เธอพอใจกว่าฉัน
เกลียดตัวเองที่ยังมองเธอ
เกลียดตัวเองที่ใจยังสั่นเมื่อมาเจอเธอ

.....
เกลียดที่เห็นว่าเธอมีใคร
เกลียดที่พ้อถึงเธอมานาน

(เกลียด:ตอง)

.....
ฉันคงไม่ได้ใช่ใหม่
และเธอเอง
เมื่อเธอได้พบรักใหม่
และไม่อาจจะรัก

.....
ถึงทำให้เธอต้องหมางเมิน
เลือกทางอีกทางเพื่อแยกไป
แต่ฉันยังคงฝังใจ
ใครได้เหมือนเธอ

.....
ฉันคงต้องการแค่นี้
ไม่มีทาง
อยากให้เธอรู้ว่าฉันเจ็บ
ไม่มีทางจะดี

.....
เพราะตัวฉันเองก็รู้ดี
คบกันอย่างที่แล้วแล้วมา
และฉันยังคงเสียน้ำตา
เวลาย้อนคืน

(ขอได้ไหม)

.....
หากว่าเธอท้อแท้วันใด
หากต้องการมีใครสักคน

.....
ถูกสิ่งใดทำใจร้อนรน
ที่พร้อมให้ความอุ่นใจ

(ขอเป็นคนหนึ่ง)

.....
ไม่ต้องการพบแม้ผู้คน
เพราะว่ายังทำใจไม่ได้
ไม่ต้องการรู้เรื่องราวใด
ไม่ต้องการเจอใครใครทั้งนั้น

.....
ไม่ต้องการคนเห็นใจ
จากวันนั้น
ที่มันคอยแทงใจกัน
อยากอยู่ อยู่อย่างนี้

ไม่ต้องการเห็นภาพเดิมเดิม

ที่เคยเป็นของเรา

ไม่ต้องการจำเรื่องราว

ที่แล้วมา

(คนเพียงคนเดียว)

แค่ผ่านมาพบกัน

แค่หลับและฝันไป

แล้วทุกอย่าง

ก็จะเปลี่ยนเป็นเหมือนเหมือนเดิม

แค่ผ่านมาพบกัน

บังเอิญมาพบกัน

แค่ไม่นาน

แล้วก็คงจะจากไป

(ความทรงจำ)

เธอตอบได้ไหมใครทำให้วันไหน

เธอตอบได้ไหมทำไมถึงเปลี่ยน

จากคนที่เคยรักเหมือนกันไกลสุดขอบฟ้า

ฉันรู้สึกมันเหมือนมีเงา เข้ามาใกล้เธอกับฉันเอาไว้

ฉันรู้สึกดูจะคล้ายมีใครเข้ามาใกล้กลาง

(เงา)

กว่าจะเจอ

หัวใจก็จวนจะร้าวราน

กว่าจะได้เจอ

เฝ้าเพื่อเฝ้าคอยอยู่นาน

ฉันเหมือนดังคนไร้เงา

ทนเหงาทุกวัน

ค้นหาอยู่นานแสนนาน

หวังเพียงเจอกับเงา ที่เฝ้าคอย

กว่าจะเจอ

ว่าเธอคือเงาที่หายไป

อยู่อย่างเลื่อนลอย

ชีวิตไม่มีความหมาย

(เงาที่หายไป)

อยากเป็นคนเข็ดน้ำตา ทุกครั้งที่เธอเดียวดาย

อยากมีคำพูดบางคำ ถึงแม้แค่เพียงปลอบใจ

อยากให้เธอรู้จริงจริง ให้รู้ว่าเธอมีใคร

เมื่อเธอเจ็บ เธอปวดร้าว อยากบอกให้เธอรู้

เหลือฉันคนเดียวที่ยังรักเธอ

(จากเพื่อนคนหนึ่ง)

ไม่ยากรื้อ	ไม่ยากฟื้น	ความหลัง
ไม่ยากหวัง	ไม่ยากมี	ปัญหา
ไม่ยากพบ	ไม่ต้องมา	ให้เจอ

.....		
แค่อยากลืม	เรื่องที่เคย	ผ่านมา
แค่อยากคืน	คำสัญญา	ให้หมด
แค่อยากลบ	ความปวดร้าว	รันทด
ไม่ใช่ทำ	ประชดใคร	บางคน

(จำไปจนตาย)

คนคนนี้จะอยู่เคียง	คนคนนี้จะมาหา
ในเวลาที่เราอนั้นเหงา	ไม่มีใคร
ไม่ว่าฉันจะอยู่ไหน	จะอย่างไรให้เรานั้นรู้

.....	
แม้หัวใจเธอจะผันแปร	ไปรักใคร ไม่รักกัน ไม่เหมือนก่อน
แม้ว่าเธอจะปันหัวใจ	ไม่เหมือนเดิม ไม่แน่นอน

(ฉันยังเป็นของเธอ)

เธอเธอกับฉันเจอกันเพียงผ่านไป
 เหมือนใจกับใจได้แต่เพียงคิดถึงกัน
 เหมือนในใจก็รู้หัวใจยังผูกพัน
 เหมือนเจอกันเพียงวันพลันต้องจากไกล

(ดาว)

ก็รักมันมีมากเกินไป	เกินที่จะยังใจ
ก็ทุ่มก็ทุ่มมันลงไป	และใช้ชีวิตเดิมพัน
ก็คิดว่าเธอนั้นแน่นอน	คิดว่าเรานั้นรักกัน
และคิดว่าเธอจะคงมั่น	นานเท่านั้นคงไม่เปลี่ยน

(เดิมพันชีวิต)

เดือนหัวใจตัวเอง อย่ายอมแพ้
เดือนหัวใจตัวเอง อดทนเข้าไว้

แพ้แล้วเหมือนไม่เป็นผู้ชาย
เธอจะไปก็ปล่อยเธอไป

เดือนหัวใจตัวเองให้ลืมเสีย
เดือนหัวใจตัวเองให้เย็นเข้าไว้

ลืมว่าเคยมีเธอข้างกาย
เธอจะไปก็ปล่อยเธอไป

(เดือนตัวเอง)

ทั้งมาแค่เพียงเดียวหนึ่งก็พอ
ทั้งมาได้เลยนะ

ทั้งมาได้โดยไม่บ่นสักคำ
ทั้งมาได้เลยจะไม่บ่นสักคำ

(ถึงขยะเลย)

พยายามจะฝันตัวเอง
พยายามหันหลัง
พยายามมองฟ้าไกลไกล
ทั้งที่รู้

ฝันใจทำเป็นไม่ฟัง
เดินจากมา
กลั่นใจและกลั่นน้ำตา
ว่าอาจจะทนไม่ไหว

(ทรมาน)

อาจจะดูว่ามันนาน
อาจจะดูว่าหัวใจ
ดูไม่เป็นทุกข์
เหมือนคนไม่มีน้ำตา
อาจจะดูเหมือนแข็งแรง
อาจจะดูเหมือนลืมง่าย
มันไม่ใช่เลย
ยังไม่เคยลืมเลือนเธอไป

ผ่านมานานล่วงเลยไป
ของฉันมันชินและชา
เหมือนไม่เสียใจ
อาจจะดูว่าดีกว่าจากวันนั้น
แกร่งกว่าวันที่เธอไป
คล้ายคล้ายไม่มีอะไร
มันไม่ใช่เลย
ไม่ว่านานเท่าไร

(เธอรู้หรือเปล่า)

อุตสาหกรรมเหมือนเธอมีใจ
คอยมาทำเป็นดี

อุตสาหกรรมเป็นรักเต็มที
คอยมาทำเป็นห่วงใย

(นึกหรือว่าไม่รู้)

ฉันไม่รู้ว่าคุณไม่ดียังไง
 ฉันไม่รู้ว่าคุณทำผิดตรงไหน เมื่อไร
 ฉันไม่รู้เพราะฉันไม่ได้ตั้งใจ
 เธอมาทำเย็นชา ไม่พูดไม่จาฉันเสียใจ

.....
 ฉันไม่รู้ว่าคุณต้องทำยังไง
 ฉันไม่รู้ว่าคุณควรเริ่มตรงไหน เมื่อไร
 ฉันต้องการเพียงขอให้เธออภัย
 ฉันแค่หวังได้เห็นเธอกลับมาเป็นเหมือนคนเดิม

(บอกหน่อยได้ไหม)

บอกกับฉันอย่างนี้

ว่าจะอยู่ดูแลกัน

ทำกับฉันอย่างนี้

มากจนช่วยความรักจากฉัน

บอกกับฉันอย่างนั้น

ว่าจะเข้าใจกัน

ทำกับฉันอย่างนั้น

แล้วก็ทิ้งกันไปไกล

(บอกอย่างนั้นอย่างนี้เลย)

ป้านี้เธอจะอยู่ไหน

ป้านี้จะเป็นอย่างไร

จะมีใครดูแลหรือเปล่า

ป้านี้คงจะนอนหนาว

ป้านี้คงจะเจ็บเหงา

ฝากเดือนและดาวช่วยปลอบที

(ป้านี้)

เรื่องที่เธอเดินจากกันไปครานั้น

ไม่มีวันที่ฉันจะเจ็บใจ

ไม่มีวันเพราะเธอไม่มีความหมาย

ไม่มีวันร้องไห้ให้กับเธอ

(เปล่าหรอกนะ)

บอกได้ไหมต้องทำอะไร
ถึงจะยอมอภัย

จะบอกได้ไหมต้องทำอะไร
ยกโทษที่แล้วมา

(ผิดไปแล้ว)

สักวันผิวนั้นต้องเป็นจริง
อย่างที่ผมหวังและตั้งใจ
จะทำผิวนี้ให้เป็นจริง

สักวันผิวนั้นต้องเป็นไป
จะไปให้ถึงที่ตรงนั้น
จะทำผิวนี้ให้เป็นไป
(ผิวนั้นต้องเป็นจริง)

อย่าบังคับให้ฉันต้องรอ
อย่าบังคับให้ฉันเข้าใจ
อย่าบังคับให้ฉันแย่งชิง
แต่วันนี้ฉันรู้

ว่าเธอเองจะเลือกรักใคร
และทนทุกอย่าง
สิ่งที่เป็นของฉันมานาน
ทุกอย่างไม่มีอีกแล้ว

.....
บอกกับเขาว่าเขาโหดดี
บอกกับเขาว่าฉันรักเธอ
บอกด้วยความจริงใจจากฉัน
อยากให้เขาได้รัก

.....
ที่เป็นคนชนะใจเธอ
มากมายเท่าไร
ว่าเธอเองมีค่าเพียงใด
รู้สึกกับเธออย่างฉัน
(ฝากความยินดี)

อย่าไปมองดูเวลาที่เขามา
อย่าไปนึก
ว่าเขายังสำคัญ

อย่าไปรบกวนที่คนเขาพูดกัน
อย่าคิดเอง
อย่าไปฝันว่าเขาจะคืนมา

(พอแล้ว)

หากวันนี้ยังมีเวลา
ฉันจะทำ ทำทุกอย่างเพื่อเธอ

หากวันนี้ยังพอมีหวัง
เพื่อเธอคนเดียว

(เพื่อเธอคนเดียว)

อย่าคิด	อย่ากลัว	ฉันจะตาย
อย่าถาม	ถึงใจ	ที่แล้วมา
อย่าพบ	อย่าเจอ	เสียดีกว่า
อีกไม่นานไม่ช้า	ฉันคงจะดี	กว่าที่เป็น

(ไม่ต้องการเห็นบางคนที่ไม่รักกัน)

แค่อยากจะเจอเธอทุกวันทุกวัน
แค่อยากจะได้เธอทั้งวันทั้งคืน
แค่อยากได้ยินเธอทุกคำทุกคำ
แค่อยากจะทำเธอทุกวันทุกวัน

แค่อยากจะทำเธอทุกวันทุกวัน
ก็หวังว่าเธอจะเข้าใจ
แค่อยากจะทำเธอให้นานเท่านาน
ไม่เหลือหัวใจจะให้ใคร มีเอาไว้ให้เธอ
(ไม่ต้องขอใจ)

ต่อให้วันเวลาเนิ่นนานแค่ไหน
แต่ว่าฉันก็ไม่เคยลืมยังคิดถึงเธอเรื่อยมา
ตั้งแต่วันที่เธอได้ไปจากฉัน
เปลี่ยนชีวิตผู้หญิงคนหนึ่งจากที่เคยมีความหมาย

ต่อให้มีใครใครบางคนเข้ามา
ยังไม่เคยรักใครใคร
ตั้งแต่นั้นอะไรอะไรก็เปลี่ยน
เป็นไม่มีอะไรเหลือเลย

(ไม่ใช่ตัวฉัน)

รู้ว่าเธอได้เปลี่ยนไปแล้ว
รักเราดูมันจะเกิดปัญหา
ฉันเคยมีความอบอุ่นเสมอ
แค่เพียงว่าเธอได้เจอคนนั้น

รู้ดีแค่มองด้วยสายตา
ไม่เหมือนวันวาน
ฉันเคยมีเธออยู่ใกล้กัน
ก็รู้ทันที

(ไม่มีอีกแล้ว)

เวลาที่ฝนตกลงมา
เวลาใบไม้ลอยร่วงหล่น
เวลาที่พื้นดินจะแตก

ลมพายุหมุนวน
ทุกคนไม่อาจหยุดยั้งมัน
คนเราจะแยกกัน

(ไม่เห็นใครแน่นอน)

ก็แค่ดันไม้ ไข่ม้วนหล่น ร่วงหล่นจนไข่มุดท้าย
 ก็แค่ลมฝนบนฟ้ากระหน่ำ ทุกอย่างให้พังทลาย
 ก็แค่วันนี้ผู้หญิงคนหนึ่งต้องโดนบางคนทำร้าย
 ก็ไม่เป็นไร ไม่เห็นเป็นไร พรุ่งนี้จะยืนขึ้นด้วยตัวเอง
 ก็เป็นเพราะว่ารัก ที่ทำให้ฉัน ผิดพลั้งเสียจนมากมาย
 ก็เป็นเพราะไม่รู้ จะพบจะเจอ คนที่ไม่จริงใจ

(ไม่เห็นเป็นไร)

เกลียดความรักที่ผิดหวัง มันไม่ยอมจางหายไป เนิ่นนานเพียงใดก็ยังค้างคา
 เกลียดที่เห็นเธอกับเขา ทำให้เราดูไร้ค่า
 เกลียดวันเวลาที่มองเห็นเธอ มีคนใหม่

(ไม่ยอมรับรู้เลยเพื่อน)

ความเป็นจริงมันยากเย็นเกินอธิบาย
 ความในใจเท่าที่มี นั่นคือ

(รักเธอที่สุด)

ลางร้ายบอกให้รู้ให้เตรียมใจ
 ลางร้ายบอกให้รู้ให้คอยจับตาให้ดี

อะไรร้ายร้ายให้ระวังให้ดี
 คนที่เคยรัก เขาจะเป็นอื่น

(ลางร้าย)

วันฝนตกพราดำได้ไหม
 ไปพร้อมกับฝนหล่นเป็นสาย

วันนั้นที่เธอจากฉันไป
 ไปพร้อมกับความเศร้าเสียใจ

.....
 เหตุใดเธอจึงลืมสัญญา

.....
 ว่าจะมารักกันเหมือนเคย

เหตุใดเธอเฉยเฉยเมื่อเห็นฝนพรา

(วันฝนพรา)

จุดอ่อนจากการที่ไว้ใจ	คือโดนทำร้ายแทบเสียคน
จุดอ่อนจากการเชื่อถือคนบางคน	มีผลคือต้องผิดหวัง
จุดจบก็ต้องเสียใจ	รุนแรงเลวร้ายกว่าทุกครั้ง
จุดจบมีรออยู่แล้วปลายทาง	คงรู้ว่าเป็นอย่างไร

(ไว้ใจ)

สัญญาไม่ใช่สายใย	มัดใจให้คนอยู่ร่วมกัน
สัญญาไม่ได้สำคัญ	ถ้ามันขาดความจริงใจ

(สัญญา)

ไม่คิดว่าเธอจะเปลี่ยนแปรผัน	ไปได้เพียงนี้
ไม่คิดว่าเธอจะให้สิ่งนี้	เป็นรางวัล
ไม่คิดว่าเธอจะกลับทอดทิ้ง	ไปจากใจฉัน
ได้แต่เสียใจ ได้แต่เสียใจ	บอกว่าฉันเสียใจได้ยืนไหม

รักเธอมากเกินไป	รักเธอมากเกินไป
รักเหลือเกิน	รักจนไม่มีให้ใคร
หวังจนมากเกินไป	หวังจนมากเกินไป
สูญเสียเธอ	เหมือนจะขาดใจ

(เสียใจได้ยืนไหม)

อยากเห็นท้องฟ้าเป็นอย่างวันนั้น
 อยากขอให้เป็นอย่างเดิมทุกอย่าง
 อยากขอให้เป็นอย่างที่หวัง
 ให้เหมือนเดิมอีกครั้งหนึ่ง

(เสียดาย)

หากรู้อย่างนี้ฉันคงไม่ยอมให้เธอไป
 หากรู้สึกเหนื่อยจะยอมหลุดจากดีดี
 หากรู้อย่างนั้นฉันจะยอมจะจ้อให้เธอคืนดี
 จะทำทุกทางที่มีไม่让她ไป

(หากฉันรู้)

เหมือนตะวันจากฟ้า

เหมือนเรือลมไกลฝั่ง

เหมือนมาถึงทางแยก

เหมือนชีวิตเริ่มแปลก

.....

บอกฉันให้ลืมเรื่องเก่า

บอกฉันว่าเธอต้องไป

บอกฉันว่าเธอเสียใจ

ปวดร้าวอย่างนี้

เหมือนนกกลางจากรัง

รักมาพังทลาย

เหมือนรอยร้าวเริ่มแตก

แตกเป็นสองทางต่างกัน

.....

บอกฉันว่าคงเข้าใจ

ไกลจากฉัน

บอกฉันไม่ต้องร้องไห้

ให้หักให้ห้ามใจยังงี้

(ห้ามใจยังงี้)

บอกกับเธอไว้เลย

ว่าฉันเหนื่อยฉันเบื่อ

อยากให้เหมือนเดิม

เธอรู้บ้างไหม

บอกกับเธอให้รู้ไว้

กับการต้องมีใคร

อยากให้เรามาเริ่มใหม่

ไม่มีที่ไหนเขาทำกับ

(อภัยได้แต่ไม่ลืม)

อย่ามาทำเป็นมีน้ำตาเพื่อมาต่อรองหัวใจ

อย่าเปลืองเวลาคร่ำครวญ ไม่มีวันเป็นไปได้

อย่ามาซื้อหัวใจฉันคืนด้วยการหลั่งน้ำตา

อย่ามาแสดง จะเก่งอย่างไร

ก็ไม่มีทางซื้อใจ คนอย่างฉัน

(อย่าต่อรองหัวใจ)

อย่ารักนะ ถ้าพบใครที่ดีกว่าเก่า

อย่าไปเดาว่าคงเป็นคนนี้

อย่ารักเขา ถึงเขาดูจะเป็นคนดี

อย่าให้มีเหตุการณ์ เหมือนเดิม

(อย่ารักนะ)

อยากจะร้องให้	อยากให้เวลาเดินช้าๆ
ขอเวลาสักหน่อย	
อยากมองเห็นกัน	อยากหยุดวันเวลานี้ไว้
นานเท่านานก่อนจากกัน	

(อยากหยุดเวลา)

ต่อให้ฝนแรงแรงก็ไม่หวั่นไหว
แผ่นดินไหวยังงี้ก็จะรอ

ต่อให้ฟ้าทลายจะไม่ท้อ
จะไม่ท้อไม่มีวันเปลี่ยนใจ

.....
อยากให้รู้ว่ารักเธอ

.....
อยากให้รู้ว่ามากมาย

อยากให้รู้ว่าไม่มีใครที่พอจะทดแทน

อยากให้รู้ว่ารักเธอ

(อยากให้รู้ว่ารักเธอ)

2. การซ้ำติดกัน คือ การใช้คำเหมือนกันเมื่อจบคำร้องวรรคหนึ่ง และขึ้นต้นคำร้อง
วรรคถัดไป มีดังนี้

ก่อนจากกัน	ฉันมาบอกลา
ด้วยน้ำตาที่มันเอ่อล้น	อยู่เต็มหัวใจ
อยากบอกเธอ	บอกเธอด้วยใจ
ว่ารักเราจะมีให้กัน	อย่างนี้เรื่อยไป

(กว่าจะรัก)

แต่ก็รู้	ก็รู้ว่าไม่แคล้วสักวัน
และวันนั้น	เธอจะรู้ว่าฉันเจ็บเท่าไร

(กว่าจะรู้)

มองเธอกับเขา เดินจับมือด้วยกัน
มองดูเธอยิ้ม ยิ้มให้กันทุกครั้ง

พร้อมคำพูดที่ฉันเคยได้ฟัง
กลับยังตอกยิ่งย่ำยิ่งทรมาน

(เกลียด)

ทุกทุกครั้งที่ฉันมองไป
ฉันนึกถึงเรื่องที่แล้วมา
รู้ไหมว่าฉันยังคอย
เห็นภาพเธออยู่ร่ำไป

มองไปไกลที่ขอบฟ้า
แล้วน้ำตามันก็เอ่อจะไหล
คอยเธอจนหัวน้ไหว
ไหวไหวคล้ายเธอเดินมา

(แคใบไม้ร่วง)

ก็รักมันมีมากเกิน
ก็ทุ่มก็ทุ่มมันลงไป
ก็คิดว่าเธอนั้นแน่นอน
และคิดว่าเธอจะคงมั่น

เกินที่จะยังใจ
และใช้ชีวิตเดิมพัน
คิดว่าเรานั้นรักกัน
นานเท่านานคงไม่เปลี่ยน

.....
นี่คือผลจากการแพ้
เพราะฉันเดิมพันไว้ด้วยชีวิต

แพ้ในเกมพนันของหัวใจ

(เดิมพันชีวิต)

เดือนหัวใจตัวเอง อายายอมแพ้
เดือนหัวใจตัวเอง อดทนเข้าไว้

แพ้แล้วเหมือนไม่เป็นผู้ชาย
เธอจะไปก็ปล่อยเธอไป

(เดือนตัวเอง)

จากกันนานเป็นเดือนเป็นปี
นานเท่านานจะคืนมา
กลับมาเจอเธอมีใครใคร
กลับพูดจาตั้งคนไม่เคย

ฉันคนนี้อรอคอยเวลา
มาหาคนที่คุ้นเคย
เธอไม่เหมือนเดิมเลย
ไม่เคยรักกัน

(ทรมาน)

เธอ เธออยู่ในฝัน

ฝัน เธออยู่เคียงฉัน

แต่ความจริงเรานั้นไม่มีวันพบกันเลย

(ในฝัน)

ฉันได้ยอมเสีย	เสียไปทุกทุกอย่าง
เพื่อจะมีเธอ	ในหัวใจ
ฉันได้ทุ่มเท	เพื่อแลกกับเธอไว้
ขออย่าทำร้าย	ใจของฉันเลย

(ใบไม้)

ตรงนี้มีคน	ที่ยังคอยหา
คอยหาทุกเวลา	เมื่อเธอว่างไกล
ยังคอยและยังรู้สึก	คิดถึงและห่วงใย
จะทำยังไง	ให้เธอรับรู้

(ป่านนี้)

วันและคืนที่เวียนหมุนผ่าน	ผ่านชีวิตที่ทรมานานเหลือเกิน
มันเกินจะทนแล้วใจ	(ฝังไว้ในผืนดิน)

หากวันนี้ยังมีเวลา	หากวันนี้ยังพอมีหวัง
ฉันจะทำ ทำทุกอย่างเพื่อเธอ	เพื่อเธอคนเดียว
	(เพื่อเธอคนเดียว)

ฟ้า ฟ้ายังต้องมีฝน	เกิดเป็นคนย่อมมีเสียน้ำตา
ฝน ฝนร่วงหล่นมาซ้ำซ้ำ	จากดวงตา จากส่วนลึกในใจ

ฟ้า ฟ้ายามที่มีฝน	เปรียบดังคนเข้าใจ
	(ฟ้ายังมีฝน)

ไม่ต้องการเห็น	บางคน	ที่ไม่รักกัน
ไม่ต้องมาเห็น	เห็นใจกัน	เมื่อมันสายไป
		(ไม่ต้องการเห็นบางคนที่ไม่รักกัน)

ตั้งแต่วันที่เธอได้ไปจากฉัน

ตั้งแต่นั้นอะไรอะไรก็เปลี่ยน

เปลี่ยนชีวิตผู้หญิงคนนึงจากที่เคยมีความหมาย

เป็นไม่มีอะไรเหลือเลย

(ไม่ใช่ตัวฉัน)

เหลือทิ้งไว้

เพียงแค่ตัวฉัน

อยู่กับความฝัน

ที่ต้องพังทลาย

ฝันไว้เสียสละงาม

แต่แล้วมันก็ผ่านไป

ผ่านไปเหมือนสายลม

ที่ไร้ร่องรอย

(ไม่มีใคร)

วันฝนตกพรำจำได้ไหม

วันนั้นที่เธอจากฉันไป

ไปพร้อมกับฝนหล่นเป็นสาย

ไปพร้อมกับความเศร้าเสียใจ

(วันฝนพรำ)

เปลืองหัวใจ และเปลืองน้ำตา ทนทุกข์มาเนิ่นนาน

นานเสียจน หมดใจอภัยให้กัน มันคงถึงวันลากันเสียที

(สักวันหนึ่ง)

ฝันและทน

ทนต่อไปก็ต้องลำบาก

เข้ามามาก

กับการเชื่อคนง่ายตายของเรา

(สัญญา)

ท้องฟ้ามันครึ้ม มันครึ้มออกอย่างนี้

มันเหงาทุกทีที่ได้มอง ใจมันหาย

เสียฟ้ามันร้อง หยาดฝนหล่นเป็นสาย

ยิ่งหวนไหว ยิ่งทำให้สับสน

นึกถึงคนที่เคย คนที่เคยอยู่ตรงนี้

นึกถึงทุกทุกทีที่เห็นฟ้าที่กว้างใหญ่

นึกถึงบางคนที่ยังรักเหมือนดวงใจ

ที่เพิ่งจากไป

เสียตาย ที่วันนี้ไม่มีเธออยู่

(เสียตาย)

อย่าพูดอย่าคุยเรื่องคราวนั้น
อดีตความฝันอาจเคยหวาน
เมื่อจบไปแล้วจากกันแล้ว
ทำใจว่าฉันนะตายแล้ว

มันทรमान
ช่างปะไร
รื้อฟื้นทำไม
ตายแล้วสิ้นเรื่องไป

(อย่าพูดคุย)

จับมือซ้ายฉันไว้
ไม่ให้ฉันหนีไปไหน

มือขวาฉันไว้
เธอซังฉันไว้

และมัดไว้ด้วยใจของเธอ
ด้วยคำว่ารัก รักฉันคนเดียว

(อย่ากรู้)

3. การซ้ำแยกกัน คือ การนำคำที่จะใช้เป็นคำซ้ำ เช่น คำว่า ต้อง ยิ่ง จะ ไม่ มาแทรก
ข้างหน้าคำซ้อนหรือคำประสมที่มีสองพยางค์หรือมากกว่า ตัวอย่างเช่น ยิ่งตอกยิ่งย้ำ ไม่อยากรื้อ
ไม่ยากฟื้น เป็นต้น การซ้ำคำฉีกที่พบจากข้อมูล มีดังนี้

เก็บใจเธอไว้
ความหลังมันทำให้ฉัน

ฉันขอไปตามทาง
ต้องจดต้องจำไว้ จนตาย

(เก็บใจเธอไว้)

มองเธอกับเขาเกินจับมือด้วยกัน
มองดูเธอยิ้มยิ้มให้กันทุกครั้ง

พร้อมคำพูดที่ฉันเคยได้ฟัง
กลับยิ่งตอกยิ่งย้ำยิ่งทรमान

.....
มองดูทุกครั้งฉันก็มีน้ำตา
ดูเธอหัวเราะล้อเล่นอยู่กับเขา

.....
ทุกครั้งที่เราสนทนากับเขา
กลับยิ่งปวดยิ่งร้าวยิ่งทรमान

(เกลียด)

ไม่ยากรู้ ไม่ยากเห็น อะไร

ไม่ยากฟัง ไม่ว่าใคร จะผิด

ไม่ยากรับ ไม่ยากรู้ สักนิด

ไม่ยากคิด ไม่พบกัน ดีกว่า

ไม่ยากรื้อ ไม่ยากฟื้น ความหลัง

ไม่ยากหวัง ไม่ยากมี ปัญหา

ไม่ยากพบ ไม่ต้องมา ให้เจอ

(จำไปจนตาย)

เขามากับเธอไม่เจ็บเท่าไร
 สายตาที่มองไม่มีเยื่อใย
 นั่นคือที่ฉันเสียหน้าตา

.....
 บอกได้ไหมว่าโกรธว่าแค้นกันเรื่องใด
 ดอกและย่ำให้เจ็บให้ช้ำสักเท่าไร
 หรือจะให้ตายอยู่ตรงนี้

ในทะเลทราย
 และมีความสดใส มีสีมีส้น

ก่อนนั้นไม่เคยเข้าใจ
 ว่ารักมันเป็นการเติมพัน
 แต่ใครจะได้จะเสีย
 ถ้ารักกันจริงก็ทุ่มไป

.....
 ก็รักมันมีมากเกินไป
 ก็ทุ่มก็เทมันลงไป

.....
 รู้ว่าเธอต้องถาม ต้องมาทักทาย
 ฉันทำไมเปลี่ยนไป หน้าตาไม่ค่อยดี

จากกันนานเป็นเดือนเป็นปี
 นานเท่านั้นจะคืนมา

ฉันต้องปวดใจเมื่อสบตา
 ไม่ทักไม่ทายไม่พูดจา

.....
 ฉันก็คนมีหัวใจ รักเธอยังรักทั้งใจ
 ถึงจะพอสและสาใจ

(ฉันก็มีหัวใจ)

ก็ยังมีความไม่บาน
 มีความชื่นบานให้เห็น

(ดอกไม้ในทะเลทราย)

ตอนใครใครเขาพูดกัน
 เป็นการพนันหัวใจ
 มันก็คงต้องซังใจ
 มีเท่าไรคงต้องเสี่ยง

.....
 เกินที่จะยังใจ
 และใช้ชีวิตเติมพัน

(เติมพันชีวิต)

.....
 ฉันไม่มีอะไรจะตอบใครตอนนี้
 ไม่มีสี ไม่มีส้น ไม่สดใส

(ถอดใจ)

.....
 ฉันคนนี้อะค่อยเวลา
 มาหาคนที่คุ้นเคย

(ทรมาน)

ฉันจะสูญเสียรักเท่าไร

คงไม่มีอะไรให้เธอต้องจำ

เธอเป็นคนไป ฉันเป็นคนรับกรรม

จากการกระทำ ฉันต้องซ้ำต้องปวดใจ

(เธอไม่เข้าใจ)

เธอนึกหรือว่าไม่รู้ นึกหรือว่าไม่เห็น รอยร้าว ลึกลึกในใจ

เธอนึกหรือว่าไม่รู้ ว่าหัวใจเธอนั้นเปลี่ยนไป ฉันเห็นมันในแววตา

(นึกหรือว่าไม่รู้)

ฉันไม่รู้ว่าคุณไม่ดียังไง

ฉันไม่รู้ว่าคุณทำผิดตรงไหน เมื่อไร

ฉันไม่รู้เพราะฉันไม่ได้ตั้งใจ

เธอมาทำเย็นชา ไม่พูดไม่จาฉันเสียใจ

(บอกหน่อยได้ไหม)

เวลาพายุมา พายุมา ลมฝนมันสาดมันพัดมา และมันรุนแรงจนทำให้เหนื่อยล้า

หมดกำลังลงวันใด กลับมาหาฉันแล้วเธอจะปลอดภัย

เวลาเธอทุกข์ใจ เธอท้อใจ ความรักกระหน่ำให้เข้าใจ และมันรุนแรงจนทำให้มีน้ำตา

โปรดจงมองหันมาจะขอเช็ดน้ำตาให้เธอ

(เป็นห่วง)

แค่อยากจะเจอเธอทุกวันทุกวัน

แค่อยากจะนอนฝันถึงเธอทุกคืน

แค่อยากจะได้เธอทั้งวันทั้งคืน

ก็หวังว่าเธอจะเข้าใจ

(ไม่ต้องขอใจ)

เวลาที่พื้นดินจะแตก คนเราจะแยกกัน

มีเหตุมีผลอ้างร้อยพัน ชัดกันทุกทาง

(ไม่เห็นใครแน่นอน)

อย่ากังวลว่าฉัน

จะเป็นอย่างไร

เมื่อวันที่ไม่มีเธอ

อย่ามากลัวว่าฉัน

จะเป็นจะตาย

ถ้าฉันไม่มีใคร

(ไม่เห็นเป็นไร)

อาจจะเป็นทุกข์ อาจจะผิดหวัง
 แต่ยังมีรอยยิ้มให้เธอเรื่อยไป
 ช้างในจะร้อนจะร้อน หมองหม่นทนทุกข์เพียงใด
 ยังอยากจะยิ้มให้เธออย่างนี้

(ไม่อยากให้เธอรู้)

อยากเจออยากเจอเหลือเกิน

อยากเอ่ยเพียงคำรำล้า

อยากเรียกหาจนกว่า

เธอจะมา มาอยู่ดูใจ

(รำไร)

พอเจอที่ไรเธอก็เราเฉยเราชา เวลาเธอมาเราไม่เคยสนใจ
 เวลาเธอคุยเวลาเธอถามอะไร เธอพูดอะไรไม่ฟังเธอเลย
 เหมือนไม่แคร์ ไม่แคร์กันเลย

(เลิกเลย)

กับชีวิตทุกวันที่มันผ่านผ่าน

มันทุกข์มันทรมาน

ในแต่ละวันช่างแสนยากเย็น

สิ่งที่ดีไม่ค้นไม่เคยมองเห็น

ชีวิตไม่มีอะไรที่ดีสักอย่าง

ความหวังมันยังห่างไกล

.....
 ต่อไปนี้ทุกคืนทุกวันที่ผ่าน

.....
 ฉันพร้อมจะทำทุกอย่าง

จะอยู่กับเธอคนนี้จนตาย

จะดูแลจนวินาทีสุดท้าย

(วันนี้มีแต่เธอ)

เพราะว่ารักจึงเปี่ยมจึงล้นไปด้วยความหมาย

ทุ่มเททั้งใจทุ่มเททั้งกาย และหวังให้เป็นดังความฝัน

(เสียใจได้ยืนไหม)

เมื่อตอนที่จาก ฉันคิดว่าไม่เป็นไร

เมื่อจากกันไป ก็คงเจ็บปวดไม่นาน

ฉันคิดผิดไปเองวันที่เธอเดินไปจากฉัน

ไม่มีวันไหนไม่ทุกข์ไม่ทรมาน

.....

ตอบคำถาม	คำเดียวก็พอ
ว่าสิ่งที่เรากำลังพูดไป	ใครจะรู้ความจริง
ตอบคำถาม	คำเดียวก็พอ
ว่าเธอเองเป็นคนพูดจา	กลิ้งกลอกหรือจริง

(กลิ้งกลอก)

อยากดูแล	เมื่อยามเธอหมองเศร้า
อยากเป็นเงา	เมื่อเธอเหงาใจ
อยากเดินเคียง	เมื่อเธอต้องการผู้ใด ข้างกายสักคน

(ขอเป็นคนหนึ่ง)

ฉันไม่มีอะไรต่อรอง	เพียงจะร้องขอความเห็นใจ
ฉันไม่มีหนทางอื่นที่ทำได้	เพียงให้ฉันได้พูดสักคำ

(ขอร้อง)

คนเพียงคนเดียว	ที่มาทั้งกันไปไกล
เขาทำลายความดีงาม	จากใจของฉันไป
คนเพียงคนเดียว	ที่มารักเพื่อทำลาย
เหลือแค่เพียงความตรอมใจ	อยู่ไปก็คล้ายคนไร้วิญญาณ

(คนเพียงคนเดียว)

เพราะว่าฉันบังเอิญได้รู้ว่าเธอผิดหวัง
 และฉันก็รู้มันเป็นอย่างไร
 เธอมองเขาเพียงคนเดียวแต่ว่าเธอไม่เคยมีใจ
 ฉันเข้าใจ และรู้ดี

.....
 เพราะว่ามันบังเอิญเป็นเพื่อนคนหนึ่งเท่านั้น
 และฉันก็คิดจะเป็นต่อไป
 ความจริงรักเธอมานาน เก็บรักไว้ภายในใจ
 ขอแค่เพียง อยู่ใกล้เธอ

(จากเพื่อนคนหนึ่ง)

ไม่อยากจะรู้	ไม่อยากจะเห็น	อะไร
ไม่อยากจะฟัง	ไม่ว่าใคร	จะผิด
ไม่อยากจะรับ	ไม่อยากจะรู้	สักนิด
ไม่อยากจะคิด	ไม่พบกัน	ดีกว่า

(จำไปจนตาย)

ต่อให้เป็นทเวดา	ก็ไม่มีทางห้ามใจ
ที่จะไม่ร้องไห้	เมื่อพบเมื่อเจอเรื่องอย่างนี้
ต่อให้มีใจแข็งแรง	สะกดอารมณ์ได้ดี
แต่โดนเขาย่ำยี	อย่างนี้มันเกินจะตัดใจ

.....	
ต่อให้ตัดใจไม่มอง	ก็ต้องยอมเสียน้ำตา
เมื่อเธอยืนยันว่า	จากนี้เวลาเราหมดลง

(ใจละลายแล้วเพื่อน)

เธอจำได้ไหม สิ่งที่ฉันได้เคยพูดไป
 ฉันไม่รัก ไม่รักเธอเลย
 และฉันคนนี้ ไม่ต้องการจะพบเธอ จนตาย

.....
 ยังจำได้ไหม ที่ว่ามีใครแทนที่เธอ
 เป็นคนเดียวที่ฉันมีใจ
 และคนอย่างฉันไม่มีทางจะหันมา รักเธอ

(ฉันโกหกเธอ)

อย่าไปทุ่มเทอยู่กับความรัก ไปเสียเวลากับมัน
 อย่าไปนั่งจมอยู่กับความหลัง ที่ทุกซอกที่ทรमान
 เพราะฉันเองก็รู้ดี เคยเคยมาเหมือนกัน ฉันถึงเข้าใจ

(ฉันเข้าใจ)

จับมือฉัน จับมือฉันไว้

จับมือเขา บีบมือเขาไว้

เหมือนโดนหลอก เหมือนคนโดนหลอก

เหมือนถูกรัง เหมือนโดนถูกรัง

สบตาฉัน กอดเอวฉันไว้

สบตาเขา กอดคอเขาไว้

บอกฉันว่ายังรักกันอยู่

บอกเขา เหมือนเหมือนกัน

ที่ยอมเท่าใจเธอ

ที่เธอทำกันขนาดนี้

บอกฉันว่าไม่เคยรักคนอื่น

ให้เขาทั้งหัวใจ

(ฉันไม่ยอม)

รู้บ้างไหมจากวันนั้น วันที่เธอเดินเข้ามา

ฉันเพิ่งรู้ว่าความรัก ทำให้ฉันทรมานไป

แล้ววันหนึ่งฉันจึงได้รู้ได้เข้าใจ

มีอะไรที่เปลี่ยนแปลงไปมากมาย

พอใจเต็มใจทุกอย่างทำไปเพื่อเธอ

ว่าฉันไม่ใช่อย่างที่เธอต้องการ

รู้บ้างไหมกับเธอนั้น เธอสำคัญมากเพียงใด

เพราะฉันรู้ว่าความรัก สำหรับฉันนั้นยิ่งใหญ่

แล้วบางอย่างก็ทำให้ฉันได้เข้าใจ

ยังไม่มีใครมีความหมายเท่าเธอ

จึงเผลอไปจึงทุ่มลงไปเพื่อเธอ

ว่าฉันไม่ใช่อย่างที่เธอต้องการ

(ตามใจ)

ฉันจะทุกข์จะเศร้าเท่าไร

แม้มีทุกข์คับใจเธอเมื่อไหร่

เธอก็ไม่เคยจะสนใจ

เธอกลับทิ้งลงที่ฉัน

(ถึงชยะเลย)

เธอรู้หรือเปล่า ว่ามันเจ็บปวดรวดร้าวและทรมาน

เมื่อรู้ว่าไม่มีใคร

เธอรู้หรือเปล่า ความเหงากับความว่างเปล่า ปวดร้าวเพียงใด

เมื่อต้องคอยแต่คนที่ไม่มีวันกลับมา

(เธอรู้หรือเปล่า)

บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม

บอกหน่อยทำไมฟ้าจึงมืดไปเหมือนใจมืดมน

.....

บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม
บอกหน่อยทำไมฉันทำอะไรให้เธอเลิกรา

(บอกหน่อยได้ไหม)

ความเหงามักทำ
ลมหนาวยิ่งทำ
เคยใกล้ชิดอยู่
จากกันนานนาน

ให้ต้องชอกช้ำ
ให้ยิ่งร้าวราน
ทั้งรักทั้งผูกพัน
จะเป็นยังไง

(ปานนี้)

หากบังเอิญถ้าเธอได้เจอ
ก็คงเป็นแค่เพียงเพราะว่า
หากบังเอิญถ้าเธอได้ยิน
ก็คงเป็นแค่เพียงเสียงตาย

ฉันเหม่อลอยและมีน้ำตา
ฉันมองฟ้าแล้วใจมันหาย
เสียงคร่ำครวญเหมือนดังเสียงใจ
ที่โบไม่หล่นลงบนพื้นดิน

.....
แคว่มองฟ้าที่มันมืดมัว
แคว่มองโบไม้ที่ร่วงมา

.....
รู้สึกกลัวถึงมีน้ำตา
รู้สึกว่าในใจมันเสียดาย

(เปล่าพรอกนะ)

ฝากความยินดีกับคนของเธอ
ฉันขอเป็นฝ่าย
ฝากความยินดีกับเธอสองคน
ฉันยินดีจากไป

บอกเขาให้เขาได้ฟัง
หลีกเลี่ยงได้ไหม
ไม่ช้าฉันคงทำได้
ฉันเต็มใจเพื่อเธอ

(ฝากความยินดี)

พอแล้วเพียงพอแล้วตัดใจเสียดีกว่า อย่ามัวเปลืองเวลากับคนไม่มีใจ
กับคนไม่รักจริงกับคนที่ใจร้าย ไม่มีทางใดต้องห้ามใจอย่างเดียว

.....
พอแล้วเพียงพอแล้วอย่ามัวเสียน้ำตา อย่ามัวเปลืองเวลากับการต้องเสียใจ
ที่เคยได้ทุ่มเทให้ชีวิตเขาไป อย่าไปนึกเสียดายก็ถือเป็นบทเรียน

(พอแล้ว)

มันเป็นเพียงแค่กระแสลมแรงพัดพาใจเตลิดไป
มันเป็นเพียงแค่พายุในใจพัดให้เธอหวนไหว
ฉันรู้ เธอไม่ตั้งใจ ฉันรู้ เธอไม่ใจร้าย

(พายุในใจ)

จะให้ฉันทำใจยังง
ขาดเธอไปสักคน

จะให้ฉันทนได้ยังง
ก็ไม่มีไม่เหลือใคร

(เพื่อเธอคนเดียว)

เมื่อไหร่ที่เจอกัน
เมื่อไหร่ที่มีใคร
ถ้าหากอยู่กับฉัน
ก็จะขอเป็นคนไป

อยากให้เธอนั้นพอใจ
อยากให้เธอนั้นมีความสุข
นั่นคือการต้องทุกข์ใจ
ไม่ให้เธอต้องกังวล

(ไม่แน่ใจ)

ได้ฟังคำเธอพูดมา
อดทนฟังด้วยหัวใจ

ก็รู้เธอผิดหวัง
ที่ปวดร้าว

.....
ได้ฟังคำเธอพูดมา
อดทนฟังด้วยหัวใจ

.....
ว่ารักเขาแค่ไหน
แทบสลาย

(ไม่เป็นไรคนดี)

เหลือทิ้งไว้
กับชีวิต
เคี้ยวคว้างและทุกข์ทน
ไม่มีคน

เพียงแต่ความหลัง
ที่อ้างว้างเดียวดาย
สับสนจนไร้จุดหมาย
ไม่มีใคร

.....
เหลือทิ้งไว้
อยู่กับความฝัน
ฝันไว้เสียสอยงาม
ผ่านไปเหมือนสายลม

.....
เพียงแต่ตัวฉัน
ที่ต้องพังทลาย
แต่แล้วมันก็ผ่านไป
ที่ไร้ร่องรอย

(ไม่มีใคร)

ฉันมีเวลาที่ยังเหลือสักเท่าไร
ฉันมีใจเธอที่ยังเหลือสักเท่าไร

บอกได้ไหม ให้ฉันเตรียมใจ
จะเตรียมหัวใจ เมื่อไม่มีเธอ

(ไม่มีอีกแล้ว)

อย่ากังวลว่าฉัน จะเป็นอย่างไร
อย่ามากลัวว่าฉัน จะเป็นจะตาย

เมื่อวันที่ไม่มีเธอ
ถ้าฉันไม่มีใคร

(ไม่เห็นเป็นไร)

มันคงเป็นกรรมเป็นบาปที่ทำไว้

มีแค่ความชอกช้ำในใจ

มันคงเป็นกรรมเป็นบาปที่ทำไว้

รวมทั้งความรักและจริงใจ ยังไม่เคยได้คืน

คิดและฝันหรือหวังอะไรไม่เคยได้มา

มีแค่เพียงน้ำตา ที่กลบคืน

คิดและฝันหรือหวังอะไรไม่เคยยังยืน

มีแค่วันและคืน ที่ปวดร้าวในใจ

(ไม่เหลือใครเลย)

อยากจะตอบเธอ จะได้ไม่ต้องเจอ
อยากจะหุหนวก จะได้ไม่เข้าใจ

เวลาที่เธออยู่กับใคร
เวลาที่ใครพูดถึงเธอ

(ไม่อยากจะรับรู้เลยเพื่อน)

รู้บ้างไหม ฉันเป็นใคร

รู้ไว้ซะ ฉันเป็นใคร

อันตราย จำไว้ให้ขึ้นใจ

คนดีดี เลี่ยงได้ก็เลี่ยงไป

(รู้ไว้ซะ)

เมื่อได้เรียนรู้

ได้เรียนรู้

ได้เรียนรู้

ทุกหัวใจอย่างไร

บอกตัวเองบอกทุกครั้ง

บอกตัวเองปล่อยเธอไป

เธออาจเจอและพบคนเข้าใจ

แต่บางที ส่วนลึกลึก

ถึงความเจ็บปวด

ถึงความเดียวดาย

ถึงการที่ต้องจากต้องพรากสิ่งที่รักไป

เสียใจอย่างไร

ฉันต้องไม่เป็นอะไร

ฉันควรต้องตัดใจเสียที

เจอคนบางคนที่ดีดี

ยังทรมานยังเสียใจ

(เรียนรู้)

ลืมได้เลย

ลืมว่าเคยรักกัน

ลืมไปได้เลย

ลืมว่าเคยพบกัน

(ลืมได้เลย)

มันคือน้ำตา

ที่ฉันยังคงเสียไป

มันคือหัวใจ

ที่ยังคงไม่ได้กลับคืน

มันคือร่างกาย

ที่ฉันลืบทนหัดยืน

รอวันและคืน

รอหัวใจจะดีเหมือนเดิม

.....

.....

ยังลืมไม่ลง

และฉันยังทรมาน

ดังคำสาบาน

ว่าจะรักเธอจนสิ้นใจ

ดังคำสัญญา

ว่าฉันไม่ยอมเปลี่ยนใจ

พยายามเท่าไร

ลืมเท่าไร ยังคงเหมือนเดิม

(เวลาไม่ช่วยอะไร)

สั่งมาคำเดียวทำได้ทุกอย่าง

เธอหวังให้ฉันเป็นแบบไหน

โปรดจงยืนยันอยากให้ฉันทำอะไร ให้ฉันไปไกลไกลก็ยอม

สั่งมาตามใจ ทำได้ทุกอย่าง

เธอหวังให้ฉันเป็นแบบไหน

แต่จะยืนยันให้ฉันต้องตัดใจไม่รักเธอ ฉันคงไม่ยอม

(สั่งมาคำเดียว)

ฉันเคยอยู่ใกล้เธอ

ยิ่งกว่าใครในโลกเลย

และเราต่างไม่เคย

ที่จะมีความลับกัน

แต่วันนี้ฉันกลายเป็นคนสุดท้าย

ที่รู้ว่าเธอจะจากไป

.....

.....

ฉันเคยบอกรักเธอ มีแต่เธอในหัวใจ
 และไม่เคยจะรักใคร มีแต่เธอคนเดียว
 แต่วันนี้ฉันเป็นคนแรกที่เธอ อยากให้เข้าใจ และอยากจะจากไป

(เสียใจ)

ฉันได้...ฟัง มันยิ่งเจ็บ
 ฉันได้...รู้ กลับยิ่งเข้าใจ

.....
 อีกไม่นาน เรื่องของฉัน ก็ถูกลืม
 อีกไม่นาน เรื่องวันนี้ ก็จืดจาง

(เสียดายอะไร)

หยุดเลยละกัน จบกันเสียที
 หัวใจที่มี เหลือเพียงแค่เศษของมัน
 หยุดเลยละกัน จบความสัมพันธ์
 แม้ทรมาน ไม่นานเท่าไรก็ชิน

(หยุดเลย)

แม้เราเคยจะคิดเหมือนกัน
 ก็รู้ไม่มีวัน จะกลับคืนมาเหมือนเคย
 แม้เรายังจะคิดเหมือนกัน
 ก็รู้ไม่มีวัน เรานั้นจะเหมือนดังเดิมได้

(หัวใจที่แตกต่าง)

ปล่อยเธอให้ไป เพราะคิดว่าไม่แคร์กัน
 ปล่อยเธอวันนั้น เพราะโกรธที่เธอเฉยชา

(หากฉันรู้)

ให้ฟ้าผ่าเธอ เธอคงจะไม่สนใจ
 ให้โลกนี้แตกไป เธอคงจะไม่กลัวเท่าไรหรอก

(ให้ฟ้าผ่าเธอ)

เธอ...ผิดคำสัญญา

ที่เคยสาบานกันมา

หากเธอเปลี่ยนไป

ให้เธอต้องมีอันเป็นไป

จะมีฉันในใจคนเดียวตลอด

ไม่เป็นเหมือนเดิม

ต่อไปนี่คงเชื่อไม่ได้หรอก

เธอ...อย่ามาสัญญา

ถ้าเธอไม่แน่ใจ

อย่ามาผูกมัด

ให้ฉันต้องทรมาน

ว่าเธอ นั้นจะทำมันได้ตลอด

ด้วยคำสาบาน

เรื่องอย่างนี้เธอคงไม่รู้หรอก

(ให้ฟ้าผ่าเธอ)

อดทนไว้ แค่นามมันตำนแทงใจ แค่นที่เลวร้าย

อดทนไว้ แค่ว่ามันมัวมันมีดมน แคคนที่เคยรักเขาจากไป

ไม่เป็นไร ต้องทนไหว บอกตัวเอง ให้ตัดใจ

อดทนไว้ แคร์กรุนแรงมันกระหน่ำ เจ็บซ้ำลึกเพียงไหน

อดทนไว้ แค่นามมันพังมันทลาย แคคนที่ใจร้ายเขาจากไป

เขามีใคร อยู่ที่ไหน บอกตัวเอง ต้องตัดใจ

(อดทนไว้)

อย่ามามัวเสียดายเลยอดีต

อย่ามามัวหวังลมลมกับสิ่ง

ที่มันไม่ได้อะไร

ที่เคยฝังใจ

(อย่าเสียดาย)

5. การซ้ำแบบตำแหน่งไม่แน่นอน คือ การนำคำ วลี หรือประโยคใดประโยคหนึ่ง มาใช้แต่งคำร้อง โดยการกล่าวซ้ำหลายครั้งแต่ไม่ได้วางตำแหน่งที่แน่นอนไว้ มีดังนี้

อยากกลับมาหามาเจอคนที่พร้อมจะเข้าใจ

เมื่อรู้ว่าฉันได้ผิดหลังไป

ไม่มีใครเข้าใจไม่มีใครต้องการ

ไม่ว่าเลวร้ายสักเพียงไหน

ยินยอมพร้อมให้อภัย

ไม่มีใครรักฉันเท่าเธออย่างเธอ

(กลับมาหาเพื่อน)

ฉันรักเธอเธอก็คงรู้
เหมือนหลายคนที่รักเธอ
ฉันไม่ขออะไรเพียงแค่ว่ารักเธอ
แค่ได้พบได้เจอก็พอ

(ขอฉันฝัน)

อย่าทำฉันเลย	ส่งสารฉันบ้าง
อย่าเดินแยกทาง	อย่าจากฉันไป
ขาดเธอสักคน	คงทนไม่ได้
หากเธอเห็นใจ	อย่าจากกันเลย (อย่าทำกันเลย)

(ขอร้อง)

ว่ามันเจ็บแสนเจ็บแสนจะเจ็บซ้ำ
ฝันใจทำแก้งทำเมิน

(คนที่ไม่เหมือนเดิม)

จะอยู่ที่ไหนก็ตามความทรงจำที่ดี
จะมีแต่เธอผู้เดียวเท่านั้น
ไม่ว่าจะนานเพียงไหนจะรอแต่เธอเท่านั้น
จะไม่มีวันรักใครเหมือนเธอ

(แค่รู้ว่ารักกัน)

คงเป็นที่โชคชะตา คงเป็นบนฟ้าบันดาล
ให้เราได้มาพบกัน และพรากเราจากกัน
มันคงจะเป็นที่สุด ของความทรมาน
ที่เธอและฉัน ต้องพบเจอ

.....
จะอยู่ที่ไหนก็ตามความทรงจำที่ดี
จะมีแต่เธอผู้เดียวเท่านั้น
ไม่ว่าจะนานเพียงไหนจะรอแต่เธอเท่านั้น
จะไม่มีวันรักใครเหมือนเธอ (อีกแล้ว)

(แค่รู้ว่ารักกัน)

เขามากับเธอไม่เจ็บเท่าไร
 สายตาที่มองไม่มีเยื่อใย
 นั่นคือที่ฉันเสียใจ

ฉันต้องปวดใจเมื่อสบตา
 ไม่ทักไม่ทายไม่พูดจา

(ฉันก็มีหัวใจ)

ได้เจอกับเธอวันนั้น
 ก็ยากที่จะมีความหมาย
 แต่กลับต้องมาเรียนรู้
 ไม่เคยมีใจ ไม่เคยมีกัน

ก็มีเธอเต็มหัวใจ
 และกลายเป็นคนที่สำคัญ
 ที่จริงไม่เคยรักกัน
 ไม่เคยเป็นคนในสายตา
 (ดอกไม้นั้นทะเลทราย)

ก็รักกันมีมากเกิน
 ก็ทุ่มก็ทุ่มลงไป
 ก็คิดว่าเธอนั้นแน่นอน
 และคิดว่าเธอจะคงมั่น

เกินที่จะยังใจ
 และใช้ชีวิตเดิมพัน
 คิดว่าเรานั้นรักกัน
 นานเท่านานคงไม่เปลี่ยน
 (เดิมพันชีวิต)

แต่ไม่มีฉันคนนี้
 ทั้งที่ฉัน
 ไม่เคยมีฉันคนนี้
 สายตาเธอก็ล้วน
 ทั้งใจเธอก็พร้อม

ไม่มีเลยในนั้น
 ไม่ใช่คนอื่นไกล
 ที่เธอว่ารู้ใจ
 คอยจับจองคนอื่น
 ที่จะให้คนอื่น

(ในสายตาเธอ)

แค่อ่อนไหวให้เธอจงเข้าใจ
 เห็นสิ่งใดที่ใจมันตื่นตัน

ร้องให้ไปเพราะใจมันช่างฝัน
 แค่เพียงฝันแค่หวั่นไหว

(เปล่าหรอกนะ)

ไม่ว่าเธอทำอะไร ไม่ว่ามองดูอะไร
 ไม่ว่ามองดูดวงดาว ไม่ว่ามองที่ท้องฟ้า
 ไม่ว่านานซักแค่ไหน ผ่านมานานแค่ไหน
 เปลี่ยนใจเธอให้รักฉัน เปลี่ยนให้เธอนึกถึงฉัน

เธอก็คิดและนึกถึงเขาเรื่อยมา
 เขายังมีความหมาย
 ไม่ว่าฉันจะพยายามเพียงใด
 ไม่เคยเป็นไปได้

(ฝังใจ)

พอแล้วเพียงพอแล้วตัดใจเสียดีกว่า
กับคนไม่รักจริงกับคนที่ใจร้าย

อย่ามัวเปลืองเวลากับคนไม่มีใจ
ไม่มีทางใดต้องห้ามใจอย่างเดียว

.....
มันทรมานมันเหนื่อยมันท้อ
คนเราเมื่อไรก็ต้องหาต้องเลือกทางเดินใหม่

.....
กับการที่ต้องจ้องต้องรออย่างนี้เรื่อยไป
อย่าเทหัวใจให้คนใจร้ายอีกเลย

(พอแล้ว)

ดาวทั้งฟ้า ระเบิดและมีดลงไป
และเธอรู้ไหม หัวใจฉันมันจะขาด
เมื่อเธอและฉัน ต้องจากต้องพรากกันไป
ต้องทรมาน ต้องห่างกันไกล จากวันนี้จนสิ้นใจ

(เพื่อเธอคนเดียว)

เมื่อฟ้ายังเปลี่ยนสี โลกนี้ยังเปลี่ยนทุกวัน
ไม่อาจจะหยุดยั้งคืนวัน ที่เปลี่ยนเวียนหมุนไป

(ไม่เห็นใครแน่นอน)

แค่คำว่ารักคำเดียว ถวายให้เธอทั้งใจ
ไม่เคยโทษใคร ไม่ใช่เพราะเธอไม่รักกันจริง

(ไม่เห็นเป็นไร)

ทั้งทุกข์ ทั้งท้อ ทั้งทรมาน
มองดูความฝันที่มันค่อยค่อยทลาย

(ไม่เห็นใครเลย)

อยากเจออยากเจอเหลือเกิน
อยากเรียกหาจนกว่า
อยู่แห่งไหนแก้วตา
ก่อนจะสิ้นใจ

อยากเอยเพียงคำรำลา
เธอจะมา มาอยู่ดูใจ
อยากมองเห็นหน้าเธอครั้งสุดท้าย
อยากให้เขื่อนน้ำตาให้ฉันอีกที

(รำไร)

หากบางคนที่เคยรักกัน
ไม่รู้ว่าเรายังไม่พูดคุยเหมือนเก่า

เขานั้นดูคล้ายคนเจ็บเหงา
ไม่รู้ใจเขาไปอยู่ไหน

(กลางร้าย)

ลืมได้เลยว่าเคยรักกัน
อย่าหักทลายอย่ามาพบกัน

ลืมว่าเคยรู้จัก
อย่าให้ฉันต้องหวนไหว

(ลืมได้เลย)

พอเจอที่ไรเธอรว่าเราเฉยเราชา
เวลาเธอคุยเวลาเธอถามอะไร
เหมือนไม่แคร์ ไม่แลกันเลย

เวลาเธอมาเราไม่เคยสนใจ
เธอพูดเท่าไรไม่ฟังเธอเลย

.....
หรือจะเลิกกัน หรือจะเลิกกันไป
เลิกกันได้เลย เลิกกันได้คงดี

.....
ก็ไม่เสียใจ เพราะมันแย่เต็มที
ถ้าเลิกกันสักที มันก็คงสิ้นเรื่องกันไป

(เลิกเลย)

เวลาจะช่วยอะไร
ยังเตือนยังย้ำ
ยังคงมองเห็น
เวลาไม่เคย

หากใจมันยังฝังจำ
ยังจำทุกคำที่รำลา
ภาพเธอจากไปจนดับตา
ลบความทรงจำ

(เวลาไม่ช่วยอะไร)

ฝันและทน
เข้ามามาก
กับคนไม่จริง
ยิ่งคิดยิ่งปวดร้าว

ทนต่อไปก็ต้องลำบาก
กับการเชื่อคนง่ายดายของเรา
คำที่เขาสัญญาก็เป็นแค่ลมเป่า
ยิ่งเจ็บยิ่งจำก็ยิ่งซ้ำใจ

(สัญญา)

อยากจะทำทุกสิ่ง อยากจะทำทุกอย่าง
คืนวันที่ดี อยากจะมีเธอข้างกาย

หากจะพอมีหวังให้คืนวันมันย้อนไป
ให้เหมือนเดิมอีกครั้งหนึ่ง

(เสียตาย)

เมื่อตอนที่จาก ฉันคิดว่าไม่เป็นไร
 เมื่อจากกันไป ก็คงเจ็บปวดไม่นาน
 ฉันคิดผิดไปเองวันที่เธอเดินไปจากฉัน
 ไม่มีวันไหนไม่ทุกข์ไม่ทรมาน
 หากรู้อย่างนี้ฉันคงไม่ยอมให้เธอไป
 หากรู้สึกน้อยจะยอมพูดจาดีดี
 หากรู้อย่างนั้นฉันจะยอมจะง้อให้เธอคืนดี
 จะทำทุกทางที่มีไม่让她ไป

(หากฉันรู้)

ยิ่งทุกข์ยิ่งร้อนมันยิ่งทรมาน เอาทิ้งไปเสียให้ไกล
 จะทุกข์จะร้อนจะคร่ำครวญเท่าไร ไม่มีวันที่มันจะเหมือนเดิม
 ก็คนไม่รักจะให้ทำยังงัย ไม่มีทางที่เราจะเปลี่ยนใจกลับมา
 ยิ่งเป็นทุกข์ยิ่งล้ายิ่งเสียใจ

(อดทนไว้)

ไม่มีอะไรให้เธอ ไม่มีอะไรเลย
 และเคยผิดหวังตั้งมากมาย
 ไม่มีอะไรคู่ควร ที่เธอจะพอใจ
 ไม่ใช่ผู้หญิงที่แสนดี

(อย่ามองฉัน)

ปิดจากความรักของเราได้ไหม
 คงยังไม่สายถ้ามันจบนับแต่นี้
 ควรลืมความฝันลืมคนอย่างฉันเสียที
 ลืมคนคนนี้แล้วไปตามทาง

(อย่าเสียดาย)

ไม่มีเธอคืนมา จะย้อนวันเวลาไปทำไม
 จะทำตัวเช่นไร จะย้อนคืนกลับไปอยู่กับใคร

(อยู่เพื่อใคร)

การซ้ำคำหรือวลีเป็นการใช้ภาษาที่ทำให้เกิดการเข้าถึงทั้งทางด้านอารมณ์และเนื้อหา สี่ฟ้าใช้รูปแบบการซ้ำ 5 รูปแบบ ที่พบอยู่มากที่สุดคือการซ้ำต้นวรรค รองลงมาคือการซ้ำแบบเป็น ชุด การซ้ำแบบตำแหน่งไม่แน่นอน การซ้ำแยก การซ้ำติดกัน

การซ้ำต้นวรรคกับการซ้ำแบบเป็นชุดทำให้เกิดความรู้สึกและอารมณ์ในลักษณะที่คล้ายกัน คือ เป็นการช่วยขยายความและทำให้เห็นความต่อเนื่องของเนื้อหาได้อย่างเป็นลำดับเช่นเดียวกัน แต่การซ้ำแบบเป็นชุดจะทำให้รับรู้เนื้อหาต่อเนื่องและเพิ่มขึ้นด้วยอารมณ์เดียวกัน เพราะในการซ้ำแบบเป็นชุดมักจะทำในตอนที่เหมือนกัน จึงเหมือนกับได้รับรู้เรื่องราวที่เปลี่ยนไปในบรรยากาศเดิม เช่นในเพลงตามใจ ที่สุนิตา ลีติกุล เป็นผู้ขับร้อง

รู้บ้างไหมจากวันนั้น วันที่เธอเดินเข้ามา	มีอะไรที่เปลี่ยนแปลงไปมากมาย
ฉันเพิ่งรู้ว่าความรัก ทำให้ฉันทรมานไป	พอใจเต็มใจทุกอย่างทำไปเพื่อเธอ
แล้ววันหนึ่งฉันจึงได้รู้ได้เข้าใจ	ว่าฉันไม่ใช่อย่างที่เธอต้องการ
.....	
รู้บ้างไหมกับเธอนั้น เธอสำคัญมากเพียงใด	ยังไม่มีใครมีความหมายเท่าเธอ
เพราะฉันรู้ว่าความรัก สำหรับฉันนั้นยิ่งใหญ่	จึงเทลงไปจึงทุ่มลงไปเพื่อเธอ
แล้วบางอย่างก็ทำให้ฉันได้เข้าใจ	ว่าฉันไม่ใช่อย่างที่เธอต้องการ

การซ้ำติดกัน ช่วยย้ำอารมณ์ความรู้สึก และช่วยเน้นความในเนื้อหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น เพลงป่านนี้

ตรงนี้มีคนที่	ยังคอยหา
คอยหาทุกเวลา	เมื่อเธอว่างไกล
ยังคอยและยังรู้สึก	คิดถึงและห่วงใจ
จำทำยังไง	ให้เธอรับรู้

มีการซ้ำคำว่า คอยหา ย้ำอารมณ์ของคนที่ยังคอย ทำให้รู้สึกถึงความรัก ความผูกพัน ความห่วงใย ที่ยังมีอยู่อย่างมั่นคง

ส่วนการซ้ำแยกกันฉีกนั้นทำให้เกิดผลในด้านอารมณ์ความรู้สึกเป็นสำคัญ คือทำให้เกิดความรู้สึกตามเนื้อความได้มากกว่าเป็นสองเท่า ดังในเพลงหากฉันรู้ ที่ภัครมัย โปตระนันท์ ขับร้อง จะรู้สึกได้ว่ามีความทุกข์ทรมาน และความเจ็บปวดมากกว่าปกติ รวมถึงความรู้สึกและอารมณ์ของการรอคอยที่เสมือนมีอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสี่ฟ้าใช้การซ้ำคำแยกกันแทนที่จะใช้คำตามปกติ พบในคำร้องที่กล่าวว่า

เมื่อตอนที่จาก ฉันคิดว่าไม่เป็นไร
 เมื่อจากกันไป ก็คงเจ็บปวดไม่นาน
 ฉันคิดผิดไปเองวันที่เธอเดินไปจากฉัน
 ไม่มีวันไหนไม่ทุกข์ไม่ทรมาน

.....
 หันหลังกลับมามองเธอก็ไกลจนเกินจะคว้า
 มันเจ็บมันเหงาจนฉันต้องเสียน้ำตา

.....
 อยากเอววันนั้นคืนมาฉันฝันถึงอยู่เสมอ
 ทุกวัน ฉันรอ ฉันคอย

รูปแบบของการใช้อีกประเภทหนึ่งคือ การซ้ำแบบตำแหน่งไม่แน่นอน ช่วยเพิ่มน้ำหนัก
 ของความหมาย เพิ่มระดับของอารมณ์ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เช่นในเพลงกลับมาหาเพื่อน

อยากกลับมาหาหมาเจอคนที่พร้อมจะเข้าใจ	ไม่ว่าเลวร้ายซักเพียงไหน
เมื่อรู้ว่าฉันได้ผิดพลาดไป	ยินยอมพร้อมให้อภัย
ไม่มีใครเข้าใจไม่มีใครต้องการ	ไม่มีใครรักฉันเท่าเพื่อนอย่างเธอ

การซ้ำคำว่า **ไม่มีใคร** ช่วยเน้นย้ำความเดียวดาย ให้เห็นว่าไม่มีจริง ๆ ทำให้เกิดการ
 เข้าถึงในอารมณ์ได้อย่างลึกซึ้ง

นอกจากนี้เมื่อได้พิจารณาลักษณะการซ้ำในรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว พบว่ามีข้อ
 สังเกต คือ ลักษณะการซ้ำในวรรณกรรมเพลงของสัฟฟามีความคล้ายคลึงกับลักษณะของ กลบท
 ซึ่งเป็นคำประพันธ์ที่กวีแต่งขึ้นให้มีลักษณะพิเศษ โดยการบัญญัติให้ใช้คำหรือสัมผัสเป็นชั้นเชิงยิ่ง
 กว่าธรรมดา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526, หน้า 384) โดยเมื่อพิจารณารูปแบบการซ้ำ
 ดังกล่าวข้างต้น ได้พบว่ามีความคล้ายคลึงกับกลบทประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. **บุษบงแยมผกา** เป็นการบังคับให้นำคำหนึ่งคำมาเป็นกระทุยีน คือนำคำนั้นมา
 ไว้ต้นวรรคทุกวรรค ตลอดการแต่ง (วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537, หน้า 225) เช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ใน
 ศิรวิบุลยิตต์ (ชุมนุมตำรากลอน, 2504, หน้า 226) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พระกุมารตรีกตรองทำนองปราชญ์	พระจอมราชเจ้าคิดน้ำจิตเรณิง
พระหน่ออ่อนค้อมบังคมภิรมย์เริง	พระเชียมเชิงแอบองค์ประจกร
พระกราบลาว่าข้าแต่พระแม่เจ้า	พระคุณเฮยลูกนี้เล่าจะลาสมร

พระคุณจงอำนาจช่วยช่วยพร

พระคุณเจ้าฉันจะจรตามปิตุรา

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลบทบุชนงแยมผกา ในบางช่วงของคำร้อง แต่ไม่ตลอดเพลง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เกลียดเวลาที่เธอเอาใจใส่	เกลียดถ้อยคำซึ่งใจที่เธอเอ่ย
เกลียดแวตาดำแลนดีที่มองอย่างเคย	
เกลียดอาการของเธอที่คอยหลอก	เกลียดตัวเองที่ยอมให้เธอหลอก
เกลียดที่ยังเผลอตัวชื่นชมและหลงละเมอ	(เกลียด:ฟลาย)
เกลียดความจริงที่มันต้องเป็น	เกลียดที่เห็นว่าเธอมีใคร
เกลียดบางคนของเธอพอใจกว่าฉัน	
เกลียดตัวเองที่ยังมองเธอ	เกลียดที่เพ้อถึงเธอมานาน
เกลียดตัวเองที่ใจยังสั่นเมื่อมาเจอเธอ	(เกลียด:ตอง)
รักเธอมากเกินไป	รักเธอมากเกินไป
รักเหลือเกิน	รักจนไม่มีให้ใคร
	(เสียใจได้ยืนไหม)
อย่ามาทำเป็นมีน้ำตาเพื่อมาต่อรองหัวใจ	
อย่าเปลืองเวลาคำครวญ ไม่มีวันเป็นไปได้	
อย่ามาซื้อหัวใจฉันคืนด้วยการหลั่งน้ำตา	
อย่ามาแสดง จะเก่งอย่างไร	
ก็ไม่มีทางซื้อใจ คนอย่างฉัน	(อย่าต่อรองหัวใจ)

2. บั๊วบานกลีบขยาย เป็นการบังคับให้นำคำสองคำมาเป็นกระทุยีน คือนำคำสองคำมาไว้ต้นวรรคทุกวรรค ตลอดการแต่ง (ศิลาจารึกวัดพระเชตุพน ภาควรรณคดี, 2505, หน้า 215 และ วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537, หน้า 225) กลบทชนิดนี้ ศิริวิบูลกิตติ์ (ชุมนุมตำรากลอน, 2504, หน้า 268) เรียก บั๊วบานกลีบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เสียดายภักตร์มองเพียงเพ่งไพลญ์

เสียดายประยูรยอดกษัตริย์มหาศาล

เสียดายนเรนทรจุณิลมฤคิปาน

เสียดายชนงก่งสมานคันศรทรง

เสียดายนาสาสุดดั่งแสงขอ

เสียดายสอเปรียบสร้อยควาหงษ์

เสียดายกรรม์ทันทัดกลีบสัดบง

เสียดายทรงส่งศรีระวีวรรณ

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลบทัวบานกลีบ ขยาย
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทั้งมาแค่เพียงเดียวหนึ่งก็พอ

ทั้งมาได้เลยไม่บันลัดคำ

ทั้งมาได้เลยนะ

ทั้งมาได้เลยจะไม่บันลัดคำ

(ถึงขยะเลย)

ก็แค่ดันไม้ ใบไม้มันหล่น ร่วงหล่นจนใบสุดท้าย

ก็แค่ลมฝนบนฟ้ากระหน่ำ ทุกอย่างให้พังทลาย

ก็แค่วันนี้ผู้หญิงคนหนึ่งต้องโดนบางคนทำร้าย

(ไม่เห็นเป็นไร)

สังเกตได้ว่ากระทุ้งไม่ยาวตลอดเพลง จึงอาจเรียกว่าคล้ายคลึงกับกลบทงตรงค์ประดับ
ซึ่งเป็นกลบทที่นำคำสองคำมาเป็นกระทุ้งขึ้น และเปลี่ยนกระทุ้งทุกสี่วรรค ศิริวิบูลกิตติ์ (ชุมนุมตำรา
กลอน, 2504, หน้า 225) ด้วยก็ได้ ดังตัวอย่างกลบทงตรงค์ประดับต่อไปนี้

พระหน่อไทยได้สดับแสดงกิจ

พระหน่อคิดจิตรวาบรรพพานวาม

พระหน่อตรึกนึกคะเนคะนึ่งความ

พระหน่อนามแจ้งกระจัดกระจ่างใจ

ไม่ควรคู่ผู้แสงสวัสดิ์หวัง

ไม่ควรนั่งนั่งตะลึงตะเลิงไหล

ไม่ควรเฉยเลยสละสลัดใจ

ไม่ควรไทยจะชีวังชีวังวาย

3. ทศประวัติ เป็นการบังคับคำให้นำคำสามคำมาเป็นกระทุ้งขึ้น คือนำคำสามคำนั้น
มาไว้ต้นวรรคทุกวรรค ตลอดการแต่ง (วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537, หน้า 226) ส่วนในศิริวิบูลกิตติ์
(ชุมนุมตำรากลอน, 2504, หน้า 229) ระบุว่ากลบทนี้ต้องนำคำสามคำมาเป็นกระทุ้งขึ้น เมื่อครบสิบ
วรรคจึงเปลี่ยนกระทุ้ง ดังตัวอย่าง

ไอ้อกเอ๋ยหวาดหวังจะวังเวง ไอ้อกเอ๋ยครุ่นเคร่งจะครวญหา
 ไอ้อกเอ๋ยสารสารพระมารดา ไอ้อกเอ๋ยอนิจจาจะอาวรณ์
 ไอ้อกเอ๋ยอาตมาในครานี้ ไอ้อกเอ๋ยเอ๋ยในไพร่สวน
 ไอ้อกเอ๋ยครั้นไม่ลามารดาจร ไอ้อกเอ๋ยพระบิดาจะมรณา
 ไอ้อกเอ๋ยครั้นจะลามารดาเล่า ไอ้อกเอ๋ยแม่จะเศร้ากระศลย์หา
 พุทโธเอ๋ยพุทธรองค์ทรงวิตวา พุทโธเอ๋ยกายาไม่จิรัง

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลบททศประวัตติ แต่ไม่เป็น
 ไปตลอดเพลง และไม่ถึงสิบวรรค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กว่าจะรู้ก็รักเขาไปแล้วหมดใจ
 กว่าจะรู้ (เหอะ) ที่แท้เธอน่ะร้ายกาจอย่างไร
 กว่าจะรู้ว่ารักหลงให้ฉันเจ็บใจ
 กว่าจะรู้เธอก็หายไปไม่เห็นบอกซักคำ

(กว่าจะรู้)

ฉันไม่รู้ที่ฉันไม่ดียังงี้
 ฉันไม่รู้ที่ฉันทำผิดตรงไหน เมื่อไร
 ฉันไม่รู้เพราะฉันไม่ได้ตั้งใจ
 เธอมาทำเอ็นชา ไม่พูดไม่จาฉันเสียใจ

.....
 ฉันไม่รู้ที่ฉันต้องทำยังงี้
 ฉันไม่รู้ที่ฉันควรเริ่มตรงไหน เมื่อไร

(บอกหน่อยได้ไหม)

ไม่มีวันที่ฉันจะเจ็บใจ
 ไม่มีวันเพราะเธอไม่มีความหมาย
 ไม่มีวันร้องไห้ให้กับเธอ

(เปล่าหรอกนะ)

4. **ว้าวันหลัก** บังคับให้ใช้คำซ้ำข้ามวรรค จากวรรคหน้าไปยังวรรคถัดไป โดยกำหนดให้ซ้ำคำเพียงคำเดียว จากคำสุดท้ายวรรค ไปยังคำแรกของวรรคถัดไป (วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537, หน้า 222) และปรากฏในศิวิบูลกิตติ์ (ชุมนุมคำรากลอน, 2504, หน้า 206) ดังตัวอย่าง

อันเรื่องท้าวดาบศสสร้างพรตทรง	ทรงจำนน้อมกร่อนเคียรศรี
ศรีโรราบกราบไหว้เปลวอรรรคคีมี	มียินดีนิทหมายชายจิวร
จิวรแห่งประปัจเจกพุททองค์	องค์ท้าวทรงจิตระจำคำสั่งสอน
สอนดวงจิตปฏิฐิแต่ก่อน	ก่อนสั่งสอนฤาษีย่อมมีมา

เมื่อพิจารณาลักษณะการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลบทว้าวันหลัก คือ มีการซ้ำคำข้ามวรรคเหมือนกันในบางวรรค แต่มีการซ้ำไม่ตลอดเพลง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

รู้ใหม่ว่าฉันยังคอย	คอยเธอจนวันไหว
เห็นภาพเธออยู่รำไป	ไหวไหวคล้ายเธอเดินมา
	(แคใบไม้ร่วง)

ก็รักมันมีมากเกินไป	เกินที่จะยังใจ
.....	
นี่คือผลจากการแพ้	แพ้ในเกมพนันของหัวใจ
	(เดิมพันชีวิต)

วันและคืนที่เวียนหมุนผ่าน	ผ่านชีวิตที่ทนมานานเหลือเกิน
มันเกินจะทนแล้วใจ	
	(ฝังไว้ในผืนดิน)

ตั้งแต่วันที่เธอได้ไปจากฉัน	ตั้งแต่นั้นอะไรอะไรก็เปลี่ยน
เปลี่ยนชีวิตผู้หญิงคนนึงจากที่เคยมีความหมาย	เป็นไม่มีอะไรเหลือเลย
	(ไม่ใช่ตัวฉัน)

5. **ม้าเทียมรถ** กลบทม้าเทียมรถนี้ ไม่พบในศิวิบูลกิตติ์แต่จากศิลาจารึกวัดพระเชตุพน ภาควรรณคดี (2505, หน้า 170) พบว่ามีลักษณะคล้ายว้าวันหลัก ดังตัวอย่าง

จำความเคืองเรื่องร้อนอะไรเจ้า
วอนถามซักนักก็เกรงพางาม

อะไรเจ้าที่เฝ้าให้ว่าวอนถาม
พางามจะว่าตามเฝ้ารบกวน

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะการซ้ำที่คล้ายคลึงกับกลบท้าเพียมรดในบางวรรค แต่ไม่ตลอดเพลง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อยากบอกเธอ
ว่ารักเราจะมีให้กัน

บอกเธอด้วยใจ
อย่างนี้เรื่อยไป

(กว่าจะรัก)

ทุกทุกครั้งที่ฉันมองไป
ฉันนึกถึงเรื่องที่แล้วมา

มองไปไกลที่ขอบฟ้า
แล้วน้ำตามันก็เอ่อจะไหล

(แค่ไปไม่ร้าง)

กลับมาเจอเธอมีใครใคร
กลับพูดจาตั้งคนไม่เคย

เธอไม่เหมือนเดิมเลย
ไม่เคยรักกัน

(ทรมาณ)

ตรงนี้มีคน
คอยหาทุกเวลา

ที่ยังคอยหา
เมื่อเธอร้างไกล

(ปานนี้)

เมื่อจบไปแล้วจากกันแล้ว
ทำใจว่าฉันนะตายแล้ว

รื้อฟื้นทำไม
ตายแล้วสิ้นเรื่องไป

(อย่าหุดค้าย)

6. ธงนำริ้ว เป็นการบังคับให้มีคำซ้ำหนึ่งคู่ อยู่ที่ต้นวรรค (คำที่หนึ่งและสอง) ของทุกวรรค (วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537, หน้า 219) และพบในศิวิบูลกิตติ์ (ขุนมนต์อารากลอน, 2504, หน้า 194) ดังตัวอย่าง

นับนับตั้งแต่นั้นแม่ขวัญเมือง
สองสองแสงรังษีนี้ล้ำอุทัย

ผ่องผ่องผิวดุคเหลืองรุ่งเรืองสุด
ล้ำล้ำเลิศมนุษย์เจ้าทรงครมภ์

ดูดูจดวงแก้วแวววิเชียร

แววแวววาวเสถียรดุจดั่ง

แจ้งแจ้งใจว่าองค์เจ้าทรงครรภ์

ขึ้นขึ้นดังชมชั้นพิมานพรหม

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลบทองน้ำรีว คือมีการซ้ำคำที่หนึ่งและสองที่ต้นวรรคในบางวรรค ดังคำร้องตอนต่อไปนี้

ฟ้าฟ้ายังต้องมีฝน

เกิดเป็นคนย่อมมีเสียน้ำตา

ฝนฝนร่วงหล่นมาซ้ำซ้ำ

จากดวงตา จากส่วนลึกในใจ

.....
ฟ้าฟ้ายามที่มีฝน

.....
เปรียบดังคนซ้ำใจ

(ฟ้ายังมีฝน)

7. คลาซอนลูก พบอยู่ในศิริวิบุลยกิจ (ชุมนุมตำรากลอน, 2504, หน้า 248) เป็นกลบทที่มีการซ้ำคำหนึ่งพยางค์ถึงสามพยางค์อยู่ชิดกันภายในวรรค ดังตัวอย่าง

พระบิดุเรศบิดุเรศสังเวชบุตร

ก็แสนสุดสุดนิยมลม

ไม่ฟังคำคำจ่านิยม

พระทรงกรมกรมระทมกรม

นายเพ็ชฌฆาฏเพ็ชฌฆาฏก็มาทหมาย

จนจรัยรัยไม่ถดถ่อม

จึงปลดเปลื้องเปลื้องเครื่องจำพร้อม

จากพระจอมจอมกระหม่อมจริง

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกับกลบทคลาซอนลูกในบางวรรค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

มองดูเธอยิ้มยิ้มให้กันทุกครั้ง

กลับยิ่งตอกยิ่งย้ำยิ่งทรมาน

(เกลียด)

หากวันนี้ยังมีเวลา

หากวันนี้ยังพอมีหวัง

ฉันจะทำทุกอย่าง

เพื่อเธอเพื่อเธอคนเดียว

(เพื่อเธอคนเดียว)

ท้องฟ้ามันครึ้ม มันครึ้มออกอย่างนี้

มันเหงาทุกที่ที่ได้มอง ใจมันหาย

เสียฟ้ามันร้อง หยาดฝนหล่นเป็นสาย

ยิ่งหวั่นไหว ยิ่งทำให้สับสน

นึกถึงคนที่เคย คนที่เคยอยู่ตรงนี้

นึกถึงทุกทุกที่ที่เห็นฟ้าที่กว้างใหญ่

(เสียตาย)

8. สบัตสบึง เป็นกลบทที่บังคับให้ซ้ำคำเพี้ยนท้ายวรรค โดยกำหนดให้สี่คำท้ายวรรค เล่นเสียงสบัตสบึงกัน ด้วยการเปลี่ยนเสียงสระและตัวสะกดของคำที่สองและคำที่สี่ของท้ายวรรค (วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537, หน้า 224) และพบอยู่ในศิวิบูลกิตติ (ชุมนุมตำรากลอน, 2504, หน้า 187) ดังตัวอย่าง

ในครั้งนั้นเวไชยันต์ก็หวั่นก็หวาด	สท้านอาสน์เทวฤทธิ์สถิตย์สถิน
ปาริชาติ์ฉาดจืดระบัดระบิน	พิภพอินทร์ก้องดังกระแทกกระเทือน
เสียงโครมโครมครื้นครั่นสนั่นสนัด	ดังทิพรัตน์อมรินทร์จะหมื่นจะเหมือน
จะพรากแยกแตกพลัดกระจัดกระเจือน	ดังดาวเดือนลอยลัดจะจัดจะจาย

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกับกลบทสบัตสบึง ในบางวรรค ดังในคำร้องตอนต่อไปนี้

ในทะเลทราย	ก็ยังมิดอกไม้บาน
และมีความสดใสมีสมีส้น	มีความชื่นบานให้ได้เห็น

(ดอกไม้ในทะเลทราย)

9. อักษรโกศล คล้ายกลบทสบัตสบึง ต่างกันแต่ที่ตำแหน่งของคำซ้ำคำเพี้ยน ซึ่ง อักษรโกศลจะให้สี่คำต้นวรรค (วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537, หน้า 224) และในศิวิบูลกิตติ (ชุมนุมตำรากลอน, 2504, หน้า 251) ใช้การซ้ำพยางค์สองถึงสามพยางค์อยู่ต้นวรรค ดังตัวอย่าง

ราชาราชันงนกพิง	วาทวาทังสังเสียสูญ
เพ็ชฌณาเพ็ชฌณาฎมาทเมียงมูล	โกรธนูลโกรธเนตรเดือดดุแดง
ดั่งงูดั่งอดคนคันตี	กริ้วทุกกริ้วทันทิไทยแลสง
ให้ปล่อยให้ปละข้างชาญแรง	ขับมันขับมันแทงทันทิ

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลบทอักษรโกศลในบางวรรค แต่ไม่ตลอดเพลง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เก็บใจเธอไว้	ฉันขอไปตามทาง
ความหลังมันทำให้ฉัน	ต้องจดต้องจำไว้ จนตาย

(เก็บใจเธอไว้)

ก็รักมันมีมากเกินไป
ก็ทุ่มก็ทุ่มมันลงไป

เกินที่จะยังใจ
และใช้ชีวิตเดิมพัน

(เดิมพันชีวิต)

อยากเจออยากเจอเหลือเกิน
อยากเรียกหาจนกว่า

อยากเอ่ยเพียงคำรำลา
เธอจะมา มาอยู่ดูใจ

(รำไร)

อย่าพูดอย่าคุยเรื่องคราวนั้น
อดีตความฝันอาจเคยหวาน

มันทรمان
ช่างปะไร

(อย่าพูดคุย)

10. หงส์ทองลีลา บังคับให้น้ำคำสองคำ หรือวลีหนึ่ง มาขึ้นต้นวรรค แบ่งเป็นวรรคซ้าย
สองคำ วรรคขวาสองคำ (วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537, หน้า 227) ส่วนในศิวิบูลกิตติ์ (ชุมนุมตำรา
กลอน, 2504, หน้า 224) นั้น คำที่สองจะเป็นคำว่า "เอ๋ย" เสมอ ดังตัวอย่าง

ลูกเอ๋ยแม่จะเล่าให้เจ้าฟัง

พ่อเอ๋ยแม่จะตั้งอุทาหรณ์

ลูกเอ๋ยเมื่อแรกเริ่มเดิมแต่ก่อน

พ่อเอ๋ยยังไม่จรมายู่ไพร

ลูกเอ๋ยพระบิดวงศ์ผู้ทรงฤทธิ์

พ่อเอ๋ยเรื่องมหิศรศักดิ์ใหญ่

ลูกเอ๋ยครองจัมบากพระเวียงไชย

พ่อเอ๋ยเลื่องญาไปทุกภพาร

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลบทหงส์ทองลีลาแต่บาง
ครั้งแตกต่างที่จำนวนคำ คือมิได้มีสองคำเสมอไป และไม่มีคำ "เอ๋ย" ตลอดเพลงเช่นในศิวิบูลกิตติ์
ดังตัวอย่างในคำร้องต่อไปนี้

ฉันไม่มีอะไรต่อรอง

เพียงจะร้องขอความเห็นใจ

ฉันไม่มีหนทางอื่นที่ทำได้

เพียงให้ฉันได้พูดสักคำ

(ขอร้อง)

แค้นมองฟ้าที่มันมืดมัว

รู้สึกกลัวถึงมีน้ำตา

แค้นมองใบไม้ที่ร่วงมา

รู้สึกว่าในใจมันเสียดาย

(เปล่าหรอกนะ)

เมื่อไหร่ที่เจอกัน
เมื่อไหร่ที่มีใคร

อยากให้เธอนั้นพอใจ
อยากให้เธอนั้นมีความสุข

(ไม่แน่ใจ)

ได้เรียนรู้
ได้เรียนรู้
ทุกหัวใจอย่างไร

ถึงความเดียวดาย
ถึงการที่ต้องจากต้องพรากสิ่งที่รักไป
เสียใจอย่างไร

.....
บอกตัวเองบอกทุกครั้ง
บอกตัวเองปล่อยเธอไป

.....
ฉันต้องไม่เป็นอะไร
ฉันควรต้องตัดใจเสียที่

(เรียนรู้)

มันคือน้ำตา
มันคือหัวใจ
มันคือร่างกาย

ที่ฉันยังคงเสียไป
ที่ยังคงไม่ได้กลับคืน
ที่ฉันรู้ทนหัยดยืน

.....
ดังคำสาบาน
ดังคำสัญญา
พยายามเท่าไร

.....
ว่าจะรักเธอจนสิ้นใจ
ว่าฉันไม่ยอมเปลี่ยนใจ
ลืมเท่าไร ยังคงเหมือนเดิม

(เวลาไม่ช่วยอะไร)

ปล่อยเธอให้ไป
ปล่อยเธอวันนั้น

เพราะคิดว่าไม่แคร์กัน
เพราะโกรธที่เธอเฉยชา

(หากฉันรู้)

11. พวงแก้วกุดั่น กลบทนี้ไม่พบในศิวิบูลกิตติ แต่พบในศิลาจารึกวัดพระเชตุพน
ภาควรรณคดี (2505, หน้า 217) เป็นกลบทที่บังคับให้มีคำซ้ำ โดยจะเป็นคำใดก็ได้ จะอยู่ ณ
ตำแหน่งใดก็ได้ วรรคหนึ่งจะมีคำซ้ำนั้นก็คำก็ได้ (วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537, หน้า 224) ดังตัวอย่าง

ดูที่ดูรู้ในน้ำใจคอ
จะดูมวดยดูปล้ำดูรำเต้น

จะรักดูจะใครดูอะไรหนอ
ดูที่พอใจรักจกอยากดู
ดูเจ้าเห็นจิวหนังยังไม่รู้

ดูที่มีดีชั่วทั่วชมพู

ดูไม่สู้ดูที่หัวใจ

เมื่อพิจารณาการซ้ำในเพลง พบว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกับพวงแก้วกุดั่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อย่าทำฉันเลย

สงสารฉันบ้าง

อย่าเดินแยกทาง

อย่าจากฉันไป

ขาดเธอสักคน

คงทนไม่ได้

หากเธอเห็นใจ

อย่าจากกันเลย อย่าทำกันเลย

(ขอร้อง)

เขามากับเธอไม่เจ็บเท่าไร

ฉันต้องปวดใจเมื่อสบตา

สายตาที่มองไม่มีเยื่อใย

ไม่ทักไม่ทายไม่พูดจา

(ฉันก็มีหัวใจ)

ก็คิดว่าเธอนั้นแน่นอน

คิดว่าเรานั้นรักกัน

และคิดว่าเธอจะคงมั่น

นานเท่านั้นคงไม่เปลี่ยน

(เดิมพันชีวิต)

เมื่อเธอและฉัน

ต้องจากต้องพรากกันไป

ต้องทรมาน

ต้องห่างกันไกล จากวันนี้จนสิ้นใจ

(เพื่อเธอคนเดียว)

จากข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การซ้ำในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้ามีลักษณะคล้ายคลึงกับกลบทถึง 11 ประเภท ได้แก่ บุชนงแยมผกา บัวบานกลีบขยาย ทศประวัติ วัวพันหลัก ม้าเทียมมรด ธงนำริ้ว คุณาซ่อนลูก สบัดสบึง อักษรโกศล หงส์ทองลีลา และพวงแก้วกุดั่น

จากการศึกษาวิเคราะห์การซ้ำในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้า สรุปได้ว่าสีฟ้าแต่งคำร้องโดยใช้การซ้ำหลากหลายรูปแบบดังกล่าวข้างต้น ซึ่งการซ้ำดังกล่าวมีลักษณะไปคล้ายคลึงกับกลบท อันเป็นคำประพันธ์ที่มีลักษณะพิเศษ การศึกษาการซ้ำในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้านี้ นอกจากจะทำให้ได้เห็นทั้งลีลาการใช้ภาษาแล้ว ยังทำให้ได้เห็นความสามารถของผู้แต่ง ที่มีวิธีการนำคำมาซ้ำได้อย่างลงตัว ทำให้ผู้รับสารได้รับรู้และเข้าใจเรื่องราว รวมทั้งเข้าถึงความรู้สึกของอารมณ์ใน

วรรณกรรมเพลงได้เป็นอย่างดี จึงอาจพูดได้ว่าลีลาการซ้ำของผู้แต่งเป็นส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความประทับใจในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้า

การใช้ถ้อยคำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจ

เนื่องจากในบทที่ 3 นี้ เป็นเรื่องของการศึกษาวรรณกรรมเพลงของสีฟ้าในแง่วรรณศิลป์ องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของวรรณศิลป์ คือ อารมณ์สะท้อนใจ (emotion) ซึ่งเป็นหัวใจของศิลปะ (พระยาอนุมานราชธน, 2515, หน้า 187) เป็นอารมณ์ที่เบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติเมื่อเกิดสิ่งเร้า นักเขียนจะถ่ายทอดอารมณ์สะท้อนใจออกมาทางคำพูดหรือข้อเขียน อันอาจปรากฏในรูปของภาษาร้อยกรองหรือร้อยแก้วก็ได้ (วราภรณ์ บำรุงกุล, มปป., หน้า 20) วรรณกรรมเพลงของสีฟ้า ได้มีการเลือกสรรถ้อยคำที่ทำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจ เกิดเป็นความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งอาจแบ่งถ้อยคำดังกล่าวออกเป็น 14 ประเภท ดังนี้

1. คำแสดงระยะทาง
2. คำแสดงระยะเวลา
3. คำแสดงความรุนแรง
4. คำแสดงความเป็นทุกข์
5. คำแสดงถึงความเก็บกดหรือกดดัน
6. คำแสดงถึงความอ่อนล้า
7. คำแสดงความไม่สำคัญ
8. คำที่แสดงหรือมีความหมายในทางสูญเสีย
9. คำแสดงการแยกจาก
10. คำแสดงการเสแสร้ง
11. คำแสดงสภาพ
12. คำแสดงลักษณะของคน
13. คำแสดงอาการ
14. คำแสดงความรู้สึก

คำที่แสดงสิ่งต่าง ๆ ทั้ง 14 ประเภทนี้ สืบมาจากเพลง 129 เพลง ดังต่อไปนี้

1. คำแสดงระยะทาง มี 2 คำ ได้แก่ ไกล ห่างกัน ดังตัวอย่างคำร้องต่อไปนี้

ไม่พบไม่เจอตั้งนาน คิดถึงจนจะขาดใจ

มีอะไรอยากเล่าให้ฟังมากมาย

เมื่อฉันและเธอจากกัน และฉันก็ไปอยู่ไกล

โดดเดี่ยวเดียวดายเหลือเกิน

(กลับมาหาเพื่อน)

การอยู่ห่างไกลจากเพื่อนที่ไว้ใจและรู้ใจ ความไกลนั้นก็ทำให้รู้สึกโดดเดี่ยว
หรือแสงตะวันได้พลันจากลาฟ้าจึงมืดไป
เหมือนรักจากไกลแล้วไม่กลับคืนฉันยืนเดียวดาย

(บอกหน่อยได้ไหม)

คำร้องตอนนี้ใช้คำว่าไกลแสดงระยะห่างของความรัก ซึ่งก็คือการหมดรักกันนั่นเอง
เมื่อเธอและฉัน ต้องจากต้องพรากกันไป
ต้องทรมาน ต้องห่างกันไกล จากวันนี้จนสิ้นใจ

(เพื่อเธอคนเดียว)

จากคำร้องในตอนที่มีคำแสดงระยะทาง ห่างกัน และ ไกล นี้ อาจทำให้สัมผัสหรือเกิด
อารมณ์เศร้า ใจหาย หรืออาลัยอาวรณ์ ตามคำร้อง ความเศร้านั้นเกิดได้ทั้งจากการนึกถึงคนที่อยู่
ไกล การที่ความรักหลุดลอยจากไปไกล หรือการที่คนรักกำลังจะจากไปไกล ขณะเดียวกันก็อาจ
เกิดความรู้สึกใจหาย และเดียวดายร่วมด้วยก็เป็นได้

2. คำแสดงระยะเวลา มี 2 คำ คือคำว่า นาน และแสนนาน ปรากฏอยู่ในตัวอย่าง
คำร้องตอนต่อไปนี้

อยากให้เธอรู้สึก อยากให้เธอเข้าใจบางอย่าง ที่มันทรมานฉัน
ก็คือความรู้สึก เก็บมานานแสนนานเหลือเกิน ที่เธอคงไม่เคยรู้
นั่นคือใจของฉัน ให้กับเธอคนนี้ คนเดียว

(เพียงเพื่อน)

คำร้องตอนนี้มีการนำคำว่า นาน และ แสนนาน มาใช้ ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นระยะเวลา
นานมาก และยังบอกอีกว่านานมากเหลือเกินเป็นการย้ำความยาวนานของระยะเวลา ซึ่งอาจทำ
ให้รู้สึกเศร้าปนความทรมานใจ

3. คำแสดงความรุนแรง มี 4 คำ ได้แก่ สาด ชัด กระหน้า และรุนแรง พบอยู่ใน
คำร้องตอนต่อไปนี้

เวลาพายุมา พายุมา ลมฝนมันสาดมันชัดมา และมันรุนแรงจนทำให้เหนื่อยล้า
หมดกำลังลงวันใด กลับมาหาฉันแล้วเธอจะปลอดภัย

(เป็นห่วง)

การ **สาด ซัด** ทำให้รับรู้ถึงความรุนแรงที่มีระดับสูงกว่าปกติ เนื่องจากมีทั้งการสาดและการซัด คือการต้องเผชิญกับปัญหาหรือเรื่องทุกข์ใจต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องหนักหนาที่ทำให้เหนื่อยล้าจนทั้งทุกข์และท้อใจ

อดทนไว้ แคร่กรุนแรงมันกระหน่ำ เจ็บซ้ำลึกเพียงไหน

อดทนไว้ แค่ฝันมันพังมันทลาย แค่คนที่ใจร้ายเขาจากไป

(อดทนไว้)

เมื่อนำคำว่า **กระหน่ำ** ซึ่งหมายถึง การซ้ำลงอย่างหนัก มาเพิ่มอารมณ์สนับสนุน จะรู้สึกได้ถึงการต้องทนรับความรู้สึกเจ็บปวดทรมานใจอย่างหนักเมื่อต้องผจญ

คำว่า **สาด ซัด กระหน่ำ** ในคำร้องข้างต้น เป็นคำที่แสดงให้เห็นความรุนแรง ที่หมายถึง หนักไป แรงไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525, หน้า 699) ซึ่งอาจทำให้สับสน หรือรู้สึกเจ็บปวดตามลักษณะความรุนแรงในคำร้องได้ จนอาจเกิดความเหนื่อยล้าและเจ็บปวดจากความรุนแรงดังกล่าว ซึ่งก็เป็นการรู้สึกถึงความหนักหนาสาหัสนั่นเอง

4. **คำแสดงความเป็นทุกข์** มี 12 คำ ได้แก่ เจ็บ เจ็บแสบ ซ้ำใจ หมองหม่น ทุกข์ เจ็บปวด รวดร้าว ทรมาน ปวดใจ ตรมใจ ทรมานใจ ชมชื่น ดังปรากฏในตัวอย่างคำร้องตอนต่อไป

แต่เขาก็ไปจากฉัน และทิ้งให้ต้องอ้างว้าง เจ็บปวดผิดหวังเหลือเกิน

(กลับมาหาเพื่อน)

การผิดหวังในความรักทำให้เจ็บปวด เป็นความทุกข์หนักที่กำลังประสบ

หากอยากทำร้ายกัน บอกไม่รักฉันแค่นั้นก็พอ

ไม่ต้องมาโกหกหลอกลวงให้ฉันเจ็บแสบ และซ้ำใจแทบเสียคน

(โง่มมาย)

ความเป็นทุกข์ในคำร้องตอนนี้เห็นได้จากการที่บอกว่า **เจ็บแสบ** ซึ่งมีทั้งเจ็บและแสบ นอกจากนี้ยังมีความ **ซ้ำใจ** เป็นคำแสดงความทุกข์ที่ชัดเจนเช่นกัน ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้ายตามได้ง่ายขึ้น

เรารู้หรือเปล่า ว่ามันเจ็บปวดรวดร้าวและทรมาน เมื่อรู้ว่าไม่มีใคร

เรารู้หรือเปล่า ความเหงากับความว่างเปล่า ปวดร้าวเพียงใด

เมื่อต้องคอยแต่คนที่ไม่มีวันกลับมา

(เธอรู้หรือเปล่า)

สีฟ้ากล่าวถึงความเป็นทุกข์ด้วยการบอกว่า เจ็บปวด รวดร้าว และทรมาน ได้อย่าง
กลมกลืน สร้างอารมณ์สะเทือนใจจากความรู้สึกทรมานได้อย่างเข้าถึงจิตใจ และตอกย้ำความเจ็บ
ปวด จากการรอคอยคนที่ไม่มีวันกลับมา ซึ่งเป็นการรอคอยที่ไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด กลับเป็น
การทำร้ายตัวเองมากขึ้นไปอีก

อาจจะเป็นทุกข์ อาจจะผิดหวัง
แต่ยังมีรอยยิ้มให้เธอเรื่อยไป
ข้างในจะร้อนจะรน หมองหม่นทนทุกข์เพียงใด
ยังอยากจะยิ้มให้เธออย่างนี้

(ไม่อยากจะให้เธอรู้)

การแสดงออกด้วยรอยยิ้มในขณะที่ในใจนั้นมีแต่ความหมองหม่น นับว่าเป็นความทุกข์
ที่หนักกว่าปกติ เมื่อให้ทั้ง หมองหม่น และ ทนทุกข์ อยู่ด้วยกัน ทำให้สัมผัสถึงระดับอารมณ์ทุกข์
ได้สูงขึ้นอีก

ทั้งทั้งที่ปวดใจ ทั้งทั้งที่ตรอมใจ (ทั้งทรมานใจ)
แต่ต้องฝืนพูดทั้งน้ำตา ว่าไม่เป็นไรคนดี
คงไม่เป็นไรคนดี ต้องไม่เป็นไรคนดี ไม่เป็นไร

(ไม่เป็นไรคนดี)

คำว่า ปวดใจ ตรอมใจ ทรมานใจ เป็นคำแสดงถึงความทุกข์ระทมหลายลักษณะ ใน
อารมณ์เศร้าที่ทรมาน หดหู่ สามารถเพิ่มน้ำหนักของการแสดงความทุกข์ใจมากอย่างมากมายได้ดี

ทั้งทุกข์ ทั้งท้อ ทั้งทนทรมาน
มองดูความฝันที่มันค่อยค่อยทลาย
เหมือนคนที่ชีวิตพัง หมดหวังหมดลมหายใจ
อยู่คนเดียวล้าพัง กับความหลังที่เจ็บและซ้ำจนตาย
ไม่มีไม่เหลือใครเลย

(ไม่เหลือใครเลย)

คำร้องมีทั้งคำ ทุกข์ ทรมาน เจ็บ และ ช้ำ แสดงความเป็นทุกข์จากเหตุการณ์ที่เป็น การสูญเสีย เป็นความผิดหวังในชีวิต ที่อาจทำให้ผู้ฟังรู้สึกตามได้ด้วยถ้อยคำแสดงความทุกข์ ต่าง ๆ

พอเสียที่ จบกันเสียที่ คงไม่มีทางอื่น

เธอไม่เคย ใส่ใจในความขมขื่น ว่าใครกล้ำกลืน ทนทรมาน

(สักวันหนึ่ง)

ในตอนนี้นำทั้งคำว่า ขมขื่น และทรมาน เพื่อแสดงความทุกข์ทรมานใจที่มีอยู่มากจน ไม่สามารถอดทนคบกันต่อไปในสภาพความรู้สึกดังกล่าว

การใช้คำแสดงความทุกข์ดังตัวอย่างที่กล่าวมา เช่น เจ็บแสบ เจ็บปวด รวดร้าว ทรมาน หมองหม่น ขมขื่น ทำให้เห็นถึงความเป็นทุกข์ รู้สึกเศร้าและทุกข์ไปตามความเป็นทุกข์นั้น เมื่อมีการนำคำดังกล่าวมาใช้ร่วมกัน เช่น หมองหม่น – ทนทุกข์ ก็ยิ่งทำให้เข้าใจในความเป็นทุกข์ และรู้สึกตามได้ดีขึ้นอีก

5. คำแสดงความเก็บกด หรือ กดดัน มี 6 คำ ได้แก่ อัดอั้น บีบคั้น กลั้นใจ กลั้นน้ำตา เก็บ กล้ำกลืน ดังปรากฏในตัวอย่างคำร้องตอนต่อไปนี้

ก็หยดน้ำที่มันไหลลงมา

จากขอบตาไม่ขาดสาย

มันอัดอั้นบีบคั้นในใจ

จึงยอมให้มันออกมา

(เคว้งคว้าง)

การใช้คำว่า อัดอั้น และ บีบคั้น ร่วมกัน เป็นการแสดงสภาพจิตใจที่กดดันมากจนด้าน ทานไม่ไหว จึงต้องยอมร้องให้ออกมา คำทั้งสองช่วยเพิ่มน้ำหนักของความรู้สึกให้แก่กัน

พยายามมองฟ้าไกลไกล

กลั้นใจและกลั้นน้ำตา

ทั้งที่รู้

ว่าอาจจะทนไม่ไหว

(ทรมาน)

คำว่า กลั้นใจ และ กลั้นน้ำตา แสดงถึงการพยายามเก็บกด พยายามอดทน อดกลั้น ให้ได้มากที่สุด ทำให้ผู้ฟังสามารถรับรู้ความสะเทือนใจในอารมณ์เพลง

อยากให้เธอรู้สึก อยากให้เธอเข้าใจบางอย่าง ที่มันธรรมดาฉัน
ก็คือความรู้สึก เก็บมานานแสนนานเหลือเกิน ที่เธอคงไม่เคยรู้
นั่นคือใจของฉัน ให้กับเธอคนนี้ คนเดียว

(เพียงเพื่อน)

ในตอนนี้อยู่แต่กล่าวถึงการปกปิดความรู้สึก คือ การ เก็บ ไว้เป็นเวลานาน พยายามเก็บ
ไว้ทั้งที่ทรมานใจ เป็นการใช้คำธรรมดาที่ทำให้เข้าใจและรู้สึกตามได้ชัดเจน

พอเสียที จบกันเสียที คงไม่มีทางอื่น
เธอไม่เคย ใส่ใจในความขมขื่น ว่าใครกล้ำกลืน ทนทรมาน

(สักวันหนึ่ง)

กล้ำกลืน เป็นการแสดงความพยายามฝืนทน กับสภาพความทุกข์ทรมานที่เป็นอยู่
การใช้คำนี้ทำให้เข้าใจถึงสภาพความรู้สึกได้ดี

การใช้คำที่แสดงความเก็บกด หรือกดดัน ดังที่กล่าวมา เป็นการใช้คำธรรมดาที่ทำให้
เข้าใจอารมณ์เพลง และรู้สึกตามได้เป็นอย่างดี เกิดความรู้สึกตามในลักษณะความกดดันตาม
อารมณ์เพลง

6. คำที่แสดงความอ่อนล้า มี 4 คำ ได้แก่ เหนื่อย ล้า ท้อ ท้อใจ ดังปรากฏใน
ตัวอย่างคำร้องต่อไปนี้

มันทรมานมันเหนื่อยมันท้อ

กับการที่ต้องจ้องต้องรออย่างนี้เรื่อยไป

คนเราเมื่อไรก็ต้องหาต้องเลือกทางเดินใหม่

อย่าเทหัวใจให้คนใจร้ายอีกเลย

(พอแล้ว)

ผู้แต่งใช้คำว่า เหนื่อย และ ท้อ ทำให้เห็นสภาพของจิตใจที่อ่อนล้าเต็มที่จนไม่สามารถ
ทนความทรมานต่อไปได้ สองคำดังกล่าวทำให้เห็นพัฒนาการของจิตใจที่อ่อนล้าลง จากเหนื่อย
จนท้อ จึงพยายามตัดใจจากคนรักในที่สุด

เวลาพายุมา พายุมา ลมฝนมันสาดมันซัดมา และมันรุนแรงจนทำให้เหนื่อยล้า

หมดกำลังลงวันใด กลับมาหาฉันแล้วเธอจะปลอดภัย

เวลาเธอทุกข์ใจ เธอท้อใจ ความรักกระหน่ำให้เข้าใจ และมันรุนแรงจนทำให้มีน้ำตา

โปรดจมองหันมาจะขอเช็ดน้ำตาให้เธอ

(เป็นห่วง)

คำร้องกล่าวถึงหากต้องเผชิญกับปัญหาหรือเรื่องทุกข์ใจต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องหนักหนา
ทำให้อ่อนกำลัง จนทั้ง เหนื่อยล้า และ ห่อใจ ขอให้ไปถึงคนที่หวังดี

ทั้งทุกข์ ทั้งห่อ ทั้งทรมาน

มองดูความฝันที่มันค่อยค่อยทลาย

เหมือนคนที่ชีวิตพัง หมดหวังหมดลมหายใจ

(ไม่เหลือใครเลย)

คำว่า ห่อ เป็นการแสดงความอ่อนล้าในจิตใจ เนื่องจากถูกทอดทิ้ง ผิดหวังกับชีวิตรัก
ทำให้โศกเศร้า และไม่มีกำลังใจจะดำเนินชีวิตต่อไป

การใช้คำที่แสดงความอ่อนล้าดังที่กล่าวมา ทำให้รู้สึกถึงความอ่อนล้าทั้งร่างกายและ
จิตใจตามเรื่องราวของเพลง และอาจเกิดอารมณ์เศร้าไปตามเพลงด้วยก็เป็นได้

7. คำแสดงความไม่สำคัญ มี 5 คำ ได้แก่ เพียง คนหนึ่ง บางครั้ง คนสุดท้าย เลี้ยว
ดังปรากฏในตัวอย่างคำร้องตอนต่อไป

ให้ฉันเป็นเพียงคนหนึ่งของเธอ

แม้ใจเธอมีคนมากมาย

หันมามองบางครั้ง

แค่นั้นก็พอชื่นใจ

(ขอฉันฝัน)

ผู้แต่งใช้คำว่า คนหนึ่ง ในบรรดาผู้คนมากมาย ทำให้รู้สึกถึงความแตกต่าง ที่แสดงให้เห็น
เห็นความไม่สำคัญ เพราะเป็นเพียงคนคนหนึ่งเท่านั้น และยังใช้คำว่า บางครั้ง ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็น
เห็นว่าไม่มีความสำคัญอีกเช่นกัน

ขอเป็นคนหนึ่ง

ซึ่งคอยห่วงใยแต่เธอเรื่อยไป

แม้จะเป็นคนสุดท้าย

ที่เธอจะมอง

(ขอเป็นคนหนึ่ง)

คำว่า คนหนึ่ง และ คนสุดท้าย แสดงให้เห็นความไม่สำคัญ เนื่องจากเป็นคนหนึ่งใน
บรรดาคนจำนวนมาก และยังเป็นคนสุดท้าย เป็นคนในลำดับท้ายสุดที่จะมองเห็นถึงความสำคัญ
อีกด้วย

ทั้งมาแค่เพียงเสื้อวหนึ่งก็พอ
ทั้งมาได้เลยนะ

ทั้งมาได้เลยไม่บ่นสักคำ
ทั้งมาได้เลยจะไม่บ่นสักคำ

รอกอย่ว่าคงสักวัน
ทั้งเสื้อวหนึ่งของหัวใจ

วันที่เธอเห็นใจ
ลงที่กลางใจฉัน

(ถึงชยะเลย)

คำว่า **เสื้อว** มีความหมายว่า ส่วน 1 ใน 4, ส่วนย่อย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525, หน้า 837) การเลือกใช้คำว่า เสื้อวหนึ่งของหัวใจ แสดงให้เห็นความไม่สำคัญ เพราะเป็นแค่เพียง ส่วนเล็กน้อยเท่านั้น

ฉันเคยอยู่ใกล้เธอ

ยิ่งกว่าใครในโลกเลย

และเราต่างไม่เคย

ที่จะมีความลับกัน

แต่วันนี้ฉันกลายเป็นคนสุดท้าย

ที่รู้ว่าเธอจะจากไป

(เสียใจ)

การกล่าวว่าเป็น **คนสุดท้าย** ที่รู้ถึงการจะจากไป ทำให้เห็นการไม่ให้ความสำคัญ เนื่องจากมองว่าการจะแยกทางไปเป็นเรื่องสำคัญ แต่ตนเองที่เคยเป็นคนสำคัญลำดับแรกกลับ ต้องได้รู้เป็นคนสุดท้าย ซึ่งเป็นความเปลี่ยนแปลงแบบสุดขั้วในเรื่องของลำดับความสำคัญ

การใช้คำแสดงความไม่สำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้รู้สึกได้ถึงการด้อยค่าของตัวบุคคล หรือสิ่งต่าง ๆ ตามคำร้อง ซึ่งอาจทำให้เกิดอารมณ์น้อยใจที่แฝงการประชดประชันได้อีกด้วย

8. คำที่มีความหมายในทางสูญเสีย มี 5 คำ ได้แก่ สูญเสีย ผิดหวัง ละลาย สลาย พังทลาย ดังปรากฏในตัวอย่างคำร้องตอนต่อไปนี้

หยิบเอาภาพที่เราอดคอดด้วยกัน

ได้แต่ยิ้มกับมันด้วยความชื่นใจ

และก็ยังเสียดายกับการสูญเสียเธออยู่เรื่อยมา

(แค่ได้คิดถึง)

คำร้องในเพลงนี้ใช้คำว่า **สูญเสีย** ซึ่งทำให้สัมผัสได้ถึงความรู้สึกที่มากกว่าการตายจาก หรือจากไปตามธรรมดา

แต่เขาก็ไปจากฉัน และทิ้งให้ต้องอ้างว้าง เจ็บปวดผิดหวังเหลือเกิน

(กลับมาหาเพื่อน)

คำว่า ผิดหวัง ในคำร้องตอนนี้ เป็นการแสดงความสูญเสีย คือการสูญเสียความหวัง และกำลังใจที่มี

ใจมันละลาย สลายไปหมดเลย คนเราเคยเคย ดูแลกันมา

(ใจละลายแล้วเพื่อน)

การนำคำว่า ละลาย และ สลาย มาใช้ แสดงความรู้สึกที่เป็นไปในทางสูญเสีย ในเพลงนี้คือการสูญเสียคนรักและความรู้สึกดี ๆ ที่เคยมีให้คนรักตลอดมา

เมื่อตัวฉันผิดหวัง ชีวิตจึงพังทลาย

ไม่เหลืออะไร ไม่เหลือสักอย่างจริงจัง

เมื่อถูกเธอทอดทิ้ง ก็พบความจริงฉันเองเหมือนคนใกล้ตาย

(เดิมพันชีวิต)

ดีฟ้าเพิ่มน้ำหนักของความสูญเสียด้วยการใช้คำว่า ผิดหวัง – พังทลาย แสดงความสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต ทำให้รู้สึกสิ้นหวัง

การใช้คำที่มีความหมายในทางสูญเสียดังที่กล่าวมา นอกจากจะทำให้เกิดอารมณ์ คล้อยตามเรื่องราวความสูญเสียที่เกิดขึ้นแล้ว ยังอาจให้ความรู้สึกเศร้าและน้อยใจได้อีกด้วย

9. คำแสดงการแยกจาก ได้แก่ ทิ้ง ทอดทิ้ง จากลา จาก ไปจาก พراق ดังปรากฏในตัวอย่างคำร้องตอนต่อไปนี้

แต่เขาก็ไปจากฉัน และทิ้งให้ต้องอ้างว้าง เจ็บปวดผิดหวังเหลือเกิน

(กลับมาหาเพื่อน)

คำว่า ไปจาก และ ทิ้ง มีความหมายในทางการแยกทาง ปล่อยปละ ไม่สนใจ จนถึงความไม่ต้องการ ผู้แตงนำมาใช้ด้วยกันได้อย่างเหมาะสม เพราะทำให้เห็นภาพและเข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจน

เมื่อตัวฉันผิดหวัง ชีวิตจึงพังทลาย
 ไม่เหลืออะไร ไม่เหลือสักอย่างจริงจัง
 เมื่อถูกเธอทอดทิ้ง ก็พบความจริงฉันเองเหมือนคนใกล้ตาย

(เดิมพันชีวิต)

สีฟ้าใช้คำว่า "ทอดทิ้ง" แสดงการแยกจาก และละทิ้งไป อย่างไม่มีดี ซึ่งอาจทำให้รู้สึก
 สิ้นหวัง

หรือแสงตะวันได้พลาญจากลาฟ้าจึงมืดไป
 เหมือนรักจากไกลแล้วไม่กลับคืนฉันยืนเดียวดาย

(บอกหน่อยได้ไหม)

การ จาก - จากลา โดยไม่กลับคืน แสดงการแยกจากกัน ให้ความรู้สึกในลักษณะ
 การสูญเสีย เศร้าเพราะต้องจากกัน เป็นการย้ำถึงการพลัดพราก

ดาวทั้งฟ้า ริมหรีและมืดลงไป
 และเธอรู้ไหม หัวใจฉันมันจะขาด
 เมื่อเธอและฉัน ต้องจากต้องพรากกันไป
 ต้องทรมาน ต้องห่างกันไกล จากวันนี้จนสิ้นใจ

(เพื่อเธอคนเดียว)

ในคำร้องมีการย้ำแสดงการแยกจากหรือพลัดพราก ด้วยคำว่า จาก - พราก ที่อาจ
 สร้างความรู้สึกเศร้า ทรมานใจ และอาลัยอาวรณ์ที่จะต้องจากกัน จนต้องเปรียบเทียบความรู้สึกว่า
 เหมือนใจจะขาด

คำแสดงการแยกจากดังกล่าวข้างต้น เมื่อนำมาใช้ในการประพันธ์คำร้อง นอกจากจะทำให้
 ให้รู้สึกชัดเจนถึงการต้องแยกจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ยังอาจทำให้เกิดความรู้สึกเศร้า ใจหาย หรือ
 เจ็บปวดทรมานได้อีกด้วย

10. คำแสดงการเสแสร้ง มี 5 คำ ได้แก่ ตบตา หลอก แกล้ง โกหก และ หลอกหลวง
 ดังปรากฏในตัวอย่างคำร้องต่อไปนี้

ตบตาฉันหลอกฉันตลอดมา แกล้งทำเป็นเหมือนเธอไม่มีใคร
 แท้ที่จริงแค่เพียงพูดจาให้หลงดีใจ ก็หลวมตัวรักเธอไป
 หากอยากทำร้ายกัน บอกไม่รักฉันแค่นั้นก็พอ
 ไม่ต้องมาโกหกหลอกหลวงให้ฉันเจ็บแสบ และเข้าใจแทบเสียคน

(โง่งมงาย)

การใช้คำว่า ตบตา หลอก แกล้ง โกหก และ หลอกหลวง เป็นการใช้คำที่มีความ
 หมายถึงการเสแสร้งแกล้งทำเพื่อให้เห็นการเจตนาหลอกหลวง จึงเป็นการตัดพ้อต่อว่า ซึ่งอาจ
 เป็นไปได้ว่าเนื่องจากอารมณ์โกรธ ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากความเข้าใจอย่างชัดเจนในเรื่องหา
 ของเพลง

11. คำแสดงสภาพ มี 11 คำ ได้แก่ โดดเดี่ยว เดี่ยวดาย อ้างว้าง ไม่มีใคร ไม่มี
 ไม่เหลือ ไม่เหลือสักอย่าง ว่างเปล่า เจียบเหงา ไม่มีใคร เคว้งคว้าง และ ไร้จุดหมาย ดังปรากฏใน
 ตัวอย่างคำร้องตอนต่อไปนี้

ไม่พบไม่เจอตั้งนาน คิดถึงจนจะขาดใจ
 เมื่อฉันและเธอจากกัน และฉันก็ไปอยู่ไกล

มีอะไรอยากเล่าให้ฟังมากมาย
 โดดเดี่ยวเดี่ยวดายเหลือเกิน

.....
 แต่เขาก็ไปจากฉัน และทิ้งให้ต้องอ้างว้าง

.....
 เจ็บปวดผิดหวังเหลือเกิน

(กลับมาหาเพื่อน)

คำว่า โดดเดี่ยว เดี่ยวดาย และ อ้างว้าง แสดงถึงสภาพว่าไม่มีใครเลย อาจสร้าง
 อารมณ์ให้รู้สึกถึงความว่าเหว เหมือนกับอยู่คนเดียวในโลก

กลับมาเดี่ยวดาย
 สู่วความเป็นจริง

ไม่มีใครเลยซักคน
 ที่เธอไม่เคยจะรู้

(ความทรงจำ)

สีฟ้าใช้ทั้งคำว่า เดี่ยวดาย และ ไม่มีใคร เป็นการย้ำให้เห็นสภาพการอยู่ตัวคนเดียว
 จริง ๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดทั้งความรู้สึกเศร้าและว่าเหวได้

และทุกครั้งที่ยังแอบมีน้ำตา

ยิ่งเวลารู้สึกไม่มีไม่เหลือใครอยู่ตรงนี้

(แค่ได้คิดถึง)

คำว่า **ไม่มี** และ **ไม่เหลือ** ย้ำให้รับรู้ได้ถึงความรู้สึกว่างเปล่า ไม่มีอะไร ซึ่งคือการเหลือ
ตัวคนเดียวนั่นเอง อาจเป็นการทำให้เกิดความคิดถึง และอารมณ์ว้าเหว่ อ้างว้าง

ความจริงนั้นมันว่างเปล่า

เจียบเหงาจนใจหาย

จริงจริงแล้วไม่มีใคร

แค่ใบไม้ร่วงหล่นมา

(แค่ใบไม้ร่วง)

การใช้คำ **ว่างเปล่า** **เจียบเหงา** และ **ไม่มีใคร** แสดงสภาพที่เป็นอยู่อย่างชัดเจน และ
อาจทำให้เกิดอารมณ์อ้างว้าง ว้าเหว่ จนใจหายได้อีกด้วย

เมื่อตัวฉันผิดหวัง ชีวิตจึงพังทลาย

ไม่เหลืออะไร ไม่เหลือสักอย่างจริงจัง

เมื่อถูกเธอทอดทิ้ง ก็พบความจริงฉันเองเหมือนคนใกล้ตาย

(เติมพันชีวิต)

คำว่า **ไม่เหลือ** แสดงสภาพการสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต เมื่อไม่เหลืออะไรในชีวิตก็
เกิดความทุกข์ เศร้าใจ จนอาจทำให้เกิดความรู้สึกสิ้นหวังด้วยก็เป็นได้

เธอหลงอยู่คนเดียว อย่างที่ฉันอยู่

แล้วจะรู้ว่าอยู่ก็เหมือนตาย

ยามเธอต้องเคืองคว้างอย่างไร้จุดหมาย

แล้วจะรู้แก่ใจได้ดี

(เธอไม่เข้าใจ)

คำว่า **เคืองคว้าง** และ **ไร้จุดหมาย** เป็นคำแสดงสภาพ ที่อาจจะช่วยเพิ่มน้ำหนักของ
อารมณ์อ้างว้างอย่างล่องลอย และความรู้สึกไร้ค่าที่เกิดขึ้นได้

เธอรู้หรือเปล่า ว่ามันเจ็บปวดรวดร้าวและทรมาน เมื่อรู้ว่าไม่มีใคร

เธอรู้หรือเปล่า ความเหงากับความว่างเปล่า ปวดร้าวเพียงใด

เมื่อต้องคอยแต่คนที่ไม่มีวันกลับมา

(เธอรู้หรือเปล่า)

คำว่า ว้างเปล่า ในคำร้องตอนนี้แสดงให้เห็นสภาพของคนที่อยู่ตัวคนเดียว ซึ่งสภาพดังกล่าวอาจทำให้รู้สึกใจหาย เศร้า และว้าเหว่

หรือแสงตะวันได้พลันจากลาฟ้าจึงมืดไป

เหมือนรักจากไกลแล้วไม่กลับคืนฉันยืนเดียวดาย

(บอกหน่อยได้ไหม)

คำว่า เดี่ยวดาย ที่ผู้แต่งนำมาใช้แสดงให้เห็นสภาพการตัวคนเดียว และอาจสร้างความรู้สึกอ้างว้างให้เกิดขึ้นได้อีกด้วย

เหลือทิ้งไว้ เพียงแต่ความหลัง

กับชีวิต ที่อ้างว้างเดียวดาย

แว้งคว้างและทุกข์ทน สับสนจนไร้จุดหมาย

ไม่มีคน ไม่มีใคร

(ไม่มีใคร)

คำร้องตอนนี้แสดงสภาพที่ทำให้เกิดอารมณ์เศร้า และความรู้สึกมีดมน หดหู่ ได้ชัดเจน และหนักแน่น จากคำว่า อ้างว้าง เดี่ยวดาย แว้งคว้าง และ ไร้จุดหมาย มาสื่อความรู้สึกของคนที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่คนเดียว

การใช้คำแสดงสภาพดังที่กล่าวมา ล้วนเป็นสภาพของการจำใจต้องอยู่คนเดียว นอกจากคำต่าง ๆ จะสื่อให้เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนแล้ว คำต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในเพลงก็อาจทำให้เกิดอารมณ์ในลักษณะเศร้า ว้าเหว่ หรือคิดถึงคนอื่นได้อีกด้วย

12. คำแสดงลักษณะของคน มี 4 คำ ได้แก่ คนไม่มีใจ คนไม่รักจริง คนที่ใจร้าย และคนไม่จริงใจ ดังปรากฏในตัวอย่างคำร้องตอนต่อไปนี้

พอแล้วเพียงพอแล้วตัดใจเสียดีกว่า

กับคนไม่รักจริงกับคนที่ใจร้าย

ลืมเขาจงลืมเขาตั้งใจให้ทำตาม

สิ่งเดียวที่ต้องทำก็คือจากนี้ไป

อย่ามัวเปลืองเวลากับคนไม่มีใจ

ไม่มีทางใดต้องห้ามใจอย่างเดียว

อย่ามีความทรงจำกับคนไม่จริงใจ

อย่าไปเหลือหัวใจให้เขาอีกเลย

(พอแล้ว)

การใช้คำว่า คนไม่มีใจ คนไม่รักจริง คนที่ใจร้าย และ คนไม่จริงใจ แสดงถึงลักษณะของคนแบบต่าง ๆ และยังเป็นการเรียกคนรักในลักษณะการตัดพ้อต่อว่า การใช้คำแสดงลักษณะของคนในประเพณี อาจทำให้เกิดอารมณ์ในทำนองความเจ็บใจ หรือโกรธ คนที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้นด้วยก็เป็นได้

13. คำแสดงอาการ มี 8 คำ ได้แก่ ไชวคว่า ถวาย ดูแล เอาใจ เยียบงั้น ไม่พูดจาเฉยชาและไม่มองตา ดังปรากฏในตัวอย่างคำร้องตอนต่อไปนี้

โยยหาไชวคว่ามานาน

ไม่มีวันยอมเสียไป

รักนี้จะเหมือนดวงไฟ

ส่องให้ฉันและเธออยู่คู่กัน ทุกเวลา

(เงาที่หายไป)

คำว่า ไชวคว่า แสดงถึง อาการเอื้อมมือช่วยเอาอย่างสับสน หรือพยายามจับหรือถือเอา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525, หน้า 162) ทำให้รู้สึกได้ถึงความโยยหา และพยายามเพื่อให้ได้มา ซึ่งอาจทำให้เกิดความรู้สึกในทำนองอ้างว้างประกอบด้วย เพราะอาจเป็นไปได้ว่า ความรู้สึกอ้างว้าง ว้าเหว เป็นเหตุที่ทำให้โยยหา และต้องการไชวคว่า

แค่คำว่ารักคำเดียว ถวายให้เธอทั้งใจ

ไม่เคยโทษใคร ไม่ใช่เพราะเธอไม่รักกันจริง

(ไม่เห็นเป็นไร)

การนำคำว่า ถวาย ที่หมายความว่า ให้ มอบให้ ซึ่งใช้กับพระสงฆ์หรือเจ้านาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525, หน้า 369) มาใช้ แสดงถึงกริยา และความหมายโดยนัยว่าเป็นการมอบให้อย่างเต็มใจและนอบน้อม คล้ายเป็นการทำหนิตัวเองในทำนองที่ว่าใจอ่อนยอมให้ความรักกับ “เธอ” ง่ายเกินไป เพียงมาบอกรักก็ยอมรักตอบอย่างง่ายดาย การใช้คำ “ถวาย” จึงทำให้เข้าใจถึงความรู้สึกในลักษณะประศดประชันและแฝงความเจ็บใจตัวเองไว้ด้วย อารมณ์ที่น่าจะเกิดขึ้นก็คือ ความสะใจและการประศดประชันดังกล่าว

คอยดูแลด้วยความจริงใจ

ห่วงใยและคอยให้ความรัก

เป็นกังวลว่ามันจะตาย

เฝ้าคอยเอาใจทุกอย่าง

(ชานากับงูเห่า)

คำว่า ดูแล - เอาใจ แสดงให้เห็นการใส่ใจดูแลอย่างจริงจัง ซึ่งอาจทำให้รู้สึกถึงความอบอุ่นใจที่มีคนคอยดูแล เอาใจใส่

ตอบตัวเองไม่ได้เลย

เธอทำไมเจี๊ยบงั้น

ดูคล้ายไม่เข้าใจกัน

จึงไม่ยอมพูดจา

อยากให้เธอมีคำตอบ

แทนอาการเฉยชา

แทนอาการไม่มองตา

มีอะไรพูดกัน

(ไม่แน่ใจ)

คำแสดงกริยา เจี๊ยบงั้น ไม่ยอมพูดจา เฉยชา และ ไม่มองตา เป็นอาการที่ทำให้เห็นถึงความห่างเหิน จนอาจเกิดอารมณ์เศร้าและน้อยใจตามมา

การใช้คำแสดงกริยาดังที่กล่าวมา ช่วยให้เข้าใจในเนื้อหาได้ชัดเจน และเกิดอารมณ์คล้ายตามในเพลงต่าง ๆ ได้สอดคล้องตามคำแสดงกริยานั้น

14. คำแสดงความรู้สึก ได้แก่ โหยหา ห่วงใย เหนง ดังปรากฏในตัวอย่างคำร้องตอนต่อไป

โหยหาไขว่คว้ามานาน

ไม่มีวันยอมเสียไป

รักนี้จะเหมือนดวงไฟ

ส่องให้ฉันและเธออยู่คู่กัน ทุกเวลา

(เงาที่หายไป)

คำว่า โหยหา เป็นการแสดงความรู้สึกร่ำร้องต้องการ ทำให้รู้สึกได้ถึงความรักหว่ และอารมณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้อีกก็คือ ความสงสัยร เห็นใจ

คอยดูแลด้วยความจริงใจ

ห่วงใยและคอยให้ความรัก

เป็นกังวลว่ามันจะตาย

เฝ้าคอยเอาใจทุกอย่าง

(ชารนากับงูเห่า)

คำว่า ห่วงใย เป็นการแสดงความรู้สึกผูกพัน ทำให้เห็นถึงการมีใจให้ เมื่อใช้คำนี้ในการแต่งคำร้องจึงอาจทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นในคำร้องตอนนั้นได้

การใช้คำแสดงความรู้สึกดังที่กล่าวมา ทั้ง โหยหา และ ห่วงใย ต่างทำให้สามารถเข้าใจในเรื่องราวและอารมณ์ของเพลงได้อย่างชัดเจน นอกจากนั้นยังอาจทำให้รู้สึกสงสัยรหรือเห็นใจ ในตอนที่มีการนำคำ โหยหา ไปใช้ และอาจทำให้รู้สึกอบอุ่น ในคำร้องช่วงที่ใช้คำว่า ห่วงใย

เมื่อได้วิเคราะห์การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกทั้ง 14 ประเภท ที่กล่าวมา จากข้อมูล ยังพบว่าในเพลงเพลงหนึ่งอาจมีการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ประกอบกันมากกว่าหนึ่งประเภทยังมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

ไม่พบไม่เจอดังนาน คิดถึงจนจะขาดใจ	มีอะไรอยากเล่าให้ฟังมากมาย
เมื่อฉันและเธอจากกัน และฉันก็ไปอยู่ไกล	โดดเดี่ยวเดียวดายเหลือเกิน
.....	
แต่เขาก็ไปจากฉัน และทิ้งให้ต้องอ้างว้าง	เจ็บปวดผิดหวังเหลือเกิน
	(กลับมาหาเพื่อน)

จากคำร้องในเพลงกลับมาหาเพื่อน จะเห็นว่ามีการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกประกอบกันหลายประเภท ได้แก่ คำแสดงระยะทาง คือ ไกล คำแสดงสภาพ ได้แก่ โดดเดี่ยว เดี่ยวดาย อ้างว้าง คำแสดงการแยกจาก คือ ไปจาก ทิ้ง คำแสดงความเป็นทุกข์ คือ เจ็บปวด คำที่แสดงหรือมีความหมายในทางสูญเสีย คือ ผิดหวัง

จากคำร้องมีการใช้คำแสดงระยะทางที่ห่างกันคือคำว่า ไกล คำว่า โดดเดี่ยว เดี่ยวดาย และ อ้างว้าง ก็สร้างอารมณ์ให้รู้สึกถึงความว่าเหว่ เหมือนกับอยู่คนเดียวในโลก เพื่อไปเสริมอารมณ์ของความคิดถึงมากจนจะขาดใจ คำว่า ไปจาก และ ทิ้ง มีความหมายในทางการแยกจาก ไม่สนใจ จนถึงความไม่ต้องการ นำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับอารมณ์ต่อเนื่องของความอ้างว้าง ผิดหวัง และเจ็บปวด

โหยหาไขว่คว้ามานาน	ไม่มีวันยอมเสียไป
รักนี้จะเหมือนดวงไฟ	ส่องให้ฉันและเธออยู่คู่กัน ทุกเวลา
	(เงาที่หายไป)

จากคำร้องตอนนี้ มีการใช้คำแสดงความรู้สึก คือ โหยหา และคำแสดงกริยา คือ ไขว่คว้า ไว้ด้วยกัน แสดงถึงการคร่ำครวญหาและต้องการให้ได้มา เป็นลักษณะการอยู่อย่างว่าเหว่ ทรมานใจ ซึ่งอาจทำให้เกิดความรู้สึกโดยรวมเป็นความเห็นใจในความทรมานใจตามคำร้อง แต่จากคำร้องตอนนี้ก็อาจทำให้รู้สึกสุขใจได้เช่นกัน เนื่องจากความรู้สึกโหยหากลายเป็นอดีต และไม่ต้องไขว่คว้าหาความรักอีกต่อไปเพราะสมหวังแล้ว

หรือแสงตะวันได้พลันจากลาฟ้าจึงมืดไป

เหมือนรักจากไกลแล้วไม่กลับคืนฉันยืนเดียวดาย

(บอกหน่อยได้ไหม)

คำร้องตอนนี้มีการใช้คำแสดงการแยกจาก คือ จาก และ จากลา มีคำแสดงระยะทาง คือ ไกล และมีคำแสดงสภาพความ เดี่ยวดาย ซึ่งเมื่อนำคำในประเภทต่าง ๆ มาประกอบกัน ให้ความรู้สึกในทำนองเศร้าและอ้างว้าง จากการต่อยอดการแยกจาก หรือ พลัดพราก จนตกอยู่ในสภาพเดียวดาย

ตบตาฉันหลอกฉันตลอดมา แกล้งทำเป็นเหมือนเธอไม่มีใคร

แท้ที่จริงแค่เพียงพูดจาให้หลงดีใจ ก็หลวมตัวรักเธอไป

หากอยากทำร้ายกัน บอกไม่รักฉันแค่นั้นก็พอ

ไม่ต้องมาโกหกหลอกหลวงให้ฉันเจ็บแสบ และซ้ำใจแทบเสียคน

(โง่งมง่าย)

คำร้องตอนนี้ใช้คำแสดงการเสแสร้ง ได้แก่ ตบตา หลอก แกล้ง โกหก หลอกหลวง และใช้คำแสดงการเป็นทุกข์ คือ เจ็บแสบ และ ซ้ำใจ การใช้คำว่า ตบตา หลอก แกล้ง โกหก และ หลอกหลวง เป็นการใช้คำที่มีความหมายในลักษณะการเสแสร้งแกล้งทำเพื่อให้เห็นการเจตนาหลอกหลวง ซึ่งทำให้รู้สึกทั้งเจ็บแสบ และยังซ้ำใจอีกด้วย ซึ่งเป็นการทรมานใจอย่างมาก อารมณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อนำคำสองประเภทนี้มาใช้ด้วยกัน คือ ความเจ็บใจ หรือ โกรธ

พอแล้วเพียงพอแล้วตัดใจเสียดีกว่า

กับคนไม่รักจริงกับคนที่ใจร้าย

ลืมเขาจงลืมเขาตั้งใจให้ทำตาม

สิ่งเดียวที่ต้องทำก็คือจากนี้ไป

อย่ามัวเปลืองเวลากับคนไม่มีใจ

ไม่มีทางใดต้องห้ามใจอย่างเดียว

อย่ามีความทรงจำกับคนไม่จริงใจ

อย่าไปเหลียวหัวใจให้เขาอีกเลย

.....
มันทรมานมันเหนื่อยมันท้อ

คนเราเมื่อไรก็ต้องหาต้องเลือกทางเดินใหม่

.....
กับการที่ต้องจ้องต้องรออย่างนี้เรื่อยไป

อย่าเทหัวใจให้คนใจร้ายอีกเลย

(พอแล้ว)

ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ปรากฏในคำร้องนี้ มีคำแสดงลักษณะ ได้แก่
คนไม่มีใจ คนไม่รักจริง คนที่ใจร้าย คนไม่จริงใจ มีคำว่า **ทุกข์** เป็นถ้อยคำแสดงความเป็น
 ทุกข์ และถ้อยคำแสดงความอ่อนล้า คือ **เหนื่อย และ ท้อ**

เมื่อนำคำต่าง ๆ มาใช้ประกอบกัน ก็อาจเกิดเป็นอารมณ์เศร้าระคนเบื่อหน่าย แต่ก็แฝง
 ความเด็ดเดี่ยวไว้ด้วย ซึ่งก็กลมกลืนไปกับอารมณ์ของเรื่องราวในเพลงนั่นเอง

อยากให้เธอรู้สึก อยากให้เธอเข้าใจบางอย่าง ที่มันธรรมดาจน
 ก็คือความรู้สึก เก็บมานานแสนนานเหลือเกิน ที่เธอคงไม่เคยรู้
 นั่นคือใจของฉัน ให้กับเธอคนนี้ คนเดียว

(เพียงเพื่อน)

จากคำร้องตอนนี้นำมาใช้คำแสดงถึงความเก็บกด หรือกดดัน คือ **เก็บ** และยังมี
 คำแสดงระยะเวลา คือ **นาน แสนนาน** จากคำร้องตอนนี้อาจทำให้เกิดความรู้สึกเศร้าที่ปน
 ความอึดอัด ทรมานใจ จากการ **เก็บ** และยังเพิ่มระดับความอึดอัด ทรมาน ด้วยคำแสดงระยะเวลา
 ว่าเก็บมา นานแสนนาน ดังนั้นจึงเป็นการใช้คำสื่อได้อย่างชัดเจนในความรู้สึก

เมื่อตัวฉันผิดหวัง ชีวิตจึงพังทลาย

ไม่เหลืออะไร ไม่เหลือสักอย่างจริงจัง

เมื่อถูกเธอทอดทิ้ง ก็พบความจริงฉันเองเหมือนคนใกล้ตาย

(เดิมพันชีวิต)

คำร้องตอนนี้นำมาใช้คำแสดงสภาพ คือ **ไม่เหลือ** คำแสดงการแยกจาก คือ **ทอดทิ้ง**
 และมีการใช้คำที่แสดงหรือมีความหมายในทางสูญเสีย คือ **ผิดหวัง กับ พังทลาย**

เมื่อนำคำเหล่านี้มาประกอบในการแต่งคำร้องตอนนี้ จะเห็นได้ว่าความรู้สึกที่อาจ
 เกิดขึ้น เป็นความรู้สึกเศร้า และสิ้นหวัง จากการสูญเสียจนไม่เหลืออะไรเลย

ดาวทั้งฟ้า ระเบิดและมีดลงไป

และเธอรู้ไหม หัวใจฉันมันจะขาด

เมื่อเธอและฉัน ต้องจากต้องพรากกันไป

ต้องทรมาน ต้องห่างกันไกล จากวันนี้จนสิ้นใจ

(เพื่อเธอคนเดียว)

ถ้อยคำที่ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่นำมาใช้ในคำร้องตอนนี้เป็น คำแสดงการแยก
จาก คือ จาก และ พراق คำแสดงระยะทาง คือ ห่างกัน และ ไกล การใช้คำสองประเภทในคำร้อง
ตอนนี้ อาจทำให้รู้สึกเศร้า ใจหาย จนถึงขั้นทรมานใจได้ เนื่องจากใช้ทั้ง จาก และ พراق เน้นถึง
การต้องพลัดพรากจากกัน และยังคงย้ำด้วยระยะทางที่ ห่างกันไกล อีกด้วย นอกจากนั้นยังน่าจะ
มีความอาลัยอาวรณ์ร่วมด้วยอีกประการหนึ่ง

คอยดูแลด้วยความจริงใจ

เป็นกังวลว่ามันจะตาย

ห่วงใยและคอยให้ความรัก

เฝ้าคอยเอาใจทุกอย่าง

(ชวานากับงูเห่า)

คำร้องตอนนี้มีคำแสดงกริยา คือ ดูแล และ เอาใจ คำแสดงความรู้สึก คือ ห่วงใย เมื่อ
นำมาใช้ในคำร้องตอนนี้ การ ดูแล เอาใจ ประกอบกับความห่วงใยที่มีให้ โดยรวมแล้วอาจทำให้
เกิดความรู้สึกอบอุ่น และสุขใจ ที่มีผู้ห่วงใยและคอยดูแล ซึ่งน่าจะเป็นความรู้สึกในระดับที่มากกว่า
ปกติ เนื่องจากมีการ เอาใจ นอกเหนือไปจากการ ดูแลตามธรรมดาด้วย

เธอรู้หรือเปล่า ว่ามันเจ็บปวดรวดร้าวและทรมาน เมื่อรู้ว่าไม่มีใคร

เธอรู้หรือเปล่า ความเหงากับความว่างเปล่า ปวดร้าวเพียงใด

เมื่อต้องคอยแต่คนที่ไม่มีวันกลับมา

(เธอรู้หรือเปล่า)

คำร้องตอนนี้มีคำแสดงความเป็นทุกข์ ได้แก่ เจ็บปวด รวดร้าว ทรมาน และคำแสดง
สภาพ คือ ว่างเปล่า สี่ท่อนกล่าวถึงความทุกข์ที่เจ็บปวด รวดร้าว ทรมาน อยู่คนเดียวอย่าง
ว่างเปล่า และมีแต่ความเหงาได้อย่างกลมกลืน สร้างอารมณ์สะท้อนใจจากความรู้สึกทรมาน
ได้อย่างเข้าถึงจิตใจ และตอกย้ำความเจ็บปวด จากการรอคอยคนที่ไม่มีวันกลับมา ซึ่งเป็นการ
รอคอยที่ไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด กลับเป็นการทำร้ายตัวเองมากขึ้นไปอีก ความรู้สึกที่อาจ
เกิดขึ้นได้จาก คำร้องตอนนี้จึงเป็นความเศร้า ที่ระคนทั้งความทุกข์และอ้างว้าง

เวลาพายุมา พายุมา ลมฝนมันสาตมันขัดมา และมันรุนแรงจนทำให้เหนื่อยล้า

หมดกำลังลงวันใด กลับมาหาฉันแล้วเธอจะปลอดภัย

เวลาเธอทุกข์ใจ เธอท้อใจ ความรักกระหน่ำให้เข้าใจ และมันรุนแรงจนทำให้มีน้ำตา

(เป็นห่วง)

คำแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ใช้ในคำร้องตอนนี้ มีคำแสดงความรู้สึกได้แก่ สาด ชัด รุนแรง กระหน่ำ คำแสดงความอ่อนล้า คือ เหนื่อยล้า กับ ท้อ และคำแสดงความเป็นทุกข์ คือ ทุกข์ใจ คำว่า สาด ชัด กระหน่ำ ทำให้รับรู้ได้ถึงความรู้สึกที่ระดับสูงกว่าปกติ จึงเป็นธรรมดาที่จะทำให้รู้สึกทั้งเหนื่อยและล้า เช่นกันกับเมื่อมีความทุกข์ จนอ่อนล้าท้อแท้ การใช้คำต่าง ๆ ในคำร้องตอนนี้ทำให้เข้าใจถึงความลึกซึ้งในความหมายของเนื้อความ ที่ต้องการกล่าวถึงความหนักหนาของปัญหา และความทุกข์สาหัสของจิตใจ เมื่อพิจารณาคำร้องส่วนที่ใช้ถ้อยคำดังกล่าว จะเห็นได้ว่า สามารถใช้คำสื่อเนื้อหาได้อย่างชัดเจน อารมณ์ที่จะเกิดขึ้นจึงเป็นอารมณ์ของความเศร้า ความเป็นทุกข์และอ่อนล้าตามคำร้อง แต่หากพิจารณาจากเนื้อหาโดยรวมของตอนที่ยกมานี้ อาจจะทำให้รู้สึกปลื้มใจ และอบอุ่น เนื่องจากความจริงใจและเอื้ออาทรของ “ฉัน” ในเพลงด้วยก็เป็นได้

จากการศึกษาวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจในวรรณกรรมเพลงของสี่ฟ้าอาจสรุปได้ว่า สามารถแบ่งถ้อยคำที่ทำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจได้เป็น 14 ประเภท ประเภทที่พบมากที่สุด คือ คำแสดงความเป็นทุกข์ มี 12 คำ รองลงมาได้แก่ คำแสดงสภาพ มี 11 คำ คำแสดงอาการ มี 8 คำ คำแสดงถึงความเก็บกดหรือกดดัน และคำแสดงการแยกจาก มีประเภทละ 6 คำ คำที่แสดงหรือมีความหมายในทางสูญเสียคำแสดงความรู้สึกไม่สำคัญ และคำที่แสดงการแสวงหา มีประเภทละ 5 คำ คำที่แสดงความรู้สึกและคำที่แสดงถึงความอ่อนล้า มีประเภทละ 4 คำ ประเภทที่พบน้อยที่สุด ได้แก่ คำแสดงระยะทาง คำแสดงระยะเวลา และคำแสดงความรู้สึก มีประเภทละ 2 คำ

การใช้คำในแต่ละประเภทดังที่กล่าวมา มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับเรื่องราวของแต่ละเพลง เช่น หากใช้คำที่แสดงความเป็นทุกข์ ก็ทำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจตามลักษณะของความทุกข์นั้น ๆ ทำให้เข้าใจในเนื้อหาได้อย่างชัดเจน และยังพบว่ามีการใช้ถ้อยคำมากกว่าหนึ่งประเภทในเพลงเดียวกัน ซึ่งเป็นการใช้คำหลายประเภทมาผสมผสานได้อย่างกลมกลืนและลงตัว โดยทำให้เข้าใจถึงเรื่องราวในเพลงได้ลึกซึ้ง และเกิดอารมณ์สะท้อนใจสอดคล้องไปตามลำดับเหตุการณ์ในเพลงได้เป็นอย่างดี

สำหรับการใช้ถ้อยคำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจในวรรณกรรมเพลงของสี่ฟ้านี้ มีข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่ง คือ ความสะท้อนใจในวรรณกรรมเพลงของสี่ฟ้า เกิดได้จากการใช้คำง่ายและตรงตัว แต่กลับให้ความหมายและความรู้สึกที่ลึกซึ้งตามเนื้อหาของเพลง ทำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจได้อย่างดียิ่ง

ภาพพจน์

ภาพพจน์ figure of speech หมายถึง สำนวนภาษารูปแบบหนึ่ง เกิดจากการเรียบเรียงถ้อยคำด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้ผิดแผกไปจากการเรียงลำดับคำ หรือความหมายของคำตามปกติ เพื่อให้เกิดภาพหรือให้มีความหมายพิเศษ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 109) ภาพพจน์ที่พบในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้ามี 13 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. อุปมา (simile)
2. แนวเทียบ (analogy)
3. อุปลักษณ์ (metaphor)
4. อาวตพากย์ (synesthesia)
5. นามนัย (metonymy)
6. สัมพจน์ (synecdoche)
7. สัญลักษณ์ (symbol)
8. บุคลาธิษฐาน (personification)
9. สมนิติภาวะ (apostrophe)
10. อติพจน์ (hyperbole)
11. ปฏิทรรศน์ (paradox)
12. การอ้างถึงหรือการเท้าความ (allusion)
13. คำถามเชิงวาทศิลป์ หรือปฏิจำ (rhetorical question)

1. **อุปมา simile** (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 190) คือการนำเอาสิ่งต่าง ๆ สองสิ่งมาเปรียบเทียบโดยใช้คำเชื่อม ที่มีความหมายว่า “เหมือน” หรือ “ใกล้เคียง” มาเชื่อมเข้าด้วยกัน ในเพลงของสีฟ้า พบคำเชื่อม 8 คำ คือ คำว่าคล้าย ดูจ ดัง ดัง เช่น เหมือน เสมือน เปรียบ ผลงานเพลงของสีฟ้าที่ปรากฏภาพพจน์อุปมา มีดังนี้

บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม	บอกหน่อยทำไมฟ้าจึงมืดไปเหมือนใจมืดมน
บอกหน่อยได้ไหม เหตุใดเมฆฝน	จึงครวญครางดังคนซึ้งใจเรื่อยไปทุกครา
บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม	บอกหน่อยทำไมฝนจึงหลังไหลคล้ายดังน้ำตา
เจ็บปวดสิ่งใด บอกหน่อยเถิดหนา	ลมพัดพาน้ำตาฟ้ามาจากไหน

.....
 ยามฝนพรำครั้งใด มองคล้ายดังน้ำตา เตือนว่าเธอร้างลาฉันไป หัวใจร้างราน

(บอกหน่อยได้ไหม)

เป็นการเปรียบลักษณะของท้องฟ้าเวลาฝนใกล้จะตกว่าเป็นท้องฟ้าที่มีดครึ้ม
บรรยากาศดูมืดครึ้ม หดหู่ เหมือนกับสภาพจิตใจของคนที่ถูกคนรักทอดทิ้งไป มีแต่
ความเศร้าหมอง เมื่อได้ยินเสียงฟ้าร้องก็เปรียบกับการร้องไห้คร่ำครวญของคนที่กำลังเสียใจ
แม้แต่เมื่омองฝนที่ตกลงมาจากท้องฟ้าก็ไปเปรียบกับน้ำตาที่กำลังไหลออกมาจากดวงตาของ
คนที่กำลังมีความทุกข์ใจ

เธอเป็นยังงี้จึงอยากรู้ เพราะฉันดูเธอไม่ออก ยังคงไม่เข้าใจ

บางทีเธอเป็นเช่นหมอกขาว และบางครั้งเธอเป็นเหมือนควัน ฉันนั้นชักไม่มั่นใจ
เพราะถ้าฉันต้องเสี่ยงกับควันไฟ จะเตรียมตัวและเตรียมใจ
ถอนตัวเพราะว่ากลัวจะเสียน้ำตา

(หมอกหรือควัน)

เปรียบเทียบปฏิบัติของ “เธอ” ในเพลงว่าบางครั้งเธอเป็นเหมือนหมอก บางครั้งเธอเป็น
เหมือนควันไฟ เป็นการนำความรู้สึกที่ได้รับเมื่อเผชิญกับหมอกซึ่งไม่ทำให้เจ็บปวด และการเผชิญ
กับควันไฟที่ทำให้สับสนมาเปรียบกับความรู้สึกที่ได้รับจากการกระทำของ “เธอ”

ภาพพจน์อุปมาที่ใช้คำว่า “คล้าย” เป็นคำเชื่อม

คนเพียงคนเดียว

ที่มารักเพื่อทำลาย

เหลือแค่เพียงความตรอมใจ อยู่ไปก็คล้ายคนไร้วิญญาณ

(คนเพียงคนเดียว)

“คนไร้วิญญาณ” คือ ซากศพ สีสำนาลักษณะของซากศพ ที่ไม่มีชีวิตจิตใจ นิ่งเฉย
ไร้ความรู้สึกและไม่สามารถรับรู้สิ่งใด ๆ มาเปรียบกับสภาพจิตใจและอาการของคนที่มีผิดหวังจาก
ความรักอย่างรุนแรงจนไม่มีความรู้สึกต่อสิ่งใด ๆ อีก

แต่พอวันหนึ่งที่เธอเข้ามาเปลี่ยนชีวิตฉันไปมากมาย

และเธอก็คล้ายหนทางสว่างที่ฉันรอ

(วันนี้มีแต่เธอ)

“เธอ” คือคนรักที่เข้ามาในชีวิตและทำให้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมาก จึง
เปรียบเธอเป็นทางที่สว่าง เป็นกำลังใจ เพราะเรียกได้ว่าชีวิตในอดีตเป็นทางที่อยู่ในความมืด
เนื่องจากไม่มีความสุขในชีวิต

ภาพพจน์อุปมาที่ใช้คำว่า “ดูจ” เป็นคำเชื่อม

แม้วันนี้ไม่มีเธอ ใจฉันยังคงเหมือนวันก่อน

รักเธอ มั่นคง แน่นนอน ดูจต้องทะเลที่ยังคงงาม

(ทะเลสวยสวยทราวยาวยาว)

สีฟ้านำความรักมาเปรียบกับท้องทะเล เปรียบความรักที่มีให้กับคนรักมาตลอดแม้ว่าปัจจุบันคนรักได้แยกทางจากกันไปแล้วแต่ตนก็ยังมีความรู้สึกที่ดีเช่นเดิมอยู่เสมอ เช่นเดียวกับท้องทะเลที่ไม่ว่าจะมีความเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้นก็ยังคงมีความงดงามให้เห็นได้เสมอ

ภาพพจน์อุปมาที่ใช้คำว่า “เหมือน” เป็นคำเชื่อม

โหยหาไขว่คว้ามานาน ไม่มีวันยอมเสียไป

รักนี้จะเหมือนดวงไฟ ส่องให้ฉันและเธออยู่คู่กัน ทุกเวลา

(เงาที่หายไป)

เปรียบความรักเหมือนกับดวงไฟ คือเมื่อได้พบกับคนรักและรักกัน ความรักที่เกิดขึ้นทำให้ชีวิตที่เคยเงียบเหงากลับมีชีวิตชีวา และมีความสุขที่มีคนรักมาเคียงข้างร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกัน

เธอคือลมมีกำลังรุนแรง จะไปขวางไปกันก็ไม่ไหว

คนบางคนมันก็เหมือนเปลวไฟ ยิ่งไปขวางยิ่งแสบยิ่งร้อน

(เตือนตัวเอง)

มีการเปรียบคนรักของตนที่ตัดสินใจจะแยกทางกับตนเองอย่างแน่อนแล้ว ว่าเหมือนกับเปลวไฟที่มีความร้อนพร้อมที่จะเผาไหม้ เพราะอยู่ในช่วงที่กำลังอารมณ์ร้อน ถ้าเข้าไปขัดขวางคนรักก็อาจจะพูดหรือทำอะไรให้ตนต้องเจ็บปวดยิ่งไปกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งเหมือนกับการนำตนเองเข้าไปสัมผัสกับเปลวไฟ

เรามันเป็นเหมือนถึงขยะ

ปุ่ปุ่ดูแล้วปลง

.....

.....

เรามันเป็นเหมือนถึงขยะ

จะอย่างไรก็ต้องยอม

(ถึงขยะเลย)

เปรียบตนเองว่าเหมือนถึงขยะ ที่คอยรองรับสิ่งของเหลือใช้หรือสิ่งที่ไม่ต้องการ เพราะว่าตนเองเป็นเพียงผู้คอยรับฟังเวลาที่คนรักต้องการระบายความทุกข์ใจเท่านั้น

ผ่านไว้เสียสวยงาม แต่แล้วมันก็ผ่านไป
ผ่านไปเหมือนสายลม ที่ไร้ร่องรอย

(ไม่มีใคร)

เวลาที่มีลมพัดผ่านเราจะรู้สึกได้ แต่เมื่อลมพัดผ่านไปแล้วก็ไม่มีร่องรอยใด ๆ ทั้งไว้ให้เห็น สีฟ้านำมาเปรียบกับความหวัง ความฝัน ที่พังทลายลงเมื่อคนรักมาทิ้งไป จึงไม่เหลือสิ่งใด นอกจากความทรงจำช่วงหนึ่งในอดีตเท่านั้น

ภาพพจน์อุปมาที่ใช้คำว่า “เหมือน” เป็นคำเชื่อม

นึกถึงคนที่เคย คนที่เคยอยู่ตรงนี้ นึกถึงทุกทุกที่ที่เห็นฟ้าที่กว้างใหญ่
นึกถึงบางคนที่รักเหมือนดวงใจ ที่เพิ่งจากไป
เสียตาย ที่วันนี้ไม่มีเธออยู่

(เสียตาย)

เปรียบว่ารักคนรักเหมือนกับรักดวงใจของตัวเอง แสดงให้เห็นการให้ความสำคัญกับคนรัก เพราะดวงใจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้มีชีวิตอยู่ จึงเป็นสิ่งที่ต้องรักและห่วงแหน เช่นเดียวกับที่รักและห่วงแหนคนรักของตนเอง

นอกจากนี้ยังมีภาพพจน์อุปมาที่ใช้คำเชื่อมโดยนำคำเชื่อมมาซ้อนกัน มีดังนี้

ฟ้ายามที่มีฝน เปรียบดังคนซึ้งใจ

(ฟ้ายังมีฝน)

มีคำว่า “เปรียบดัง” เป็นคำเชื่อม เปรียบท้องฟ้าในขณะที่ฝนกำลังตกว่าเหมือนกับคนที่กำลังเสียใจและร้องไห้

วันนั้นต่างเคย เป็นเหมือนดั่งเงา

ความทุกข์แบ่งเบา เราสองผูกพัน ฉันก็ยังเห็นเธอ
กับยิ้มที่เปี่ยมด้วยความจริงใจ แต่วันนี้กลับจากฉันไป

(อยู่เพื่อใคร)

เปรียบคนสองคนว่าเป็นเหมือนเงาของกันและกัน การเปรียบว่าเหมือนเงาแสดงให้เห็นว่าคนทั้งสองเป็นคนรักที่ไม่ใช่แค่เพียงไปไหนมาไหนด้วยกัน แต่เป็นคู่คิด เป็นคู่ทุกข์คู่ยากกันมา จึงเหมือนเป็นเงาที่อยู่ติดกับร่างกายของเรา มีคำเชื่อมที่ซ้อนกัน คือ “เหมือนดั่ง”

เพราะว่ารักจึงเปรียบเธอนั้นเป็นดังชีวิต

ก็เพราะว่ารักจึงเปรียบเธอนั้นเป็นดวงใจ

เพราะว่ารักจึงเปี่ยมจึงล้นไปด้วยความหมาย

ทุ่มเททั้งใจทุ่มเททั้งกาย และหวังให้เป็นดังความฝัน

(เสียใจได้ยินไหม)

คำร้องตอนนี้เปรียบคนรักเป็นดังชีวิตและดวงใจ การเปรียบเป็นเหมือนดวงใจและชีวิต หมายถึง คนรักมีความสำคัญต่อตนเองมาก เพราะดวงใจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้มีชีวิต และการเปรียบเป็นชีวิตคือการที่คนรักเป็นทุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าขาดคนรักไปก็แทบจะมีชีวิตอยู่ต่อไปไม่ได้

2. แนวเทียบ analogy (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 13) เป็นการเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์ หรือความคิดสองอย่าง โดยนำมาเทียบให้เห็นความเหมือนกัน พบว่ามีดังนี้

เมื่ออาทิตย์ลับ ตัดกับท้องฟ้า ร่ำลาโลกไป

เหมือนความรักจัน กับใครบางคน ต้องจางร้างไกล

(ทะเลสวยสวยทรายขาวขาว)

เปรียบอาทิตย์กับชีวิตรักของตนเองว่าเหมือนกัน คือ การที่ดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าไป เหมือนกับชีวิตรักของตนเองที่ต้องจบสิ้นลงเช่นเดียวกัน

หรือแสงตะวันได้พลันจากลาฟ้าจึงมืดไป

เหมือนรักจากไกลแล้วไม่กลับคืนจันยืนเดียวดาย

(บอกหน่อยได้ไหม)

กล่าวเปรียบว่าแสงตะวันหรือแสงอาทิตย์เหมือนกับความรัก การจากลาของตะวันหรือการที่ตะวันตกดิน เหมือนความรักที่จากไป ท้องฟ้า มีสภาพเหมือนกับ “จัน” ความมืด เปรียบได้กับความเดียวดายในจิตใจ

ฟ้า ฟ้ายังต้องมีฝน เกิดเป็นคนย่อมมีเสียน้ำตา

(ฟ้ายังมีฝน)

นำ “ฟ้า” ไปเปรียบกับ “คน” และ “ฝน” เปรียบกับน้ำตา ท้องฟ้าไม่ได้สว่างสดใสอยู่ตลอดเวลา บางครั้งก็มีฝนตกลงมา เหมือนกับคนเราที่บางเวลาก็ต้องให้เสียน้ำตาได้เหมือนกัน

ท้องฟ้าก็เลวร้าย ไม่ว่าทางไหนก็ว่างเปล่า

ไม่มีแสงไฟ ไม่มีแม่เงา

สายลมก็ไม่พัด สิ่งที่รุ่มร้อนไม่บางเบา

กลับจมลึกสู่ สิ่งที่ปวดร้าว

ฉันไม่มีใคร ฉันไม่มีใคร

เหลียวมองทางใด ฉันไม่มีใคร

(ไม่มีใคร)

ผู้แต่งนำ “ท้องฟ้า” และ “ฉัน” มาเปรียบให้เห็นสภาพความว่างเปล่าที่เหมือนกัน คือ ท้องฟ้าที่ไม่มีปรากฏการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้นเลย เช่นเดียวกับตัว “ฉัน” ที่ยังคงไม่มีใคร และไม่มีวี่แวงของความเปลี่ยนแปลงในชีวิตเกิดขึ้นเหมือนกัน

เมื่อฟ้ายังเปลี่ยนสี โลกนี้ยังเปลี่ยนทุกวัน

ไม่อาจจะหยุดยั้งคืนวัน ที่เปลี่ยนเวียนหมุนไป

ชีวิตยังเปลี่ยนแปลง ลำนํ้ายังเหือดแห้งไป

คนเราที่เคยรักกันมากมาย ยังมีไม่แน่นอน

(ไม่เห็นใครแน่นอน)

กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งในโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ท้องฟ้ามีมืดมีสว่าง น้ำที่เคยมีก็เหือดแห้งไปได้ วันคืนยังคงผ่านไป ซึ่งเหมือนกับชีวิตรักที่เคยมีความสุขสมหวังก็สามารถเปลี่ยนไปได้เช่นเดียวกัน

เหมือนตะวันจากฟ้า เหมือนนกกลางจากรัง เหมือนเรือลมไกลฝั่ง รักมาพังทลาย

เหมือนมาถึงทางแยกเหมือนรอยร้าวเริ่มแตกเหมือนชีวิตเริ่มแหลกแตกเป็นสองทางต่างกัน

คงเหมือนฉันและเธอ มาพบเจอรักกัน แต่เพียงไม่นานวัน รักถึงวันร้างลา

ไม่มีทางกลับคืน ไม่มีทางกลับมา เหลือเพียงคำรำลา ที่เธอบอกฉันวันจากไป

(ห้ามใจยังไ)

ตะวันกับฟ้า ต้องแยกจากกันเมื่อตะวันกำลังตกดินลับไป เพื่อเข้าสู่ช่วงเวลากลางคืน นกก็ต้องจากรังที่อบอุ่นและเป็นทีเจริญเติบโต ในขณะที่โตเต็มที่แล้วเพื่อไปสร้างรังใหม่ คนเราเมื่อเดินทางมาถึงทางแยกก็ต้องตัดสินใจเลือกเดินไปในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งก็จะต้องแยกจากเส้นทาง

เดิมที่เคยเดินมา เพื่อไปยังจุดหมายที่ต้องการ ส่วนรอยร้าวนั้นสามารถแสดงภาพความแตกแยกได้ชัดเจนอยู่แล้ว เพราะแต่ละเส้นของรอยก็ต้องแตกออกไปจนกว่าจะสิ้นสุดพื้นที่ที่เกิดรอยร้าว ชีวิตที่แปลกคือชีวิตที่ต้องหักเหจากเส้นทางชีวิตเดิมที่เป็นอยู่ ไปสู่วิถีทางใหม่ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงมีลักษณะหรือสภาพเหมือน “ฉัน” และ “เธอ” ที่รักกันมาจนถึงเวลาที่ต้องแยกทางกัน เพื่อให้แต่ละฝ่ายได้เลือกดำเนินชีวิตรักต่อไปในแบบของตนเอง

3. **อุปลักษณ metaphor** เป็นการนำสิ่งที่มีคุณสมบัติเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน โดยเปรียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง อาจจะมีหรือไม่มีคำว่า เป็น หรือ คือ มาเชื่อมก็ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 138) พบว่ามีภาพพจน์อุปลักษณในวรรณกรรมเพลงของสัฟฟา ดังนี้

อยากดูแล เมื่อยามเธอหมองเศร้า
อยากเป็นเงา เมื่อเธอเหงาใจ

(ขอเป็นคนหนึ่ง)

เปรียบว่าตนเอง “อยากเป็นเงา” คุณสมบัติของเงาคือ อยู่ติดตัวเราตลอดเวลา เมื่อนำมาเปรียบจึงหมายถึงต้องการอยู่เคียงข้างคอยดูแลและเป็นเพื่อนในเวลาเหงาหรือทุกข์ใจ แต่เนื่องจากการเปรียบเป็นเงา ใช้กันอยู่บ่อย ๆ จึงเป็นอุปลักษณไร้พลัง (dead metaphor)

ส่วน “เงา” ในเพลงต่อไปนี้ หมายถึง การหวังจะได้พบกับคนรักที่จะมาอยู่เคียงข้าง เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกัน ดังที่กล่าวว่า

ค้นหาอยู่นานแสนนาน หวังเพียงเจอกับเงา ที่เฝ้าคอย

(เงาที่หายไป)

นอกจากนี้ยังมีคุณสมบัติของเงาที่นำมาเปรียบได้อีก ดังนี้

ทั้งทั้งที่มีฉัน ฉันเหมือนเคยเป็นเงา

แต่วันนี้ต้องฟังเรื่องราว ที่เขาทอดทิ้งเธอไป

(ไม่เป็นไรคนนี้)

“เงา” ที่ “ฉัน” ในที่นี้เคยเป็น หมายถึงคนที่สนิทสนม ใกล้ชิดที่สุดนั่นเอง

บอกกับใจวันนี้ไม่มีใคร ไม่มีความจริงใจเหมือนวันเก่า

อยู่กับความเจ็บเหงาที่เป็นเงาตามตัวเรามันเรื่อยไป

(จากวันนี้)

การเปรียบเทียบเงาว่าเป็นเงาในตอนนี ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าความรู้สึกที่เป็นอยู่ขณะนี้โดดเดี่ยวและเงาจริง ๆ เพราะเงาอยู่ติดตัวตลอดเวลา ดังนั้นความรู้สึกเงาก็ต้องเกิดขึ้นในใจตลอดเวลาด้วยเช่นกัน

ก่อนนั้นไม่เคยเข้าใจ

ตอนใครใครเขาพูดกัน

ว่ารักมันเป็นการเติมพัน

เป็นการพนันหัวใจ

.....

.....

เมื่อถูกเธอทอดทิ้ง

ก็พบความจริงฉันเองเหมือนคนใกล้ตาย

เพราะฉันมันวางเติมพันไว้ด้วยชีวิต

(เติมพันชีวิต)

เปรียบเทียบรักกัน คบกัน ว่าเป็นการพนัน และมีเติมพันคือชีวิตจิตใจ สิ่งที่น่ามาเปรียบคือลักษณะของการเล่นการพนันที่มีมักจะมีเงินหรือสิ่งของเป็นเดิมพัน ถ้าฝ่ายใดแพ้ก็ต้องเสียเงินหรือสิ่งที่น่ามาเป็นเดิมพันให้อีกฝ่ายหนึ่งไป การรักกันจึงวางความจริงใจทั้งหมดซึ่งหมายถึงทั้งชีวิตจิตใจไว้เป็นเดิมพัน และเมื่อต้องพ่ายแพ้ในเกมการพนันรัก จึงต้องสูญเสียชีวิตจิตใจไปจนมีสภาพเหมือนคนใกล้ตาย

เธอคือลมมีกำลังรุนแรง จะไปขวางไปกันก็ไม่ไหว

คนบางคนมันก็เหมือนเปลวไฟ ยิ่งไปขวางยิ่งแสบยิ่งร้อน

(เตือนตัวเอง)

เปรียบว่าเธอคือลม ลมที่พัดอย่างแรงมีกำลังมากพอที่จะทำลายสิ่งที่เกิดขวางทางลม การเปรียบนี้จึงหมายถึงเธอกำลังมีอารมณ์ร้อน จึงไม่ควรเข้าไปขัดขวางการกระทำของเธอ การนำลักษณะของลมมาเปรียบในภาพพจน์อุปลักษณ์ยังพบอีกในคำร้องตอนต่อไปนี้

มันเป็นเพียงแค่กระแสลมแรงพัดพาใจเตลิดไป

มันเป็นเพียงแค่พายุในใจพัดให้เธอหวนไหว

ฉันรู้ เธอไม่ตั้งใจ ฉันรู้ เธอไม่ใจร้าย

(พายุในใจ)

กระแสมแรงและพายุในคำร้องตอนนี้ คือลมที่มีกำลังแรงมาก หมายถึง ความรู้สึกที่คนรักของตนกำลังลุ่มหลงชายอีกคนหนึ่งที่เขาสนใจ เป็นความรู้สึกเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้นเหมือนกับลมพายุที่พัดผ่านมาแล้วก็ต้องผ่านไป

กับคนไม่จริง คำที่เขาสัญญาก็เป็นแค่ลมเป่า

ยิ่งคิดยิ่งปวดร้าว ยิ่งเจ็บยิ่งจำก็ยิ่งซ้ำใจ

(สัญญา)

คำร้องในตอนนี้เป็นการเปรียบเทียบเป็นลมอีกเช่นกัน เปรียบคำสัญญาเป็นลมเป่า หมายถึง คำสัญญาที่คนรักได้ให้กับตนเองไม่มีความหมาย ไม่มีความสำคัญ เพราะผู้พูดไม่รักษาสัญญา

เรามันเป็นก็แค่ถึงขยะ

หากแต่มีหัวใจ

.....
เรามันเป็นแค่ถึงขยะ

.....
ก็คงต้องทนกันไป

(ถึงขยะเลย)

มีคำว่า “เป็น” เป็นคำเชื่อม โดยเปรียบเทียบถึงขยะ ซึ่งมีไว้รองรับสิ่งที่ไม่ต้องการใช้แล้ว หรือสิ่งสกปรกต่าง ๆ หมายความว่า “เรา” เป็นคนที่ไม่มีความสำคัญอะไร นอกจากคอยรับฟังเวลาที่เธอมีเรื่องทุกข์ใจหรือไม่สบายใจมาระบายให้ฟังเท่านั้น

บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม

บอกหน่อยทำไมฝนจึงหลังไหลคล้ายดั่งน้ำตา

เจ็บปวดสิ่งใด บอกหน่อยเถิดหนา

ลมพัดพาน้ำตาฟ้ามาจากไหน

(บอกหน่อยได้ไหม)

ใช้คำว่า “น้ำตาฟ้า” แทนคำว่า “ฝน” เพราะลักษณะของฝนที่ตกจากฟ้า เหมือนกับลักษณะของน้ำที่ไหลออกจากตา เป็นลักษณะที่ทำให้เห็นภาพชัดเจน

เธอคนเดียวที่ฉันมี คือชีวิต คือลมหายใจ

(ใบไม้)

การเปรียบว่า “เธอ” คือชีวิต คือลมหายใจ ทำให้เห็นความสำคัญของ “เธอ” ว่ามีความสำคัญเหมือนชีวิตและลมหายใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการมีชีวิต ถ้าไม่มีลมหายใจก็ไม่มีชีวิต ดังนั้น “เธอ” จึงมีความสำคัญมาก

ลืมได้เลยว่าเคยพบกัน เคยรักกันมาก่อน
คิดว่าเป็นบทในละคร เป็นตอนที่ไม่มีฉัน

(ลืมได้เลย)

มีการเปรียบเทียบละคร บอกให้คนรักที่กลับมาขอคืนดีตัดใจจากตนเอง โดยให้คิดว่าชีวิตเหมือนกับละครที่ในขณะนั้นดำเนินเรื่องมาจนถึงตอนที่ตนไม่มีบทบาทในเรื่องแล้ว

อดทนไว้ แค้นนามมันด่ามันแทงใจ แค้นที่เลวร้าย

อดทนไว้ แค้นฟ้ามันมัวมันมืดมน แค้นที่เคยรักเขาจากไป

ไม่เป็นไร ต้องทนไหว บอกตัวเอง ให้ตัดใจ

(อดทนไว้)

เปรียบเทียบจิตใจและความรู้สึกผิดหวังจากความรักว่าเป็นเพียงนามแห่งใจ เพราะต้องเจ็บปวดขณะที่ถูกแทง แต่เมื่อเอาหนามออกและรักษาไม่นานแผลก็จะหาย เป็นเพียงฝันร้าย หมายถึงเป็นเหตุการณ์เลวร้ายชั่วขณะหนึ่งเท่านั้นไม่ควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มากเกินไป เมื่อตื่นขึ้นจากความฝันก็จะพ้นจากเรื่องเลวร้าย พบกับชีวิตที่เป็นปกติเหมือนเมื่อเราตื่นจากความฝัน เป็นฟ้าที่มีดินนั่นหมายถึง อีกไม่นานเรื่องราวที่ทำให้เจ็บปวดจะจางหายไปเหมือนกับท้องฟ้ามืดที่ในที่สุดก็จะกลับมาสว่าง เป็นเรื่องธรรมชาติที่ท้องฟ้าจะไม่มีมืดอยู่ตลอดเวลา

4. **อาวิตพากย์ synesthesia** คือ การใช้คำแทนลักษณะการสัมผัสที่ผิดไปจากเดิม เช่น รสชาติ สัมผัสได้ด้วยกลิ่น กลิ่น สัมผัสได้โดยจุก (วิภา กงกะนันท์, 2533, หน้า 47) ภาพพจน์ลักษณะนี้ปรากฏอยู่ในตอนที่กล่าวว่า

อย่าพูดอย่าคุยเรื่องควรวนั้น มันทรมาน

อดีตความฝันอาจเคยหวาน ช่างปะไร

เมื่อจบไปแล้วจากกันแล้ว รื้อฟื้นทำไม

ทำใจว่าฉันนะตายแล้ว ตายแล้วสิ้นเรื่องไป

(อย่าพูดคุย)

เป็นการเปรียบเทียบให้ "ความฝัน" รับรู้ได้ด้วยลิ้น จึงเป็นฝันที่หวาน

5. **นามนัย metonymy** คือ ภาพพจน์ที่ใช้คำหรือสิ่งซึ่งบ่งคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มาแสดงความหมายแทนสิ่งนั้นทั้งหมด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 139) พบว่าสีฟ้าใช้ "หัวใจ" และ "แก้วตา" แทนตัวคนรัก ดังนี้

พอได้เจอกับเธอแสนดี ทั้งหัวใจก็เลยยกให้
คนที่ดีอย่างเธอที่ฉันไว้ใจ หวังทุ่มเทให้หมดทั้งใจ

.....
เธอที่คิดว่าจะแสนดี ฉันไม่มีทางต้องเสียใจ

แล้วก็มาถูกเธอทำร้ายจนได้ ขอหัวใจฉันกลับคืนเถิด

(เจ็บซ้ำซ้ำ)

มันทรมานมันเหนื่อยมันท้อ

กับการที่ต้องง้อต้องรอนอย่างนี้เรื่อยไป

คนเราเมื่อไรก็ต้องหาต้องเลือกทางเดินใหม่

อย่าเทหัวใจให้คนใจร้ายอีกเลย

(พอแล้ว)

แค่อยากได้ยินเธอทุกคำทุกคำ

แค่อยากจะได้จดจำให้นานเท่านาน

แค่อยากจะได้รักเธอทุกวันทุกวัน

ไม่เหลือหัวใจจะให้ใคร มีเอาไว้ให้เธอ

(ไม่ต้องขอใจ)

“หัวใจ” ในคำร้องข้างต้นนี้ ใช้แทนทั้งตัวและความรัก รวมถึงการปฏิบัติต่อคนรักด้วย

อยู่แห่งไหนแก้วตา อยากมองเห็นหน้าเธอครั้งสุดท้าย

ก่อนจะสิ้นใจ อยากให้เช็ดน้ำตาให้ฉันอีกที

(รำไร)

“แก้วตา” เป็นส่วนสำคัญของดวงตาที่ทำให้มองเห็น แต่นำมาใช้เรียกแทนตัวคนรัก

6. สัมพจน์ synecdoche เป็นภาพพจน์ที่ใช้ส่วนย่อยให้หมายถึงส่วนเต็มหรือใช้ส่วนเต็มให้หมายถึงส่วนย่อย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 207) สืฟักกล่าวไว้ว่า

จับมือซ้ายฉันไว้ มือขวาฉันไว้ และมัดไว้ด้วยใจของเธอ

ไม่ให้ฉันหนีไปไหน เธอขังฉันไว้ ด้วยคำว่ารัก รักฉันคนเดียว

(อย่ากรู้)

การกล่าวว่าจับมือไว้ เป็นการใช้ส่วนเดียวแทนทั้งหมด ใช้ “มือ” ซึ่งเป็นอวัยวะส่วนเดียวแทนตัว เมื่อกล่าวถึงการอุทิศให้คนรักคบกันต่อไปด้วยการบอกว่ายังรักกันอยู่

7. สัญลักษณ์ symbol คือ สิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต ซึ่งเป็นตัวแทนของอีกสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 202) คำร้องของสี่ฟ้ามีการใช้ “หัวใจ” แทนความรัก โดยกล่าวไว้ในคำร้องดังนี้

ฉันขอแค่เพียงได้รู้

ใจจริงที่ฉันมี

เธอเองก็มีหัวใจ

ที่เหมือนกันกับฉัน

(แค่รู้ว่ารักกัน)

ในหัวใจเธอ

มีอะไรมากมาย

ในหัวใจเธอ

ก็มีแต่ความวุ่นวาย

ในหัวใจเธอ

ผู้คนปะปนมากมาย

ในหัวใจเธอ

เพื่อใครได้ทุกคน

(ในสายตาเธอ)

ผู้แต่งกล่าวถึงความรัก ซึ่งเป็นนามธรรม โดยนำเอา “หัวใจ” มาใช้เป็นสัญลักษณ์แทนการใช้หัวใจแทนความรักในที่นี้ ที่กล่าวว่า “มีหัวใจที่เหมือนกัน” จึงหมายถึงการที่คนทั้งสองต่างมีความรักให้กันและกันนั่นเอง ส่วน “ในหัวใจ” ที่มีความวุ่นวาย มีคนมากมาย และสามารถให้ใครก็ได้ หมายถึงความรักที่ไม่ใช่รักเดียวใจเดียว เป็นความรักที่ให้กับทุกคนที่เข้ามาเกี่ยวข้องหรือสนใจตนเอง

8. บุคลาธิษฐาน personification คือ การเปรียบโดยสมมติให้สิ่งไม่มีชีวิตมีลักษณะกิริยาอาการ หรือแสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมือนมนุษย์ หรือกำหนดให้สิ่งที่เป็นรูปธรรมนามธรรม แสดงบทบาทได้เช่นเดียวกับมนุษย์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 163) ในวรรณกรรมเพลงของสี่ฟ้ามีภาพพจน์บุคลาธิษฐาน ดังนี้

เมื่อลมพัดมา เมื่อดาวบนฟ้ามากมาย และทุกครั้งหัวใจก็เรียกหา

เรื่องราวของเรา ภาพเก่าเหล่านั้นก็เข้ามา จะรู้ไหมว่าฉันไม่เคยลืม

(จำเธอขึ้นใจ)

สี่ฟ้าให้ “หัวใจ” แสดงการเรียกหาคนรักในเวลาที่ยังคิดถึงคนรัก

เมื่ออาทิตย์ลับ ตัดกับท้องฟ้า ร่ำลาโลกไป

เหมือนความรักฉัน กับใครบางคน ต้องจางร้างไกล

(ทะเลสวยสวยทรายขาวขาว)

ดวงอาทิตย์กับโลกมีความรู้สึกผูกพัน และอาลัยอาวรณ์เมื่อจะต้องจากกัน จึงมีการพูดจาร่ำลาเมื่อดวงอาทิตย์กำลังจะลับขอบฟ้าจากไป

มีการให้ “ฟ้า” แสดงอาการต่าง ๆ พบอยู่หลายเพลง คือ

คงเป็นที่โชครະตา	คงเป็นบนฟ้าบ้านดาล
ให้เราได้มาพบกัน	และพรากเราจากกัน
มันคงจะเป็น	ที่สุดของความทรมาน
ที่เธอและฉัน	ต้องพบเจอ

(แค่รู้วักกัน)

และอีกเพลงหนึ่งกล่าวว่า

เสียงเป็นเสียงกัน ตกลงว่ารักกันแล้วก็แล้วกัน
เสียงเป็นเสียงกัน เสียงกันให้รู้ไปเลยเพื่อเข้าที่
อาจเป็นเธอคนนี่ที่ดวงชะตา ที่ฟ้าบ้านดาลให้พบกัน
แต่บางทีคนนี้ก็ทำให้ใจ เจ็บซ้ำปางตายได้เหมือนกัน

(เสียงเป็นเสียงกัน)

สองเพลงนี้ให้ “ฟ้า” เป็นผู้ที่ทำให้คนสองคนมาพบกัน ฟ้าจึงมีการกระทำเสมือนเป็นมนุษย์ เช่นที่มักพูดกันว่า ฟ้าบ้านดาล ฟ้ากำหนด หรือฟ้าลิขิต

ฟ้าอย่าทำร้าย ให้เราต้องแยกกัน
เหลือแต่เพียงฉัน ฉันคงต้องตาย
เพราะว่าเธอนั้น ช่างมีความหมาย
ฟ้าอย่าดึงตัว คนของฉันไป

(ใบไม้)

“ฟ้า” เป็นผู้ที่ทำให้คนรักต้องมาจากไป โดยทำกิจาดึงตัวซึ่งทำให้เห็นภาพการถูกพรากคนรักไปอย่างชัดเจน

เธอไม่เคยเข้าใจในความว่างเปล่า
คนที่ซ้ำที่เหงาเขาเป็นเช่นไร

ยิ่งเจอเวลาที่ฟ้าฝนเป็นใจ
เธอจะรู้บ้างไหม ฉันทำไมมีน้ำตา

(เธอไม่เข้าใจ)

“ฟ้าฝน” เป็นเหมือนผู้ที่รู้เห็นเป็นใจซ้ำเติมคนที่กำลังเหงาและเป็นทุกข์ เพราะ
บรรยากาศฟ้ามีดครึ้มและฝนตกมักจะทำให้คนที่กำลังเหงา ทุกข์ใจ ยิ่งเหงาและเศร้ามากขึ้นไปอีก

ฟ้าฮามจะมีฝนพรำ อาจจะมีฟ้าจึงได้พรำฝนมา
ทุกครั้งที่เจ็บใจ แต่ไม่รู้จะบอกใคร
ก็ร้องให้ออกมา

(ฟ้ายังมีฝน)

สีฟ้าให้ “ฟ้า” เป็นเหมือนคนที่โศกเศร้า เป็นทุกข์ และกำลังร้องไห้ เพื่อระบาย
ความเจ็บปวดในใจ

ดวงดาวกับฟ้ารอเวลามืดมิด จึงได้ใกล้ชิดบอกความคิดถึงกัน
ฉันเองยังแปลกใจหัวใจยังผูกพัน แม้กลางคืนกลางวันไม่เคยได้เจอ
ได้แต่มองดูดาวบนฟ้าเรื่อยไป เผื่อจะมีดาวบนนั้นเข้าใจ

(ดาว)

ดวงดาวกับท้องฟ้ามีรู้สึกคิดถึงและอยากพบกัน แต่เราจะสามารถเห็นดาวได้ใน
เวลากลางคืนเท่านั้น ฟ้ากับดาวจึงเฝ้ารอให้ถึงเวลาที่จะได้พบกัน ตนก็มีความรู้สึกเหมือนกับดาว
อยากพบกับคนรักแต่ก็ไม่สามารถจะพบกันได้ไม่ว่าเวลาใด จึงคิดว่าดาวน่าจะเข้าใจความรู้สึกของ
ตนเพราะเหมือนเป็นคนหัวอกเดียวกัน

บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยทำไมฟ้าจึงมืดไปเหมือนใจมืดมน
บอกหน่อยได้ไหม เหตุใดเมฆฝน จึงครวญครางดังคนเข้าใจเรื่อยไปทุกครา
(บอกหน่อยได้ไหม)

เมฆฝนแสดงอาการครวญครางได้เหมือนกับมีชีวิต สีฟ้านำมาเปรียบเพื่อให้เห็นภาพ
และการร้องไห้คร่ำครวญได้เป็นอย่างดี

ตะวันไม่เคยหันมาส่งให้ฉันพบความสว่าง
และในทุกครั้งที่มองไม่เคยจะพบเห็นใครใคร

(วันนี้มีแต่เธอ)

เปรียบให้"ตะวัน" แสดงกิริยาเหมือนกับมีชีวิตจิตใจ เป็นเหมือนคนคนหนึ่งที่ไม่เคยหัน
มามองหรือหันมาสนใจเลย

วันนี้เธอคงได้เรียนรู้อะไรบางอย่าง
บางอย่างเหมือนกับที่เธอเคยทำกับฉัน
เธอถึงได้กลับมาพร้อมกับน้ำตาและคำว่าเสียใจ
เธอหวังไว้ไหมว่าน้ำตาจะช่วยเธอได้
แต่ไม่มีวัน เพราะฉันไม่เชื่อเธอ

(อย่าต่อรองหัวใจ)

ให้ "น้ำตา" เป็นเสมือนผู้ที่อดีตคนรักคิดว่าจะสามารถช่วยเหลือให้ใจอ่อนและกลับมา
คืนดีด้วยได้

9. สมมติภาวะ apostrophe คือ ภาพพจน์ที่แสดงการกล่าวถึงบุคคลที่ไม่ได้ ปรากฏ
ตัวอยู่ในขณะนั้น บุคคลที่เสียชีวิตไปแล้ว หรือกล่าวถึงสถานที่ สิ่งของ นามธรรม (ราช
บัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 21) มีปรากฏอยู่ดังนี้

รู้ไหมว่าฉันยังคอย	คอยเธอจนวันไหน
เห็นภาพเธออยู่เรื่อยไป	ไหวไหวคล้ายเธอเดินมา

(แค่ใบไม้ร่วง)

เป็นการกล่าวถึงถึงถามคนรักซึ่งแยกทางกันไปแล้ว แต่ยังคงคิดถึงเขาอยู่

บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม
บอกหน่อยทำไมฟ้าจึงมืดไปเหมือนใจมืดมน
บอกหน่อยได้ไหม เหตุใดเมฆฝนจึงครวญครางดังคนซึ้งใจเรื่อยไปทุกครา
บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม
บอกหน่อยทำไมฝนจึงหลังไหลคล้ายดังน้ำตา
เจ็บปวดสิ่งใด บอกหน่อยเถิดหนา ลมพัดพาน้ำตาฟ้ามาจากไหน

.....

บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม
บอกหน่อยทำไมฉันทำอะไรให้เธอเลิกรา
บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยเถิดหนา
คืนรักคืนเวลาฉันมาได้ไหม

(บอกหน่อยได้ไหม)

คำร้องตอนนี้แสดงถึงอารมณ์เศร้าและสับสนโดยกล่าวรำพันกับธรรมชาติในช่วงแรก และกล่าวกับบุคคลที่ไม่ได้ปรากฏตัวอยู่ในช่วงถัดมา ซึ่งบุคคลที่ทำเสมือนว่าพูดจาอยู่ด้วย ก็คือคนรักที่เลิกราจากกันไป

ปานนี้คงจะนอนหนาวปานนี้คงจะเจิบเหงา
ฝากเดือนและดาวช่วยปลอบที

(ปานนี้)

กล่าวฝากให้เดือนและดาวช่วยปลอบใจให้คนรักที่อยู่ห่างไกลได้คลายเหงา

อยู่แห่งไหนแก้วตา อยากมองเห็นหน้าเธอครั้งสุดท้าย
ก่อนจะสิ้นใจ อยากให้เข้าน้ำตาให้ฉันอีกสักที

(รำไร)

เป็นการเรียกหาคนรักที่ไม่ได้อยู่ด้วยในขณะนั้น และบอกกล่าวถึงความต้องการให้คนรักมาอยู่กับตนเอง เพื่อให้เข้าน้ำตา ได้เห็นหน้า และอยู่ใกล้กันก่อนที่จะสิ้นใจ

10. อติพจน์ hyperbole คือภาพพจน์ที่กล่าวเปรียบเทียบให้เกิดความเป็นจริง เพื่อสร้างอารมณ์และความรู้สึก ช่วยแสดงออกทำให้ภาพหรือความรู้สึกนึกคิดของผู้แต่งลึกซึ้งกว่าธรรมดา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 117) พบว่ามีดังนี้

ไม่พบไม่เจอตั้งนาน คิดถึงจนจะขาดใจ	มีอะไรอยากเล่าให้ฟังมากมาย
เมื่อฉันและเธอจากกัน และฉันก็ไปอยู่ไกล	โดดเดี่ยวเดียวดายเหลือเกิน

(กลับมามาหาเพื่อน)

ในวันที่เธอกังวลเป็นทุกข์เพราะใครคนนั้น
รู้ไหมว่าฉันก็แทบขาดใจ

(จากเพื่อนคนหนึ่ง)

สุดกล้ำกลืนยีนน้ำตาคลอ ใจมันท้อและอ่อนล้า
 ได้แต่มองเธอจนเดินลับสายตา มันเหมือนว่าจะขาดใจ
 เคว้งคว้างเหมือนหลงทางกลางป่า ยืนมองฟ้าไร้ดาว
 ความเดียวดายช่างปวดร้าว เหมือนถึงคราวสิ้นใจ

(เคว้งคว้าง)

เพราะฉันเองก็รู้ เคยเป็นคนที่เธอทิ้ง ฉันยังอยู่
 อยู่จนทุกวันนี้ ได้ผ่านความโหดร้ายที่เธอทิ้งไว้ ให้ปวดร้าวแทบขาดใจ

(ฉันเข้าใจ)

อยู่ไกลกันเหลือเกิน คิดถึงจะขาดใจ
 ไม่รู้นานเท่าไร ถึงจะพบกัน

(ปานนี้)

ดาวทั้งฟ้า ระเบิดและมีดลงไป
 และเธอรู้ไหม หัวใจฉันมันจะขาด
 เมื่อเธอและฉัน ต้องจากต้องพรากกันไป
 ต้องทรมาน ต้องห่างกันไกล จากวันนั้นจนสิ้นใจ

(เพื่อเธอคนเดียว)

รักเธอมากเกินไป รักเธอมากไป
 รักเหลือเกิน รักจนไม่มีให้ใคร
 หวังจนมากเกินไป หวังจนมากไป
 สูญเสียเธอเหมือนจะขาดใจ

(เสียใจได้ยืนไหม)

การกล่าวว่ารู้สึกเหมือน “จะขาดใจ” หรือ “จะสิ้นใจ” ในเพลงต่าง ๆ ข้างต้น แม้ว่าจะไม่ได้ขาดใจจริง ๆ แต่ก็มีผลให้รับรู้ได้ถึงความรู้สึกทรมานใจมาก ทั้งความทรมานใจจากความคิดถึง ทรมานใจจากการต้องพลัดพรากจากคนรัก การถูกทำร้ายจิตใจ และทรมานใจจากการหวั่นไหวเมื่อคนที่ตนเองรักมีความทุกข์

อยากเก็บเม็ดฝนมา ร้อยไว้ใส่แทนสายสร้อย
 จะเก็บหิ่งห้อย คล้องไว้ใส่แทนตุ้มหู
 จะเก็บใบไม้สักก่องใหญ่ ไว้ใช้แทนผ้าผืนลาย
 จะตัดกระโปรงเสื้อชุดใหม่ แล้วจะใส่ไปงาน
 จะเก็บยางรถยนต์ ที่ทิ้งอยู่ตามริมข้างทาง
 ตัดเป็นรองเท้ายาง สวมไว้ใส่ไปเที่ยวงาน

(เก็บเม็ดฝน)

ผู้แต่งใช้การจินตนาการนำสิ่งรอบตัวมาให้เป็นเครื่องประดับ ถึงแม้จะไม่สามารถนำมา
 ทำได้จริง แต่ก็ทำให้เกิดภาพในใจที่งดงามน่ารักด้วยสายสร้อยเม็ดฝนใส ๆ ตุ้มหูหิ่งห้อยที่มีแสง
 กระพริบได้ กับชุดลายที่ทำจากใบไม้

ฉันเหมือนดังคนไร้เงา ทนเหงาทุกวัน
 ค้นหายู่นานแสนนาน หวังเพียงเจอกับเงา ที่เฝ้าคอย

 แล้วฉันก็มาพบเธอ มันเหมือนฝันไป
 พลิกฟ้าแผ่นดินแทบตาย มันคุ้มที่ได้เจอเธอ ได้เจอเงา

(เงาที่หายไป)

เป็นไปไม่ได้ที่คนเราจะไม่มีเงา และ “เงา” ในที่นี้เป็นสัญลักษณ์แทนตัวคนรัก ซึ่งเป็นคน
 ที่อยู่เคียงข้างกันเสมอ เหมือนกับเงาที่อยู่ติดตัวเราตลอดเวลา และการพลิกฟ้าพลิกแผ่นดินนั้น ใน
 ความเป็นจริงทำไม่ได้ แต่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความยากลำบากในการค้นหาคนรักที่เฝ้ารอคอย
 มานาน

ไม่เหลืออะไร ไม่เหลือสักอย่างจริงจัง
 เมื่อถูกเธอทอดทิ้ง ก็พบความจริงฉันเองเหมือนคนใกล้ตาย

(เดิมพันชีวิต)

การเปรียบตนเองเหมือนคนใกล้ตาย เป็นการเปรียบสภาพของคนที่ถูกคนรักทอดทิ้ง
 กับคนที่ใกล้จะตาย เพราะคนที่ใกล้ตายต้องมีสภาพที่ย่ำแย่ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่เหลือความ

หวังได้อะไรในชีวิต ได้แต่เพียงรอความตายเท่านั้น การเปรียบเช่นนี้ทำให้เข้าใจถึงสภาพของคนที่มี
 หวัง และหมดหวังได้เป็นอย่างดี

ที่ผ่านมานั้นฉันเจ็บจนมันสะสม

เหมือนกับเคยโดนของที่มีคมมันบาดในหัวใจ

(ตัดไฟแต่ต้นลม)

เปรียบให้เข้าใจถึงความเจ็บปวดทรมานจากการถูกทำร้ายจิตใจ

เหมือนใบไม้ใบเดียว ที่หลงเหลือไว้ในป่า

ฉันต้องการเก็บเอาไว้ยาวนาน จงอย่าเอาไป

(ใบไม้)

“ป่า” เป็นที่ที่เต็มไปด้วยต้นไม้ต่าง ๆ ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่ป่าจะมีใบไม้เพียงใบเดียว
 การเปรียบเช่นนี้นั้นให้เห็นความสำคัญของคนรัก ว่าเหมือนใบไม้ใบเดียวในป่า คนรักจึงมีความ
 สำคัญต่อตนเองมาก

มีสิ่งเดียวก็คือหัวใจ

แบกเอาไว้มากมายเกินไปเหลือทน

ไม่รู้จะโยนให้ใคร

บนแผ่นดินที่มันกว้างใหญ่

หากจะพองความตรอมใจที่มี

ชีวิตคงดีกว่าที่เป็นมา

(ฝังไว้ในผืนดิน)

ความเข้าใจและความตรอมใจ เป็นความรู้สึก เป็นนามธรรมที่ไม่สามารถแบกหรือฝังได้
 เป็นการเปรียบให้เห็นอารมณ์เศร้า และความเจ็บปวดในจิตใจ

หลับตาลงทุกทุกวันคิดถึงกันอยู่ไม่หาย

นึกไปคิดไปเห็นแต่เธอ

อยากเอาวันนั้นคืนมาฉันฝันถึงอยู่เสมอ

ทุกวัน ฉันรอ ฉันคอย

(หากฉันรู้)

การนำวันเวลาที่ผ่านไปแล้วกลับมาไม่สามารถทำได้ เป็นการเน้นความรู้สึกโหยหา
 ความสุขและความสัมพันธ์ในอดีต

เหม่อมองไปบนฟ้าไกล บอกกับตัวเองและใจ
 สักวันจะไปให้ไกล แหวกฟ้า คว่ำดาวให้ได้ลงมา
 จะไปให้ถึงสักวัน จะเก็บดวงดาวนั้นมา
 แหวกไปบนท้องนภา ที่มีทั้งเดือนดารามากมาย

(แหวกฟ้าคว่ำดาว)

เป็นการเปรียบเทียบมองเห็นภาพการแหวกฟ้าได้ชัดเจน ซึ่งหมายถึงการฝ่าฟันอุปสรรค
 เพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้ดวงดาวเป็นสัญลักษณ์

ฉันเริ่มจะใจหายเมื่อมองฟ้าไกล

ฟ้าไกลจะรุ่งสางเริ่มมีแสงรำไร

รู้ว่าใกล้เวลาจากกันแสนไกล

หัวใจเริ่มสลายแต่จะทำเช่นไร

อยากจะร้องไห้

อยากให้เวลาเดินช้าช้า

ขอเวลาสักหน่อย

อยากหยุดวันเวลานี้ไว้

อยากรมมองเห็นกัน

นานเท่านานก่อนจากกัน ก่อนเธอต้องไป

(อยากหยุดเวลา)

กล่าวว่าหัวใจเริ่มสลายเมื่อใกล้เวลาที่จะต้องจากกับคนรัก แสดงให้เห็นความรู้สึก
 สูญเสีย ทรมาน นอกจากนั้นการกล่าวถึงเวลาว่าอยากหยุดวันหยุดเวลา และอยากให้เวลาเดินช้า ๆ
 เน้นให้เห็นถึงความอาลัยอาวรณ์ไม่อยากให้คนรักจากไป

ต่อให้ฝนแรงแรงก็ไม่หวั่นไหว

ต่อให้ฟ้าทลายจะไม่ท้อ

แผ่นดินไหวยังงี้ก็จะรอ

จะไม่ท้อไม่มีวันเปลี่ยนใจ

บอกกับฉันคำเดียวว่าต้องการพบ

จะไปหาไปเจอในไม่ช้า

จะข้ามน้ำลุยไฟเดินบุกป่า

จะไม่เสียเวลาจะรีบไป

(อยากให้รู้ว่ารักเธอ)

เป็นการเปรียบเทียบเกินกว่าความเป็นจริงเพื่อเน้นให้เห็นความแน่วแน่ มั่นคงในความ
 รัก จะยืนหยัดรอคอยแม้ว่าฟ้าจะทลายหรือจะเกิดแผ่นดินไหว และจะทำทุกอย่างตามความ
 ต้องการของคนรัก ถึงแม้จะต้องลำบากยากเย็น ต้องเดินทางในป่า ข้ามน้ำข้ามทะเลหรือต้องลุยไฟ
 ก็ยินดีและเต็มใจจะทำ

11. ปฏิทรรศน์ paradox คือ คำกล่าวที่ไม่น่าเป็นไปได้เพราะขัดกันเอง แต่เป็น คำกล่าวที่มีความหมายลึกซึ้งและเป็นไปได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 160) ดังที่กล่าวว่า

ทุกทีที่เธอได้อยู่กับฉัน

ฉันมองด้วยใจที่แตกสลาย

เหมือนเธอยิ่งไกลจากฉันไป

ปวดร้าวเหลือเกิน

(ไม่มีอีกแล้ว)

การอยู่ใกล้กันแต่เหมือนอยู่ไกล เป็นการเปรียบที่ทำให้รู้สึกถึงความห่างเหิน แม้ว่าจะได้อยู่ด้วยกันก็ตาม

12. การทำความหรือการอ้างถึง allusion คือการกล่าวถึงเรื่องอื่นนอกเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น กล่าวถึงบุคคล เหตุการณ์ นิทาน หรือวรรณกรรมอื่น ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 5) ภาพพจน์ประเภทนี้พบในเพลงชาวนากับงูเห่า โดยกล่าวถึงนิทานเรื่องชาวนากับงูเห่า ที่ยกมาอ้าง โดยเปรียบกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตนเอง ดังในคำร้องต่อไปนี้

ถ้าเธอไม่ยอมอยู่กับฉันจริงจริง

ฉันขอแค่เพียงให้เวลาหน่อยได้ไหม

ชาวนาคนหนึ่งมีชีวิตลำพัง

ส่งสารจึงเก็บเอามาเลี้ยงโดยไม่รู้

.....
นิทานมันบอกให้ยอมรับความจริง

อะไรบางอย่างให้ทำดีสักแค่ไหน

ยินยอมทุกสิ่งให้เธอทิ้งไป

อยากเล่นนิทานให้ฟัง

ไปเจองูเห่ากำลังใกล้ตาย

สุดท้ายจะเป็นอย่างไร

.....
ว่ามีบางสิ่งไม่ควรไว้ใจ

ไม่เชื่อใจไม่รักไม่จริง

(ชาวนากับงูเห่า)

13. คำถามเชิงวาทศิลป์ หรือปฏิจา rhetorical question เป็นศิลปะในการใช้คำถามที่ทำให้ข้อความน่าสนใจและมีน้ำหนัก หรือดึงดูดความสนใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 181) พบว่าเป็นคำถามที่สื่อแสดงความพิศวง น้อยใจ โกรธ ประชดประชัน หรือตัดพ้อ ซึ่งมีทั้งคำถามที่รู้คำตอบอยู่แล้ว และคำถามที่ตอบได้ยาก พบว่าปรากฏอยู่ในคำร้องต่อไปนี้

ทำไมเวลาที่ฉันมีเธอทั้งใจ

ทำไมเวลาที่ฉันไม่ต้องการเธอ

เธอก็ทอดทิ้งฉันไปไม่ยอมพบเจอ

แต่เธอก็กลับเหนียวรั้งและกลับมาสนใจ

(กลับใจ)

ฉันคงไม่ดีไซ้ไหม ถึงทำให้เธอต้องหมางเมิน
และเธอเอง เลือกทางอีกทางเพื่อแยกไป

(ขอได้ไหม)

เธอรู้ไซ้ไหม ฉันมีชีวิตเพื่อใคร
ก็เพราะรักเธอ รักทั้งหัวใจที่มี

และรู้ไซ้ไหม เหตุใดจึงเป็นอย่างนี้
ไม่เคยมีวันที่ดีเมื่อเธอจากไป

(ความทรงจำ)

เธอตอบได้ไหมใครทำให้ฉันไหว

เธอตอบได้ไหมทำไมถึงเปลี่ยน

จากคนที่เคยรักเหมือนนางกัณโกลสุดขอบฟ้า

(เงา)

ใจมันละลาย สลายไปหมดเลย

คนเราเคยเคย ดูแลกันมา

ทำไม ทำไม ทำร้ายกันหนักหนา เธอทำไมไม่เห็นใจ

(ใจละลายแล้วเพื่อน)

บอกได้ไหมว่าโกรธว่าแค้นกันเรื่องใด

ฉันก็คนมีหัวใจ รักเธอยังรักทั้งใจ

ดอกละย้าให้เจ็บให้ช้ำสักเท่าไร ถึงจะพอและสาใจ หรือจะให้ตายอยู่ตรงนี้

(ฉันก็มีหัวใจ)

จดจำได้ไหม ว่าใครที่ทำลายหัวใจฉันไป

ทิ้งฉันไปไม่เห็นเคยมองกลับมา

จดจำได้ไหม ฉันเองที่เธอทำให้เสียน้ำตา

ขึ้นให้เธอกลับมาหา แผลในใจฉันคงลุลกลามอีก

(ตัดไฟแต่ต้นลม)

เธอนึกหรือว่าไม่รู้ นึกหรือว่าไม่เห็น รอยร้าว ลึกลึกในใจ

เธอนึกหรือว่าไม่รู้ ว่าหัวใจเธอนั้นเปลี่ยนไป ฉันเห็นมันในแววตา

(นึกหรือว่าไม่รู้)

ก็เธอจะเสียดายอะไร (ฉันมันก็เท่านั้น)
 ก็เธอจะเสียใจทำไม (ไม่มีความหมาย)
 เพราะฉันต่างหากที่ควรต้องเสียใจ

(เสียดายอะไร)

นอกจากนี้ยังมีคำถามที่สื่อถึงความเจ็บปวด เสียใจ หรือความคิดถึง โดยการรำพึงรำพัน
 พบว่าปรากฏอยู่ในคำร้องต่อไปนี้

ผิดไหมที่ฉันหวั่นไหว ผิดไหมที่ฉันนั้นเจ็บเหงา
 ปวดร้าวที่เธอได้ไปจากฉัน ผิดไหมที่คิดอย่างนี้
 ผิดไหมที่มีเธอเท่านั้น ไม่มีใครที่ในใจฉันต้องการเท่าเธอ

(เกลียด: ดอง)

ในวันที่เธอกังวลเป็นทุกข์เพราะใครคนนั้น
 รู้ไหมว่าฉันก็แทบขาดใจ

(จากเพื่อนคนหนึ่ง)

เธอจำได้ไหม สิ่งที่ฉันได้เคยพูดไป
 ฉันไม่รัก ไม่รักเธอเลย
 และฉันคนนี้ ไม่ต้องการจะพบเธอ จนตาย

.....
 ยังจำได้ไหม ที่ว่ามีใครแทนที่เธอ
 เป็นคนเดียวที่ฉันมีใจ
 และคนอย่างฉันไม่มีทางจะหันมา รักเธอ

(ฉันโกหกเธอ)

บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม
 บอกหน่อยทำไมฟ้าจึงมืดไปเหมือนใจมืดมน
 บอกหน่อยได้ไหม เหตุใดเมฆฝนจึงครวญครางดังคนซึ้งใจเรื่อยไปทุกครา
 บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม
 บอกหน่อยทำไมฝนจึงหลังไหลคล้ายดังน้ำตา

เจ็บปวดสิ่งใด บอกหน่อยเถิดหนา ลมพัดพาน้ำตาฟ้ามาจากไหน

(บอกหน่อยได้ไหม)

ปานนี้เธอจะอยู่ไหน ปานนี้จะเป็นอย่างไร
จะมีใครดูแลหรือเปล่า

ปานนี้คงจะนอนหนาว ปานนี้คงจะเจ็บเหงา
ฝากเดือนและดาวช่วยปลอบที

(ปานนี้)

จบกันใช่ไหม มันคงถึงเวลา

จากกันใช่ไหมคงเป็นหนทางที่ดี

ฉันไม่มีปัญหา และเข้าใจหัวใจของเธอดี

มันไม่มีค่าพอให้ฉัน

(วินาทีเดียว)

สำหรับภาพพจน์ที่เป็นคำถามเชิงวาทศิลป์นี้ พบว่ามีการใช้คำถามในลักษณะที่สื่อถึงความความพิศวง น้อยใจ หรือตัดพ้อ ประชดประชัน และคำถามที่สื่อถึงความเจ็บปวด เสียใจ หรือความคิดถึง โดยการรำพึงรำพัน

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพพจน์ในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้า จำนวน 129 เพลง พบว่ามีการใช้ภาพพจน์ ทั้งหมด 13 ประเภท ด้วยกัน ประเภทที่ใช้มากที่สุดคือ อติพจน์ (hyperbole) พบอยู่ในคำร้อง 18 เพลง รองลงมาคือ คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorical question) พบอยู่ในคำร้อง 15 เพลง ประเภทอุปมา (simile) และ อุปลักษณะ (metaphor) พบในจำนวนเท่ากัน คือในคำร้อง 13 เพลง รองลงมาคือ บุคลาธิษฐาน (personification) พบอยู่ในคำร้อง 10 เพลง แนวเทียบ (analogy หรือ allegory) พบอยู่ในคำร้อง 6 เพลง นามนัย (metonymy) พบอยู่ในคำร้อง 4 เพลง สมมติภาวะ (apostrophe) พบอยู่ในคำร้อง 4 เพลง สัญลักษณ์ (symbol) พบอยู่ในคำร้อง 4 เพลง และที่พบน้อยที่สุดคือ อารัตพากย์ (synesthesia) สัมพจนัย (synecdoche) ปฏิทรรศน์ (paradox) และการอ้างถึงหรือการทำความ (allusion) แต่ละประเภทพบอยู่ประเภทละ 1 เพลง

การที่ผู้แต่งใช้ภาพพจน์ประเภทอติพจน์ (hyperbole) มากที่สุด อาจเพราะการเปรียบเทียบนี้เป็นการเปรียบเทียบให้เกินความเป็นจริง ซึ่งสิ่งที่ยกมากล่าวนั้นไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริง จุดมุ่งหมายของการเปรียบเทียบในลักษณะนี้ คือการสร้างอารมณ์และความรู้สึกให้วรรณกรรมเพลงมีความลึกซึ้ง น่าสนใจ ซึ่งผู้แต่งก็สามารถถ่ายทอดความรู้สึกที่ลึกซึ้งได้เป็นอย่างดี สำหรับภาพพจน์ประเภทอื่น ๆ ในลำดับที่รองลงมานั้น ผู้แต่งก็หยิบยกมาใช้ได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวได้

เป็นอย่างดีเช่นกัน และยังสังเกตได้ว่า เรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้แต่งหยิบยกมาเปรียบ เป็นสิ่งที่คนทั่วไปได้พบเห็นอยู่รอบตัว จึงทำให้สามารถเข้าใจความหมายของการเปรียบเทียบ ต่าง ๆ ได้ไม่ยากจนเกินไป ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า วรรณกรรมเพลงของสีฟ้ามีการใช้ภาพพจน์ได้ อย่างเหมาะสม ลึกซึ้ง และน่าสนใจ ซึ่งอาจเป็นเหตุปัจจัยอีกประการหนึ่งที่สนับสนุนให้วรรณกรรม เพลงของสีฟ้า เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจนกระทั่งสามารถนำกลับมาบันทึกเทปจำหน่าย ได้อีก

แนวคิด

แนวคิด คือ ความคิดสำคัญที่ผู้แต่งต้องการสื่อมายังผู้รับสาร ซึ่งความคิดสำคัญนี้จะให้ ข้อคิดหรือประสบการณ์ทางอารมณ์แก่ผู้รับสาร

แนวคิดในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้า มีดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรัก
 - 1.1 ความรักฉันเพื่อน
 - 1.2 ความรักฉันคนรัก
 - 1.2.1 ความรักสมหวัง
 - 1.2.2 ความรักผิดหวัง
 - 1.2.2.1 การตัดพ้อคนรักที่ทำให้ผิดหวัง เสียใจ
 - 1.2.2.2 ความรักฝังใจที่ตัดไม่ได้
 - 1.2.2.3 การพยายามตัดใจจากคนรัก
 - 1.2.2.4 ความเสียสละ
 - 1.2.2.5 การพลัดพราก
 - 1.2.2.6 ความรักข้างเดียว
 - 1.2.2.7 การสำนึกผิด
2. แนวคิดเกี่ยวกับการให้กำลังใจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับจินตนาการ หรือธรรมชาติ

แนวคิดเกี่ยวกับความรัก

ความรักฉันเพื่อน

กล่าวถึงความรัก ความผูกพันและความสำคัญของเพื่อน ได้แก่ เพลงกลับมาหาเพื่อน

กว่าจะรัก และวันสุดท้าย แสดงแนวคิดที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนเป็นสิ่งที่มีความหมาย สำหรับชีวิต และความรักความเข้าใจของเพื่อนเป็นความรักที่บริสุทธิ์ใจและยั่งยืนกว่าความรักแบบคนรัก ดังคำร้องต่อไปนี้

อยากกลับมาหา มาเจอคนที่พร้อมจะเข้าใจ	ไม่ว่าเลวร้ายซักเพียงไหน
เมื่อรู้ว่าฉันได้ผิดพลาดไป	ยินยอมพร้อมให้อภัย
ไม่มีใครเข้าใจ ไม่มีใครต้องการ	ไม่มีใครรักฉันเท่าเพื่อนอย่างเธอ

(กลับมาหาเพื่อน)

แสดงให้เห็นความคิดว่าเพื่อนเท่านั้นที่จริงใจ เข้าใจ ยอมรับ และอยู่เคียงข้างเราเสมอ

กว่าจะรักเท่าวันนี้	กว่าจะมีคนมาเข้าใจ
ต้องใช้เวลา	ไซ่เพียงมองตากันเมื่อไร
หากจะคิดถึงจากกัน	เป็นแค่ฝันแต่ความจริงนั้น
เรายังอยู่เคียงข้างกัน	ตั้งวันวาน

(กว่าจะรัก)

ผู้แต่งต้องการบอกว่าความรักความผูกพันของเพื่อนที่มีต่อกันมานานจะยังคงเหมือนเดิม แม้ว่าจะต้องแยกย้ายจากกันไป

นานเหลือเกิน	ที่เราพบกัน
เรียนรู้ใจกัน	นานจนผูกพัน
.....	
รักเราจะเหมือนเดิม	แล้วเราคงพบกัน

(วันสุดท้าย)

จะเห็นถึงความสัมพันธ์ ความรักระหว่างเพื่อนที่คบหา รู้จักกันมานานจนเกิดความรู้สึกซึ่งกันเป็นความรู้สึกที่มีค่า จะยังคงรู้สึกเช่นเดิมต่อไป และหวังไว้ว่าจะได้พบกันอีก

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับความรักแบบเพื่อน แสดงให้เห็นอุดมคติเกี่ยวกับเพื่อน และความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ที่ผู้แต่งสอดแทรกไว้ดังนี้

ในด้านอุดมคติเกี่ยวกับเพื่อน สรุปได้ว่าเพื่อนควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความจริงใจ

2. มีความเข้าใจ และให้อภัยกันได้หากเกิดการพลาดพลั้งไปบ้าง
3. เป็นผู้ช่วยเหลือ และไม่ทอดทิ้งกันเมื่อมีปัญหา หรือมีความทุกข์ใจ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน แสดงให้เห็นอุดมคติว่า

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนไม่ใช่สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ง่าย ต้องใช้เวลาในการรู้จัก คบหาเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนเป็นสิ่งมีค่า ซึ่งจะยังคงอยู่แม้ว่าจะต้องจากกันไปก็ตาม

ความรักฉันคนรัก กล่าวถึงความรู้สึก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก มีด้วยกัน 2

ลักษณะ คือ ความรักสมหวังและความรักผิดหวัง

1. **ความรักสมหวัง** กล่าวถึงการสมหวังในความรัก เพราะได้พบกับคนรัก ได้ทำอะไรเพื่อคนรัก การแสดงความมั่นใจว่าจะมั่นคงในความรัก การมีชีวิตที่มีความหวังซึ่งเป็นชีวิตที่มีความหมายมากขึ้น แสดงให้เห็นการมองความรักเป็นสิ่งดี สวยงาม ความรักเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดพลังที่สามารถสร้างสรรค์ทุกสิ่งได้ เป็นแนวคิดที่ปรากฏอยู่ในเพลงเงาที่หายไป ไม่ต้องขอใจวันนี้มีแต่เธอ เสี่ยงเป็นเสี่ยงกัน แหวกฟ้าคว้าดาว และอยากให้อันที่รักเธอ โดยกล่าวไว้ในคำร้อง เช่น

โหยหาไขว่คว้ามานาน

ไม่มีวันยอมเสียไป

รักนี้จะเหมือนดวงไฟ

ส่องให้ฉันและเธออยู่คู่กัน ทุกเวลา

(เงาที่หายไป)

กล่าวถึงการรอคอยที่จะได้พบกับคนรักมานาน เมื่อได้พบแล้วก็จะมั่นคงในความรักตลอดไป

ในเวลามีรักในใจ

ทุกคนคงทำอย่างที่ผมทำ

แค่กระซิบบอกฉันซึกคำ

บอกว่ารักคำเดียวก็พอ

(ไม่ต้องขอใจ)

แสดงให้เห็นว่าคนที่มีความรักเต็มใจทำทุกสิ่ง เพื่อให้คนที่ตนเองรักมีความสุข ขอเพียงได้ความรักตอบแทนมาเท่านั้น

แต่พอวันหนึ่งที่เธอเข้ามาเปลี่ยนชีวิตฉันไปมากมาย

และเธอก็คล้ายหนทางสว่างที่ฉันรอ

(วันนี้มีแต่เธอ)

แสดงแนวคิดว่าการมีคนรัก มีความรัก ทำให้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

เสี่ยงเป็นเสี่ยงกัน ตกลงว่ารักกันแล้วก็แล้วกัน

เสี่ยงเป็นเสี่ยงกัน เสี่ยงกันให้รู้ไปเลยเมื่อเข้าที่

(เสี่ยงเป็นเสี่ยงกัน)

แสดงการตัดสินใจตกลงยอมคบกันในฐานะคนรัก เพราะคิดว่าการมีความรัก และคนรัก น่าจะทำให้ชีวิตมีความสุข

อยากบอกให้เธอรู้ เหน็ดเหนื่อยสักเพียงไหน

จะฝ่าฟันไปจะไกลแสนไกล เพราะรู้ว่าใจต้องการ

(แหวกฟ้าคว้าดาว)

แสดงให้เห็นความตั้งใจจะฝ่าฟันอุปสรรคทุกอย่างให้ประสบความสำเร็จ เพื่อคนที่
ตนเองรัก

หากว่าน้ำทะเลเริ่มจะเหือดหาย และใบไม้จะกลายจะเปลี่ยนสี

จากวันนี้จะนานเป็นปีปี ก็จะไม่เปลี่ยนใจ

(อยากให้รู้ว่ารักเธอ)

กล่าวถึงความคิดที่แม้ว่าเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด หรือมีสิ่งใด ๆ ที่เปลี่ยนแปลง ก็
ยังมั่นคงในความรัก

2. ความรักผิดหวัง กล่าวถึงการผิดหวังจากความรักที่แสดงออกหรือมีลักษณะ
ต่อไปนี้

2.1 การตัดพ้อคนรักที่ทำให้ผิดหวัง เสียใจ เป็นการตัดพ้อคนรักที่ทำให้ผิดหวัง
หรือเสียใจจากการโกหก หลอกหลวง ทอดทิ้งไปมีคนอื่นใหม่ ไม่รักษาคำพูด หรือมีท่าทีเปลี่ยนไป
แสดงให้เห็นมุมมองความรักที่ทำให้เจ็บปวดจากการมีความรักที่ไม่จริงใจ ไม่มั่นคง เพลงที่แสดง
แนวคิดนี้มี 37 เพลง ได้แก่ กลับกลอก กว่าจะรู้ คนเพียงคนเดียว เงามองมาย เจ็บซ้ำซ้ำ
ใจละลายแล้วเพื่อน ฉันก็มีหัวใจ ฉันไม่ยอม ขาวนากับงูเห่า ตามใจ ถอดใจ ถึงขยะเลย
ทรมาน นึกหรือว่าไม่รู้ ในสายตาเธอ บอกหน่อยได้ไหม (จอห์น นูโว) บอกหน่อยได้ไหม
(นันทิศา) บอกอย่างงั้นอย่างงี้เลย ปกปิดอะไร ผังใจ ไม่แนใจ ไม่มีอีกแล้ว ไม่เห็นเป็นไร

ลางร้าย แล้วไปแล้ว วันฝนพรา ไวใจ สักวันหนึ่ง เสียใจ เสียใจได้ยืนไหม เสียตายอะไร
หมอกหรือควัน ห้ามใจยังง ให้อาณาเธอ อภัยได้แต่ไม่ลืม และอยากรู้

คำร้องที่แสดงแนวคิดความรักผิดหวังประเภทนี้ คือ

หลอกคนโน้น

กลับกลอกคนนี้

นี่หรือคนดี

ที่ฉันไวใจเรื่อยมา

(กลับกลอก)

กล่าวตัดพ้อคนที่ตนหลงไวใจตลอดมา แต่คนรักกลับเป็นคนหลอกหลวง

กว่าจะรู้ว่ารักหลวงให้ฉันเจ็บใจ

กว่าจะรู้เธอก็หายไปไม่เห็นบอกซักคำ

(กว่าจะรู้)

เป็นการกล่าวตัดพ้อคนที่มาหลอกหลวงให้ผิดหวังแล้วจากไปโดยไม่มีคำอธิบายใด ๆ

คนเพียงคนเดียว

ที่มาทั้งกันไปไกล

เขาทำลายความดีงาม

จากใจของฉันไป

คนเพียงคนเดียว

ที่มารักเพื่อทำลาย

(คนเพียงคนเดียว)

กล่าวถึงคนรักว่าเป็นคนทำลายความสุขใจ ความรู้สึกดี ๆ ให้หมดไป

ตาที่มองฉันมันดูช่างอ้างว้าง

เหมือนไม่มีฉันข้างในหัวใจ

ช่วยตอบได้ไหมว่าเกิดอะไรขึ้นตรงนี้

(เงา)

แสดงให้เห็นความเฉยเมย เย็นชา ของคนรัก ทำให้ไม่แน่ใจในสภาพความสัมพันธ์ที่เป็น
อยู่ในขณะนั้น

หากอยากทำร้ายกัน บอกไม่รักฉันแค่นั้นก็พอ

ไม่ต้องมาโกหกหลอกหลวงให้ฉันเจ็บแสบ และเข้าใจแทบเสียคน

(โง่งมงาย)

กล่าวตัดพ้อคนรักว่า การบอกว่าไม่ได้รักนั้นทำให้เจ็บปวดมากพออยู่แล้ว แต่คนรักกลับ
มาหลอกว่ารัก ทำให้เจ็บปวดมากยิ่งขึ้น

เธอที่คิดว่าจะแสนดี ฉันไม่มีทางต้องเสียใจ
แล้วก็มาถูกเธอทำร้ายจนได้ ขอหัวใจฉันกลับคืนเถิด

(เจ็บซ้ำซ้ำ)

กล่าวตัดพ้อจากการถูกคนรักทำร้ายจิตใจ จึงไม่ขอรักต่อไปอีก

ใจมันละลาย สลายไปหมดเลย
คนเราเคยเคย ดูแลกันมา
ทำไม ทำไม ทำร้ายกันหนักหนา เธอทำไมไม่เห็นใจ

(ใจละลายแล้วเพื่อน)

แสดงถึงความไม่มั่นคงของคนที่เคยรักใคร่ผูกพันกัน แต่กลับมาทำร้ายจิตใจอย่าง
เลือดเย็น

บอกได้ไหมว่าโกรธว่าแค้นกันเรื่องใด ฉันก็คนมีหัวใจ รักเธอยังรักทั้งใจ
ตอกและย้ำให้เจ็บให้ซ้ำสักเท่าไร ถึงจะพอและสลาย หรือจะให้ตายอยู่ตรงนี้

(ฉันก็มีหัวใจ)

แสดงความผิดหวังจากการทุ่มเทความรักให้คนรักจนหมดใจ แต่กลับถูกทำร้ายจิตใจ
ซ้ำแล้วซ้ำอีก

เหมือนโดนหลอก เหมือนคนโดนหลอก ที่ยอมเท่าใจเชื่อเธอ
เหมือนดูถูก เหมือนโดนดูถูก ที่เธอทำกันขนาดนี้

(ฉันไม่ยอม)

กล่าวถึงความไม่จริงใจของคนรักที่ดูถูกน้ำใจด้วยการหลอกหลวงมาตลอด

นิทานมันบอกให้ยอมรับความจริง ว่ามีบางสิ่งไม่ควรไว้วางใจ
อะไรบางอย่างให้ทำดีสักแค่ไหน ไม่เชื่อไม่รักไม่จริง

(ชาวนากับงูเห่า)

เรื่องราวในนิทานให้คติสอนใจว่า “อย่าไว้ใจทางอย่างวางใจคนจะจนใจเอง” เหมือนกับการไว้ใจคนรักมากเกินไป

ตามใจ ตามใจเธอ

คงไม่ต้องทนทำร้ายกัน

ฉันคนนี้คงไม่สำคัญอะไร

ก็รู้ว่าเธอไม่มีใจ ไม่มีฉัน

(ตามใจ)

แสดงให้เห็นการผิดหวังจากคนรักไม่มีใจให้ และเห็นว่าตนเองหมดความสำคัญแล้ว
จึงจะยอมจากไปตามที่คนรักต้องการ

ก็เป็นแค่คนที่โดนทิ้ง ไม่ได้มีอะไรมากมาย

(จะให้รำเริงสดใสเหมือนคนที่มีความสุขได้ไง)

ฉันไม่เหมือนเธอ

(ถอดใจ)

กล่าวตัดพ้อคนรักว่าผู้ที่ทอดทิ้งนั้นมีความสุข แต่คนที่ถูกทอดทิ้งมีแต่ความทุกข์และ
ความเศร้า

ฉันจะทุกข์จะเศร้าเท่าไร

เธอก็ไม่เคยจะสนใจ

แม้มีทุกข์คับใจเธอเมื่อไหร่

เธอกลับทิ้งลงที่ฉัน

(ถึงขยะเลย)

กล่าวด้วยความน้อยใจที่คนรักไม่เคยคิดถึงจิตใจของตน เห็นเป็นเพียงที่ระบายความ
ทุกข์ใจเท่านั้น

กลับมาเจอเธอมีใครใคร

เธอไม่เหมือนเดิมเลย

กลับพูดจาตึงคนไม่เคย

ไม่เคยรักกัน

(ทรมาน)

แสดงความผิดหวังจากท่าทีที่เปลี่ยนไปของคนรัก ยิ่งกว่านั้นคนรักของตนยังมีคนรักใหม่
อีกด้วย

เธอนึกหรือว่าไม่รู้ ว่าหัวใจเธอนั้นเปลี่ยนไป ฉันเห็นมันในแววดา

(นึกหรือว่าไม่รู้)

เป็นการตัดพ้อคนรักที่มีแววตาและท่าทางเปลี่ยนไป

ไม่เคยมีฉันคนนี้	ที่เธอว่ารู้ใจ
สายตาเธอก็ลึวน	คอยจับจ้องคนอื่น
ทั้งใจเธอก็พร้อม	ที่จะให้คนอื่น

(ในสายตาเธอ)

กล่าวตัดพ้อคนรักที่ไม่เห็นความสำคัญของตนเอง และไม่มีความมั่นคงจริงใจต่อกัน

เธอมาทำเย็นชา ไม่พูดไม่จาฉันเสียใจ

(บอกหน่อยได้ไหม: จอห์น)

แสดงการตัดพ้อคนรักที่ทำร้ายจิตใจด้วยท่าทีเฉยเมย เย็นชา ไม่ยอมพูดจากันให้เข้าใจ

บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยได้ไหม บอกหน่อยทำไมฉันทำอะไรให้เธอเลิกรา

(บอกหน่อยได้ไหม: นันทิดา)

แสดงให้เห็นความผิดหวัง จากการตัดพ้อโดยถามถึงสาเหตุที่ทำให้คนรักขอแยกทาง

ทำกับฉันอย่างนี้	ทำกับฉันอย่างนั้น
มาขอขวญความรักจากฉัน	แล้วก็ทิ้งกันไปไกล

(บอกอย่างนั้นอย่างนี้เลย)

กล่าวถึงความผิดหวังที่คนรักเข้ามาใกล้ชิดจนทำให้เกิดความรักแล้วก็กลับทอดทิ้งไป

บอกมาเลยรักคนนี้ หรือเป็นใคร บอกกับฉันอย่าทำเฉยเมย

ฉันต้องการฟัง ว่าเธอคิดยังไง ปกปิดอะไรอยู่ ปกปิดอะไรไว้

(ปกปิดอะไร)

แสดงให้เห็นถึงความคิดที่ว่ารู้สึกละอายใจหรือรักใครอยู่ก็ควรบอกกันตรง ๆ ไม่ควรปิดบังไว้

เก็บความรักของเขาไว้ ปล่อยให้ฉันต้องเข้าใจและสับสน

(ฝังใจ)

กล่าวถึงความเสียใจเพราะคนรักของตนยังไม่ลืมคนรักเก่าทั้ง ๆ ที่คบกับตนเองอยู่

ตอบตัวเองไม่ได้เลย	เธอทำไมเสียบงัน
ดูคล้ายไม่เข้าใจกัน	จึงไม่ยอมพูดจา
อยากให้เธอมีคำตอบ	แทนอาการเฉยชา
แทนอาการไม่มองตา	มีอะไรพูดกัน
ไม่ใช่ฉันไม่รู้ลึก	

(ไม่แน่ใจ)

แสดงให้เห็นความเจ็บปวดเพราะคนรักเมินเฉย มีท่าที่ไม่เหมือนเดิม

ทุกทีที่เธอได้อยู่กับฉัน	เหมือนเธอยิ่งไกลจากฉันไป
ฉันมองด้วยใจที่แตกสลาย	ปวดร้าวเหลือเกิน

(ไม่มีอีกแล้ว)

แสดงถึงความเสียใจที่คนรักมีท่าที่ห่างเหิน แม้ว่าจะอยู่ด้วยกันก็ตาม

เมื่อวันที่ยังรักเธอและยอมให้ทั้งหัวใจ จะถามซักคำว่าวันนั้นเธออยู่ไหนกัน

(ไม่เห็นเป็นไร)

กล่าวติดพ้อต่อว่าคนรักว่าในช่วงเวลาที่รักกัน คนรักไม่เคยใส่ใจและไม่เคยสนใจตนเอง

เลย

หากบางคนที่เคยรักกัน เขานั้นทำซ้ำทำนองเดิม

จะเจอเจอกันก็ไม่เป็นเหมือนเคย คล้ายคล้ายไม่คุ้นกันอย่างนั้น

(ลางร้าย)

กล่าวถึงการที่คนรักมีท่าที่และอาการเปลี่ยนไป จากคนที่เคยใกล้ชิดสนิทสนมกลายเป็นเหมือนคนที่ห่างเหินกัน

ที่ผ่านมาฉันไม่เคยจะสนใจฉันใช่ไหม

ไม่เคยเข้าใจฉันเลยใช่ไหม เจ็บปวดเข้าแล้วเธอถึงเข้าใจ

(แล้วไปแล้ว)

เป็นการตัดพ้อคนรักที่เคยทำร้ายจิตใจตนเอง และแสดงให้เห็นการเข้าใจความรู้สึก
เจ็บปวดเมื่อเป็นฝ่ายถูกทำร้ายจิตใจบ้าง

เหตุใดเธอจึงลืมสัญญาว่าจะมารักกันเหมือนเคย

(วันฝนพรำ)

แสดงการตัดพ้อด้วยความเสียใจที่คนรักลืมสัญญาที่เคยให้ไว้

ไม่คิดว่าความไวใจ จะกลายเป็นความเหินห่าง

ผลลัพธ์คือความจีจาง หมดหนทางจะทำให้เป็นดังเดิม

(ไวใจ)

กล่าวถึงความคิดที่ว่าความไวใจของคนรักมากเกินไปกลับกลายเป็นการทำร้ายตัวเอง ทำให้
ความรักจีจางลง และต้องจบสิ้นในที่สุด

เธอไม่เคย ใส่ใจในความขมขื่น ว่าใครกล้ำกลืน ทนทรมาน

(สักวันหนึ่ง)

กล่าวตัดพ้อคนรักที่ทำร้ายจิตใจ โดยไม่เคยคิดถึงความรู้สึกทรมานใจของตนเองเลย

ไม่เคยต้องเสียใจอย่างนี้เลย

เจ็บปวดเหลือเกิน

ไม่เคยต้องซ้ำใจอย่างนี้เลย

เธอจะแค้นบ้างไหม

ว่าใครคนหนึ่งเสียใจ

เพราะที่เธอทำร้ายคือคนที่รักเธอ

(เสียใจ)

แสดงให้เห็นความเสียใจ ทุกข์ใจ เพราะถูกคนที่ตนเองรักทำร้ายจิตใจ

ไม่คิดว่าเธอจะกลับทอดทิ้ง ไปจากใจฉัน

ได้แต่เสียใจ ได้แต่เสียใจ บอกว่าฉันเสียใจได้ยืนไหม

(เสียใจได้ยืนไหม)

กล่าวถึงความเสียใจ ต้องทุกข์ทรมานใจเพราะถูกคนรักทอดทิ้ง

พอใจก็มา ไม่ต้องการก็จากกัน ก็เท่านั้นไม่ยากเย็น (อย่ามัวเสียดาย)

คำคอยปลอบโยน ให้อาการดีขึ้นมา อย่าได้ไหมไม่จำเป็น (ฉันไม่ต้องการ)

(เสียดายอะไร)

แสดงการตัดพ้อว่าในเมื่อจะทำอะไรไม่เคยนึกถึงจิตใจกัน ก็ไม่ต้องการคำปลอบโยนในเวลาที่จะจากไป

บางทีเธอเป็นเช่นหมอกขาว และบางคราวเธอเป็นเหมือนควัน ฉันนั้นชักไม่มั่นใจ

(หมอกหรือควัน)

กล่าวตัดพ้อความไม่คงเส้นคงวาของคนรัก ที่บางครั้งก็ทำดีด้วย แต่บางทีกลับทำอะไรที่เป็นการทำร้ายจิตใจกัน

บอกฉันว่าเธอเสียใจ บอกฉันไม่ต้องร้องไห้

ปวดร้าวอย่างนี้ให้หักให้ห้ามใจยังงี้

(ห้ามใจยังงี้)

แสดงความคิดว่าการปลอบโยนหลังจากที่ได้ทำร้ายจิตใจไปแล้ว ไม่สามารถทำให้หายจากความเจ็บปวดได้

เธอผิดคำสัญญา

ที่เคยสาบานกันมา

จะมีฉันในใจคนเดียวตลอด

(ให้ฟ้าผ่าเธอ)

เป็นการตัดพ้อคนรักที่ผิดคำสัญญา ผิดคำสาบาน เพราะนอกใจ

สิ่งที่เธอได้ทำ ที่ผ่านมามีครั้งนั้น

ให้ฉันเจ็บปวด เธอลืมได้ยังงี้

(อภัยได้แต่ไม่ลืม)

แสดงให้เห็นว่าความทุกข์ทรมานจากการถูกคนรักทำร้ายจิตใจในอดีตนั้น เป็นเรื่องร้ายแรงที่ไม่สามารถลืมเลือนไปได้

จับความรักฉันไว้ เธอยึดฉันไว้ และเธอก็มีอีกคนเข้ามา

เธอกลับหันหลังซ้ำซ้ำ ไม่มีคำลา เธอทำอย่างนั้นกับฉันทำไม

(อย่ากรู้)

แสดงการตัดพ้อต่อว่าด้วยความเสียใจที่คนรักมาทำให้ตนเองรู้สึกรักและขอมคบกัน แต่พอได้พบกับใครอีกคนหนึ่งคนรักก็กลับทอดทิ้งกันไปเฉย ๆ

2.2 ความรักฝังใจที่ตัดไม่ได้ แสดงให้เห็นความรักที่มั่นคง รักเดียวใจเดียว เมื่อเกิดความรักขึ้นแล้วจึงตัดใจได้ยากถึงแม้ว่าจะแยกทางกันไปแล้วก็ตาม แนวคิดลักษณะนี้แสดงออกในลักษณะการตัดพ้อและการรำพึงรำพันถึงความรู้สึกคิดถึง ห่วงหา ความผูกพันยึดมั่นที่ยังมีอยู่ในจิตใจ มีเพลงที่แสดงแนวคิดนี้ 34 เพลง ได้แก่ เกลียต (ตอง) ขอได้ไหม ขอร้อง คนที่ไม่เหมือนเดิม ความทรงจำ เคว้งคว้าง แสบไม่ร่วง จากวันนี้ จำเธอขึ้นใจ ดอกไม้ในทะเลทราย เดิมพันชีวิต ทะเลสวยสวยทรายขาวขาว เธอคนเดียว เธอไม่เข้าใจ เธอรู้หรือเปล่า บ่งบอก ใบไม้ เป็นห่วง เปล่าหรือกะ ผังไว้ในผืนดิน พายุในใจ ไม่ใช่ตัวฉัน ไม่มีใคร (นันทิดา) ไม่มีใคร (มาซา) ไม่เหลือใครเลย ไม่อยากรับรู้เลยเพื่อน รักเธอที่สุด เรียนรู้ วินาทีเดียว เวลาไม่ช่วยอะไร เสียตาย หัวใจที่แตกต่าง หากฉันรู้ และอยู่กับคำถาม

การแสดงแนวคิดเกี่ยวกับรักฝังใจที่ยังตัดใจไม่ได้ มีดังนี้

มองดูทุกครั้งฉันก็มีน้ำตา

ทุกครั้งที่เธอนั้นมากับเขา

ดูเธอหัวเราะล้อเล่นอยู่กับเขา

กลับยิ่งปวดร้าวยิ่งทรมาน

(เกลียต : ตอง)

แสดงให้เห็นความรู้สึกที่ยังรัก และเจ็บปวดทุกครั้งที่เห็นอดีตคนรักกับคนรักใหม่ของเขา

เมื่อเธอได้พบรักใหม่

แต่ฉันยังคงฝังใจ

และไม่อาจจะรัก

ใครได้เหมือนเธอ

(ขอได้ไหม)

กล่าวถึงความคิดที่ยังคงรักคนรักอยู่เช่นเดิมทั้งที่เลิกรากันไปแล้ว และไม่สามารถจะมีความรู้สึกเช่นนั้นกับใครได้อีก

ขาดเธอสักคน

คงทนไม่ได้

หากเธอเห็นใจ

อย่าจากกันเลย (อย่าทำกันเลย)

(ขอร้อง)

แสดงถึงความรู้สึกรักและผูกพันกับคนรักมากจนไม่สามารถทนได้ถ้าต้องแยกทางจากกัน

แกลังทำว่าเข้าใจข้างในสุดซึ้ง

ฝันใจทำแกลังทำเมิน

เขาเพียงแค่มองมาน้ำตาจะไหล

เดินจากไปแอบร้องไห้ออกมา

(คนที่ไม่เหมือนเดิม)

กล่าวถึงความเจ็บปวด ทรมานใจ เพราะยังตัดใจจากคนรักไม่ได้เมื่อจำใจแยกทาง แต่
ต้องทำเหมือนกับเข้าใจและยอมรับได้

กลับมาเดียวดาย

ไม่มีใครเลยซักคน

สู่ความเป็นจริง

ที่เธอไม่เคยจะรู้

ความหวังที่มี

คือฝันคือคอยเฝ้าดู

ว่าคงจะมีอีกครั้งหนึ่งที่เธอผ่านมา

(ความทรงจำ)

แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกเมื่อต้องแยกทางกับคนรักทั้งที่ตนยังรักอยู่ และยังหวังเพียงว่า
บางครั้งอาจจะได้พบหรือได้มองเห็นคนที่ตนเองรัก ให้รู้สึกชื่นใจบ้างเท่านั้น

สุดกล้ำกลืนยีนน้ำตาคลอ

ใจมันท้อและอ่อนล้า

ได้แต่มองเธอจนเดินล้มสายตา

มันเหมือนว่าจะขาดใจ

(เคืองคว้าง)

กล่าวถึงความรู้สึกที่คนรักแยกทางจากไปในขณะที่ตนเองรู้สึกอ้างว้างเดียวดาย เพราะ
ยังรักและรู้สึกผูกพันอยู่

ทุกทุกครั้งที่ฉันมองไป

มองไปไกลที่ขอบฟ้า

ฉันนั้นเหมือนคนที่ไร้ค่า

หลงคอยเวลาเก่าเก่า

(แค่ใบไม้ร่วง)

แสดงให้เห็นการมีความรักที่มั่นคง และการพร่ำเพ้อถึงคนรักที่แยกทางกันไป โดยยัง
หวังอยู่ลึก ๆ ว่าจะได้กลับมาคบกันเหมือนเดิมอีก

อยู่กับความเหงาที่เป็นเงาติดตามตัวเรามาเรื่อยไป

(จากวันนี้)

กล่าวถึงความรู้สึกเหงาและไม่มีใคร เพราะในใจยังคิดถึงคนรักอยู่ตลอดเวลา

จากไปแสนนาน ตั้งแต่วันนั้นที่เลิกรา ไม่รู้ว้ายังจำกันได้ไหม

แต่ตัวฉันเอง กลับจำเธอมาได้ขึ้นใจ ก็เพราะหัวใจฉันมีแต่เธอ(คนเดียว)

(จำเธอขึ้นใจ)

แสดงถึงความรักเดียวใจเดียวที่มั่นคง เพราะยังคงรักและคิดถึงคนรักอยู่เหมือนเดิม
แม้ว่าจะเลิกรากันไปนานแล้วก็ตาม

สิ่งที่ฉันได้พบวันนี้ (ได้พบวันนี้) มีแต่ทุกข์ในใจมากมาย
(เจ็บซ้ำในใจ) (ต้องเจ็บซ้ำจนตาย)
และผิดหวังซ้ำซ้ำ ปวดร้าวซ้ำซ้ำอยู่อย่างนี้ (เหมือนที่เป็นมา)

(ดอกไม้ในทะเลทราย)

กล่าวถึงความทุกข์ใจ เสียใจ เพราะความผิดหวังในอดีตที่ยังคงรู้สึกอยู่เหมือนเดิม

เมื่อถูกเธอทอดทิ้ง ก็พบความจริงฉันเองเหมือนคนใกล้ตาย
(นี่คือผลจากการแพ้ แพ้ในเกมพนันของหัวใจ)
เพราะฉันเดิมพันไว้ด้วยชีวิต

(เดิมพันชีวิต)

แสดงให้เห็นว่าการทุ่มเทความรักความจริงใจให้มากจนเกินไป เมื่อผิดหวังจึงต้องเสียใจ
มากจนมีสภาพเหมือนคนใกล้ตาย

แม้วันนี้ไม่มีเธอ ใจฉันยังคงเหมือนวันก่อน
รักเธอ มั่นคง แน่นหนา ดูกท้องทะเลที่ยังงดงาม

(ทะเลสวยสวยทรายขาวขาว)

กล่าวถึงความรู้สึกที่ยังคงรักและคิดถึงคนรักอยู่เสมอ ไม่เคยเปลี่ยนแปลง แม้จะแยก
ทางกันไปนานแล้ว

แม้จะมีใครคนนั้น

เขาจะดีสักเพียงไหน

กับฉันแทบไม่มีความหมาย

(เมื่อ) หัวใจมันรำร่ำร้อง

แต่เธอคนเดียว

รักฉันยังเก็บไว้

ให้เธอคนเดียว

(เธอคนเดียว)

แสดงถึงความรักเดียวใจเดียว แม้ว่าจะมีคนที่ดีเข้ามาสนใจแต่ก็ไม่เคยมีใจให้เลย

เธอลองอยู่คนเดียว อย่างที่ฉันอยู่ แล้วจะรู้ว่าอยู่ก็เหมือนตาย
ยามเธอต้องแคว้งคว้างอย่างไร้จุดหมาย แล้วจะรู้แก้ไขได้ดี

(เธอไม่เข้าใจ)

แสดงให้เห็นความฝังใจกับความผิดหวัง และยังทุกข์ทรมานใจอยู่ ในขณะที่คนรักแยก
ทางไปมีคนอื่นใหม่แล้ว

เธอรู้หรือเปล่า ความเหงากับความว่างเปล่า ปวดร้าวเพียงใด
เมื่อต้องคอยแต่คนที่ไม่มีวันกลับมา

(เธอรู้หรือเปล่า)

กล่าวถึงความรัก ความคิดถึง และการมีความหวังลม ๆ แล้ง ๆ ว่าคนรักจะกลับมาหาอีก

ไม่อยากให้คนอื่น รู้ความจริงข้างใน
ว่ายังเสียใจ เพราะนัยน์ตาที่ร่ำระทม บ่งบอก

(บ่งบอก)

จากคำร้องตอนนี้ จะเห็นความทุกข์ทรมานใจจากความรักที่ผิดหวัง ซึ่งยังรู้สึกอยู่ตลอด
เวลา และไม่สามารถปิดบังแววตาที่แสดงถึงความรู้สึกนั้นได้

ฟ้าอย่าทำร้าย ให้เราต้องแยกกัน
เหลือแต่เพียงฉัน ฉันคงต้องตาย

(ไปไม้)

แสดงให้เห็นความยึดมั่น ผูกพัน ที่ไม่สามารถทำใจยอมรับได้ ถ้าต้องสูญเสียคนรักไป

อยู่ไกลไกลตัวคนเดียว อยากให้เธอได้รับรู้ และจดจำถ้อยคำฉันไว้ในใจ
ไม่ว่าเราจะไกลกัน ไม่ว่าเธอจะมีใคร ฉันยังคงเป็นห่วง

(เป็นห่วง)

กล่าวถึงความรัก ความห่วงใย ที่ยังมีต่อคนรักซึ่งแยกทางกันไปแล้ว

แคว้งมองฟ้าที่มันมืดมัว รู้สึกกลัวถึงมีน้ำตา
แคว้งมองใบไม้ที่ร่วงมา รู้สึกว่าในใจมันเสียดาย

(เปล่าหรือหวน)

แสดงถึงการไม่ยอมรับความจริงว่ายังเสียใจกับเรื่องความรักที่ผิดหวังในอดีต

มีสิ่งเดียวก็คือเข้าใจ

แบกเอาไว้มากมายเกินไปเหลือทน

ไม่รู้จะโยนให้ใคร

(ฝังไว้ในผืนดิน)

กล่าวถึงความรู้สึกที่ยังคงทุกข์ใจกับความผิดหวัง โดยไม่รู้ว่าจะทำให้สภาพจิตใจดีขึ้นได้
อย่างไร

ถึงฉันจะเสียใจกันวันที่แล้วแล้วมา และฉันก็รู้ว่าเธอต้องเข้าใจปวดใจ

พอเธอมีน้ำตาเจ็บปวดและเข้าใจชอกใจ ก็อยากให้เธอกลับมาเหมือนเดิม

(พายุในใจ)

แสดงให้เห็นจิตใจที่มั่นคงและมีรักเดียว ไม่ว่าคนรักจะเคยทำร้ายจิตใจอย่างไรก็ยังให้
อภัยและยอมรับได้เสมอ

ต่อให้วันเวลาเนิ่นนานแค่ไหน

ต่อให้มีใครใครบางคนเข้ามา

แต่ว่าฉันก็ไม่เคยลืมยังคิดถึงเธอเรื่อยมา ยังไม่เคยรักใครใคร

(ไม่ใช่ตัวฉัน)

แสดงถึงความมีใจมั่นคง มีรักเดียวใจเดียว ไม่หวั่นไหวแม้เวลาจะผ่านไปนาน หรือ
มีคนอื่นเข้ามาสนใจ

ความทรงจำมันช่างปวดร้าว เมื่อมีความเหงาคอยทิ่มแทงหัวใจ

หลงเหลือแค่ น้ำตา ที่เหมือนไหลมาไม่ขาดสาย กับสิ่งที่ฝังใจไม่อาจลืม

(ไม่มีใคร: นันทิดา)

กล่าวถึงการอยู่อย่างเงียบเหงา และยังทุกข์ทรมานใจกับความผิดหวังในอดีต

สายลมก็ไม่พัด สิ่งที่อยู่ร้อนไม่บางเบา กลับจมลึกสู่ สิ่งที่ปวดร้าว

ฉันไม่มีใคร ฉันไม่มีใคร

เหลียวมองทางใด ฉันไม่มีใคร

(ไม่มีใคร: มาซา)

แสดงถึงความรู้สึกเมื่อผิดหวัง ที่ยิ่งลึกสับสนและทรมานใจมากขึ้นเมื่อต้องอยู่ตัวคนเดียว

รวมทั้งความรักและจริงใจ ยังไม่เคยได้คืน
มีแค่วันและคืน ที่ปวดร้าวในใจ

(ไม่เหลือใครเลย)

แสดงให้เห็นได้ว่ายังคงรักคนรักอยู่เหมือนเดิม แต่ก็ต้องทุกข์ทรมานใจ เพราะแยกทาง
กันไปแล้ว

ความจริงก็รู้ดี ว่าไม่มีวันหลบหนี เรื่องจริงที่เข้าใจ
ต่อให้ไกลสักเท่าไร สิ่งที่มีในจิตใจ ก็ยังคงไม่ลบหลู่

(ไม่ยอมรับรู้เลยเพื่อน)

กล่าวถึงความรู้สึกที่ไม่เคยลืมความผิดหวัง ยังคงทุกข์และเศร้าใจ แม้จะไม่ได้อยู่ใกล้
คนรักแล้วก็ตาม

วันนี้ รักเธอที่สุด รักฝังลึกไปข้างใน โกลจนเกินที่ใครสักคนจะเข้าใจ
ได้ใกล้ชิด ได้คอยดูแล แค่นี้ฉันก็พอใจ เธอจะทำให้ข้าเท่าไร ฉันยังรักเธอ

(รักเธอที่สุด)

จะเห็นได้ถึงความรักที่มั่นคง ไม่ว่าคนรักจะทำร้ายจิตใจอย่างไรก็ยังรัก ขอแค่เพียงให้ได้
อยู่ดูแลอย่างใกล้ชิดก็พอใจแล้ว

ยอมเสียเหงาอย่างนี้เพียงลำพัง เพราะคิดว่าเสียใจไม่นาน
จากกันไปครั้งนั้น มันทรมานจนเข้าใจ

(เรียนรู้)

กล่าวถึงความทุกข์ทรมานใจที่ยังมีอยู่เสมอจนทุกวันนี้ ตั้งแต่ตัดสินใจแยกทางกับคนรัก
เพราะคิดว่าจะเสียใจไม่นาน

เมื่อเธอก็รู้ฉันเองไม่มีใคร ขาดเธอวันไหนฉันคงใกล้ตายทุกที
ไม่ได้ให้สงสารแต่ต้องการเหลือภาพที่ดี ตอนมีชีวิตอยู่คนเดียว

(วินาทีเดียว)

แสดงให้เห็นความคิดที่ต้องการจะจดจำและเก็บความรู้สึกดี ๆ ไว้คิดถึง ในเวลาที่ต้อง
อยู่คนเดียวหลังจากแยกทางกันแล้ว

ยังลืมไม่ลง

และฉันยังทรมาน

ดังคำสาบาน

ว่าจะรักเธอจนสิ้นใจ

.....

คงจะเป็นเหมือนโดยคำสาป

ที่สั่งให้ยังรักเธอ จนตาย

(เวลาไม่ช่วยอะไร)

แสดงถึงความรักมั่นคงที่มีอยู่ในใจ ไม่เคยลืมคนรัก และจะรักอย่างนี้ไปจนวันตาย

ถึงรู้แก่ใจว่าคงได้แต่ฝัน ก็ฝืนรอคอยมันเรื่อยไป อยู่อย่างนั้น

ใจยังจดจำ เมื่อเธออยู่กับฉัน ได้แค่ฝันก็ยังเปี่ยมด้วยความหมาย

(เสียดาย)

จะเห็นได้ว่ายังจดจำเรื่องราวเมื่อครั้งมีคนรักอยู่เคียงข้าง และฝืนอยากกลับไปคบกันอีก
ทั้งที่รู้ว่าเป็นไปไม่ได้

เพราะว่าใจเราเปลี่ยน เปลี่ยนไปตามเวลา

ทั้งทั้งยังมีค่าต่อกันเหลือเกิน

ยังต้องเดินแยกทาง อย่างคนที่ไม่ยอมเข้าใจ

(หัวใจที่แตกต่าง)

แสดงถึงความรู้สึกผูกพัน นึกถึงกันเสมอ หลังจากต้องแยกทางกับคนรักทั้งที่ไม่เข้าใจกัน

เมื่อตอนที่จาก ฉันคิดว่าไม่เป็นไร

เมื่อจากกันไป ก็คงเจ็บปวดไม่นาน

ฉันคิดผิดไปเองวันที่เธอเดินไปจากฉัน ไม่มีวันไหนไม่ทุกข์ไม่ทรมาน

(หากฉันรู้)

กล่าวถึงการตัดสินใจผิดที่แยกทางกับคนรักเพราะคิดว่าจะเสียใจไม่นาน แต่กลับต้อง
ทรมานใจด้วยความรักและคิดถึงอยู่ทุกวัน

ใครรักเราจริงใจใครจะเข้าใจ เจอะเจอคนมามากมายก็เพียงผ่าน

มีคนที่พอใจก็อยู่ไม่นาน เก็บคำถามที่ร่ำวานนั้นไว้ในใจเราต่อไป

(อยู่กับคำถาม)

เป็นความรู้สึกที่ยังคงนึกถึง สับสน และทุกซอกทุกใจกับการผิวดวงเรื่องความรักของตนเองมาโดยตลอด

2.3 การพยายามตัดใจจากคนรัก กล่าวถึงการพยายามที่จะตัดใจจากคนรักและยุติความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน เป็นการกระทำที่ทำได้ยากเพราะต้องทรมานใจ แต่ก็ต้องทำเพราะคิดได้ว่าไม่ต้องการให้ตัวเองผิวดวง ทุกซอกทุกใจเหมือนเดิม และถ้ายังคงคบกันต่อไปก็จะยังมีความทุกข์มากขึ้นจึงจำต้องตัดใจให้ได้ โดยใช้เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ผ่านมาเป็นสิ่งเตือนสติ สอนใจและให้กำลังใจตัวเองให้สามารถมีชีวิตอยู่ต่อไปได้อย่างปกติ แสดงให้เห็นการรักอย่างมีสติ รู้จักเหตุรู้จักผล เพลงที่มีแนวคิดดังกล่าวมี 20 เพลง ได้แก่ กลับไป เก็บใจเธอไว้ เกลียด เงียบเงียบคนเดียว จำไปจนตาย จันทน์เข้าใจ ตัดไฟแต่ต้นลม เตือนตัวเอง พอแล้ว พ่ายยังมีฝน ไม่ต้องการเห็นบางคนที่ไม่รักกัน ไม่เห็นใครแน่นอน ลืมได้เลย เลิกเลย สัญญา หยุดเลย อดทนไว้ อย่าขุดคุ้ย อย่าต่อรองหัวใจ และอย่ารักนะ

การแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการพยายามตัดใจจากคนรัก มีดังต่อไปนี้

คืนวันเวลาที่เสียไป มันทรมานชีวิตฉันจนเข้าใจ
คงมีเพียงความตั้งใจ จะไม่ขอมีใครจะไม่เหมือนกับวันที่แล้วมา

(กลับไป)

แสดงให้เห็นความตั้งใจจะแยกทางกับคนรัก เพราะต้องทนทุกข์จากการถูกทำร้ายจิตใจมานาน

ไม่ใช่คนใจร้าย ไม่ใช่ฉันไม่ได้รับรัก แต่ต้องการตัดใจ ไปเสียที
เก็บใจเธอไว้ เพื่อจะพบคนที่ดี เพื่อจะมีคนไหน ที่ไม่เคยปวดใจเพราะเธอ
(เก็บใจเธอไว้)

จะเห็นถึงการทุกซอกทุกใจจากการกระทำของคนรักมามาก จึงทำให้ต้องการตัดใจจากคนรักให้ได้

ฉันรู้ ฉันรู้ดี อย่ามาแก้งเป็นห่วง เพราะฉันรู้ว่ารักเรามันไม่เหลือ
ฉันรู้ ฉันรู้ดี อย่ามาแก้งกันอีก ฉันขอร้องให้ทั้งกันจากวันนี้
(เกลียด:ฟลาย)

กล่าวถึงความต้องการแยกทางกับคนรักเพราะรู้ว่าคนรักกำลังทำเป็นรักและห่วงใย

อย่ามาให้เจออีกเลย

เฉยเฉยไปเลยดีกว่า

เจ็บเกินไปที่จะคบหา

ไม่อยากจะมองเห็นหน้าใครใคร

(เงียบเงียบคนเดียว)

แสดงให้เห็นการพยายามตัดใจ โดยไม่ต้องการคบหาหรือพบเจอคนรักอีกต่อไป เพราะ
สิ่งที่เคยประสบในเวลาที่ผ่านมานั้นทำให้ทุกข์ใจมากพอแล้ว

เพราะเจ็บจนต้องจำ กับคนที่ไม่เคยแน่นอน
เพราะบทเรียนทุกตอน ที่มันแล้วมาได้สั่งสอน
ให้จำไปจนตาย

(จำไปจนตาย)

กล่าวถึงความคิดที่ว่า การที่คนรักทำให้ผิดหวังและเจ็บปวดอยู่ซ้ำแล้วซ้ำอีกนั้น เป็นสิ่ง
ที่ต้องจดจำไว้เตือนใจไม่ให้หลงเชื่ออีก

คนเราเมื่อต้องผิดหวัง ก็ซ้ำก็เจ็บทุกราย
มันขึ้นอยู่ว่าคนไหน จะทำใจอย่างไรเมื่อพบมัน

(จันทน์เข้าใจ)

แสดงความคิดว่าการเจ็บซ้ำเพราะผิดหวังเป็นเรื่องธรรมดา แต่จะทุกข์มากหรือทุกข์น้อย
อยู่ที่การทำความเข้าใจและยอมรับความจริง

ถึงจะจบตรงนั้นต้องเดียวดาย ก็ดีกว่าเจ็บเหมือนเดิม

(ตัดไฟแต่ต้นลม)

จะเห็นถึงความคิดที่ว่า การต้องอยู่อย่างเดียวดาย ดีกว่าการกลับไปคบกับคนรักแล้ว
ต้องทุกข์ใจเหมือนเดิมอีก

คนบางคนมันก็เหมือนปลวไฟ ยิ่งไปขวางยิ่งแสบยิ่งร้อน

.....
เตือนหัวใจตัวเองให้เย็นเข้าไว้เธอจะไปกับปล่อยเธอไป

(เตือนตัวเอง)

แสดงถึงการพยายามตัดใจ โดยบอกตัวเองให้ใจเย็นและปล่อยให้คนรักจากไป เพราะดีกว่าการขัดขวางไว้แล้วทำให้ตัวเองต้องเจ็บปวดมากขึ้นไปอีก

พอแล้วเพียงพอแล้วอย่ามัวเสียน้ำตา อย่ามัวเปลืองเวลากับการต้องเสียใจ
ที่เคยได้ทุ่มเทให้ชีวิตเขาไป อย่าไปนึกเสียดายก็ถือเป็นบทเรียน

(พอแล้ว)

แสดงความคิดที่ให้อภัยยอมรับความจริงให้ได้ และให้ถือเอาสิ่งผิดพลาดที่ผ่านมาเป็น
บทเรียน

เหลือเพียงแต่รอยน้ำตา อีกไม่ช้าคงจะเลือนลบไป
แล้วฝนก็จะซา กลับเป็นฟ้าที่สดใส ไม่เหมือนที่ผ่านมา

(ฟ้ายังมีฝน)

แสดงให้เห็นถึงความคิดว่าสภาพจิตใจที่บอบช้ำนั้น อีกไม่นานก็จะดีขึ้นเองและกลับเป็น
ปกติได้เหมือนเดิม

อย่าพบ อย่าเจอ เสียดีกว่า อีกไม่นานไม่ช้า ฉันคงจะดี กว่าที่เป็น

(ไม่ต้องการเห็นบางคนที่ไม่รักกัน)

กล่าวถึงการพยายามตัดใจ โดยไม่พบกับคนรักอีก เพื่อที่จะลืมความเจ็บช้ำใจได้เร็วขึ้น

ชีวิตยังเปลี่ยนแปลง ล้ำน้ำยังเหือดแห้งไป

คนเราที่เคยรักกันมากมาย ยังมีไม่แน่นอน

(ไม่เห็นใครแน่นอน)

แสดงให้เห็นความคิดที่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีความเปลี่ยนแปลง ดังนั้นความรักของ
คนสองคนก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้เช่นเดียวกัน

ครั้งนั้นทำฉันเจ็บจนเสียน้ำตา

วันนี้จะมาขอให้เป็นคนเก่าคนเดิมหรือไร

(ลืมได้เลย)

เป็นการพยายามตัดใจโดยใช้เหตุการณ์ในอดีตเป็นสิ่งเตือนใจ เพื่อตัดใจจากคนรักเมื่อ
คนรักกลับมาขอคืนดีด้วย

หรือจะเลิกกัน หรือจะเลิกกันไป ก็ไม่เสียใจ เพราะมันแย่มาก
เลิกกันได้เลย เลิกกันได้คงดี ถ้าเลิกกันสักที มันก็คงสิ้นเรื่องกันไป

(เลิกเลย)

แสดงให้เห็นถึงการตัดใจแยกทางกัน เพราะคิดว่าจะเป็นการตัดปัญหาทุกอย่างได้ดีที่สุด

จากกันซะดีกว่า อยู่อย่างมีปัญหา มันเหนื่อยใจ

(สัญญา)

กล่าวถึงการตัดสินใจแยกทางกัน ซึ่งเป็นทางออกที่ดีกว่าการอยู่ด้วยกันอย่างไม่มีความสุข

หยุดเลยละกัน ป่วยการยื้อไป

ฉันทนไม่ได้ ทั้งอายุทั้งเจ็บปนกัน

หยุดเลยละกัน หมดความสำคัญ

ถึงจะดังดัน ไม่มีประโยชน์อันใด

(หยุดเลย)

แสดงความคิดเห็นว่าการดังดันคบกันไป ไม่เกิดประโยชน์ต่อฝ่ายใดเลย เมื่อหมดรักกัน
แล้วจึงควรแยกทางกันไป

อดทนไว้ แค่ฟ้ามันมัวมันมืดมน แค่คนที่เคยรักเขาจากไป

ไม่เป็นไร ต้องทนไหว บอกตัวเอง ให้ตัดใจ

(อดทนไว้)

กล่าวถึงความพยายามที่จะตัดใจเมื่อผิดหวังจากคนรัก จึงบอกตัวเองว่าเป็นเรื่อง
ธรรมดาที่จะต้องทำใจยอมรับและตัดใจให้ได้

ฉันเหมือนคนที่เคยลุยไฟไปข้างหน้า เสียเวลาที่จะกลับหลัง

ทุกข์เพียงใด เมื่อเธอทำลายทุกอย่าง

(อย่าขุดคุ้ย)

แสดงให้เห็นความคิดเห็นว่าเมื่อสามารถผ่านพ้นและเอาชนะความเจ็บปวดจากการถูกคน
รักทำร้ายจิตใจมาได้แล้ว ก็ไม่ควรจะกลับไปคบกันให้ต้องเจ็บซ้ำอีก

อย่ามาซื้อหัวใจฉันคืนด้วยการหลั่งน้ำตา

อย่ามาแสดง จะเก่งอย่างไร ก็ไม่มีทางซื้อใจ คนอย่างฉัน

(อย่าต่อรองหัวใจ)

แสดงถึงความคิดที่เป็นการพยายามตัดใจ โดยตั้งใจว่าไม่ว่าคนรักจะใช้วิธีการใดในการมาขอคืนดี ก็จะไม่ยอมใจอ่อนกลับไปคืนดีด้วยอีกแน่นอน

อย่ารักเขา ถึงเขาดูจะเป็นคนดี

อย่าให้มีเหตุการณ์ เหมือนเดิม

(อย่ารักนะ)

แสดงความพยายามตัดใจไม่ให้อีกแม้จะเห็นว่าคนรักเป็นคนดี เพราะกลัวว่าจะต้องผิดหวังเหมือนที่ผ่านมาอีก

2.4 ความเสียสละ แนวคิดเกี่ยวกับรักผิดหวังที่เป็นการเสียสละ คือการยอมเป็นฝ่ายหลีกทางจากไปเอง หรือปฏิเสธการคบกัน เพื่อเปิดโอกาสให้คนที่ตนเองรักได้ไปพบคนที่ดีหรือเหมาะสมกว่า มี 4 เพลง ได้แก่ ฝากความยินดี รู้ไว้ซะ อย่ามองฉัน และอย่าเสียดาย คำร้องที่แสดงแนวคิดความรักผิดหวังโดยการเสียสละมีดังนี้

ฝากความยินดีกับเธอสองคน

ไม่ช้าฉันคงทำได้

ฉันยินดีจากไป

ฉันเต็มใจเพื่อเธอ

(ฝากความยินดี)

แสดงให้เห็นการเสียสละ โดยยอมเป็นฝ่ายหลีกทางให้คนรักของตนไปมีคนอื่นใหม่ได้ตามต้องการ

ฉันนะรู้ว่าเธอไม่เหมือนใคร ดีเกินไปที่จะเจ็บซ้ำ

(รู้ไว้ซะ)

กล่าวเกี่ยวกับความเสียสละโดยไม่ต้องการให้คนรักซึ่งเป็นคนดีมาก ต้องรู้สึกทุกข์ใจที่มาพบกับตนเอง เพราะตนเองมีลักษณะนิสัยที่ไม่ดีนัก

ไม่มีอะไรคู่ควร ที่เธอจะพอใจ

ไม่ใช่ผู้หญิงที่แสนดี

(อย่ามองฉัน)

แสดงการเสียสละโดยปฏิเสธการคบกัน เนื่องจากเห็นว่าตนเองไม่ดีพอที่ใครจะคบหา
ด้วย จึงไม่ต้องการให้ใครผิดหวังจากความไม่เพียบพร้อมของตน

ไม่ใช่ไม่รักหรือไม่ต้องการ แค่หวังให้เธอไปเจอสิ่งที่ดีดี
ไปเจอสิ่งที่ดีดี เจอคนที่เขาดีดี

(อย่าเสียตาย)

แสดงถึงความเสียสละ เพราะแม้จะยังรักคนรักมากเพียงใด แต่ต้องการให้คนรักได้พบ
คนดี ๆ และมีชีวิตที่ดีกว่าการอยู่กับตนเอง จึงตัดสินใจแยกทางกัน

2.5 การพลัดพราก เป็นการจากกันทั้งที่ยังรักกันอยู่ มี 2 ลักษณะ คือการจากกัน
โดยที่ยังมีชีวิตอยู่ และการตายจากกัน การพลัดพรากจากกันแต่ยังมีชีวิตอยู่ มี 3 เพลง ได้แก่
ดาว ป่านี่ และอยากหยุดเวลา ดังที่กล่าวไว้ว่า

ฉันเองยังแปลกใจหัวใจยังผูกพัน

แม้กลางคืนกลางวันไม่เคยได้เจอ

(ดาว)

แสดงให้เห็นว่าแม้จะต้องพลัดพรากอยู่ห่างไกล ไม่มีโอกาสได้พบกัน แต่ยังรู้สึกผูกพัน
และคิดถึงคนรักอยู่เสมอ

อยู่ไกลกันเหลือเกิน คิดถึงจะขาดใจ

ไม่รู้นานเท่าไร ถึงจะพบกัน

.....

.....

เคยใกล้ชิดอยู่ ทั้งรักทั้งผูกพัน

จากกันนานนาน จะเป็นยังไง

(ป่านี่)

กล่าวถึงการต้องจากกันไปอยู่ไกล ทำให้รู้สึกเป็นห่วงและคิดถึงคนรักมาก

อยากมองเห็นกัน อยากหยุดวันเวลานี้ไว้

นานเท่านานก่อนจากกัน

(อยากหยุดเวลา)

แสดงความอาลัยอาวรณ์เพราะไม่อยากให้คนรักจากไป

ส่วนการพลัดพรากจากกันด้วยความตายนั้น มี 6 เพลง ได้แก่เพลงแค่ได้คิดถึง แค่ว่า
รักกัน เพื่อเธอคนเดียว รำไร อยู่เพื่อใคร (เวอร์ชัน 1) และอยู่เพื่อใคร (เวอร์ชัน 2) มีดังนี้

ชีวิตที่มันขาดเธอวันนี้ยังเดินต่อไป แค่ได้คิดถึงก็เป็นสุขใจ
และจะคิดถึงเธอตลอดไป

(แค่ได้คิดถึง)

กล่าวถึงการดำเนินชีวิตหลังจากคนรักตายจากไปแล้ว ตนเองยังคงคิดถึงและจะคิดถึง
คนรักอย่างนี้ตลอดไป

คงเป็นที่โชคชะตา
ให้เราได้มาพบกัน

คงเป็นบนฟ้าบนดาด
และพรากเราจากกัน

(แค่ว่ารักกัน)

แสดงให้เห็นการพลัดพรากจากกันด้วยความตาย โดยเชื่อว่าโชคชะตาทำให้ได้มาพบกับ
คนรัก รักกัน แล้วโชคชะตาก็มาพรากคนรักให้ตายจากไป

เธอรู้ไหม ฉันอยากให้ย้อนเวลา

ให้เดินช้าช้า ให้อยู่ด้วยกันนานนาน

อยากมีเวลา ทำสิ่งที่ต้องการไม่มีอะไรที่ทรมาน เท่ากับการจากพรากกัน

(เพื่อเธอคนเดียว)

แสดงให้เห็นความทรมานใจมากในขณะที่คนรักกำลังจะสิ้นลมหายใจจากไป และอยาก
มีเวลาอยู่กับคนรักให้นานกว่านี้

อยู่แห่งไหนแก้วตา อยากมองเห็นหน้าเธอครั้งสุดท้าย

ก่อนจะสิ้นใจ อยากให้เข้าน้ำตาให้ฉันอีกที

(รำไร)

เป็นการแสดงความต้องการอยากพบกับคนรักก่อนที่ตนจะตายจากไป

วันนี้เปลี่ยนไปไม่เหมือนเมื่อก่อน

ภาพนั้นติดตาเมื่อครั้งสุดท้าย

เมื่อสิ้นลมหายใจ เมื่อฉันเห็นเธอหลับตาลงไป

ไม่มีพื้นที่อย่างทุกวัน

(อยู่เพื่อใครเวอร์ชัน 1)

กล่าวถึงภาพคนรักที่สิ้นลมหายใจไปต่อหน้าต่อตา ทำให้ทุกวันนี้ไม่มีความสุขเหมือนวันที่เคยมีคนรักอยู่เคียงข้าง

ความทุกข์แบ่งเบา เราสองผูกพัน ฉันก็ยังเห็นเธอ

กับยิ้มที่เปี่ยมด้วยความจริงใจ แต่วันนี้กลับจากฉันไป

(อยู่เพื่อใคร:เวอร์ชัน 2)

แสดงให้เห็นการสูญเสียคนรักที่เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา แต่วันนี้คนรักจากไปแล้วจึงมีชีวิตอยู่อย่างไร้ความหมาย

2.6 ความรักข้างเดียว เป็นแนวคิดเกี่ยวกับความรักที่เต็มใจมอบความรู้สึกดี ๆ

ให้ โดยไม่จำเป็นต้องคบกันในฐานะคนรัก เพียงได้พบกัน ได้ห่วงใย ทำอะไรให้คนที่ตนรักมีความสุขหรือได้เป็นเพื่อนตอนที่มีความทุกข์ก็พอใจแล้ว แสดงให้เห็นการกระทำที่สนับสนุนคำกล่าวที่ว่า "ความรักคือการให้" เพลงที่มีแนวคิดในลักษณะเช่นนี้ ได้แก่เพลงขอฉันฝัน ขอเป็นคนหนึ่ง จากเพื่อนคนหนึ่ง ฉันยังเป็นของเธอ เพียงเพื่อน ไม่เป็นไรคนดี ไม่อยากให้เธอรู้ และ สักมาคำเดียว มีดังต่อไปนี้

ฉันไม่ขออะไร เพียงแค่ได้รักเธอ

แค่ได้พบได้เจอก็พอ

(ขอฉันฝัน)

แสดงความไม่ต้องการสิ่งอื่นใด นอกจากการได้มอบความรักให้ และได้พบคนที่ตนเองรักบ้างเท่านั้น

ขอเป็นคนหนึ่ง

ซึ่งคอยห่วงใยแต่เธอเรื่อยไป

แม้จะเป็นคนสุดท้าย

ที่เธอจะมอง

(ขอเป็นคนหนึ่ง)

จะเห็นความคิดที่ว่าถึงแม้ว่าคนที่ตนรักจะมีใครอยู่ในใจหลายคน แต่ตนก็ยังเต็มใจที่จะรักและห่วงใยเขาเหมือนที่เป็นอยู่ต่อไป

เพราะว่าฉันบังเอิญเป็นเพื่อนคนหนึ่งเท่านั้น

และฉันก็คิดจะเป็นต่อไป

ความจริงรักเธอมานาน เก็บรักไว้ภายใน

ขอแค่เพียงอยู่ใกล้เธอ

(จากเพื่อนคนหนึ่ง)

กล่าวถึงการแอบรักเพื่อนของตนเอง แต่ไม่คิดจะเปิดเผย ยังคิดจะคบและขออยู่ใกล้ซิด
ในฐานะเพื่อนเท่านั้น

เธอจะเปลี่ยนเป็นของคนอื่น แต่ฉันยังเป็นของเธอ

(ฉันยังเป็นของเธอ)

แสดงให้เห็นความคิดที่ยังคงแอบรักอยู่ในใจ ไม่ว่าคนที่ตนรักจะรักใครก็ตาม และคิดจะ
เก็บความรักไว้อย่างนี้เรื่อยไป

ก็แค่เพียงเพื่อนเท่านั้น ไม่มีทางจะเป็นมากกว่านี้จริงๆ
ทั้งที่ใจยังมีเธอคนนี้ คนเดียว

(เพียงเพื่อน)

แสดงถึงการแอบรักเพื่อนของตนเอง แต่ไม่ว่าจะรักมากเพียงใดก็รู้ว่าสามารถคบกันได้
ในฐานะเพื่อนเท่านั้น

ได้ฟังคำเธอพูดมา ก็รู้เธอผิดหวัง ออดทนฟังด้วยหัวใจ ที่ปวดร้าว

(ไม่เป็นไรคนดี)

กล่าวถึงการที่ต้องอดทนฟังเรื่องราวความผิดหวังของคนที่คุณรัก และคอยช่วยปลอบใจ
ทั้ง ๆ ที่ตนเองก็เจ็บปวดจากการรักเขาข้างเดียวเหมือนกัน

ก็ไม่เคยคิด อยากให้เธอรู้ ช่างในที่แท้มันเป็นอย่างไร

เพราะความรักเหลือเกิน ไม่อยากถูกหมางเมินไป แค่เพียงเห็นก็ชื่นใจเกินพอ

(ไม่อยากให้เธอรู้)

แสดงให้เห็นการแอบรักแต่ไม่คิดจะบอกให้รู้ เพราะกลัวว่าเมื่อเปิดเผยแล้วเขาจะมีท่าที
เปลี่ยนไป และจะคบกันได้ไม่สนิทใจเหมือนก่อน

ฉันรู้ตัวว่าเป็นใคร รู้ว่าเธอคงเมินจากคนอย่างฉันอยู่ดี

แม้ฉันเองจะไม่อาจหวังอะไรมากมายกว่านี้ ก็ยังยินดีที่จะเป็นไป

(สั่งมาคำเดียว)

แสดงความเต็มใจที่จะรัก ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าคนที่ตนหลงรักไม่สนใจตนเองอย่างแน่นอน ถึงแม้จะไม่มีหวังแต่ก็ขอเพียงได้รักและดูแลก็พอใจแล้ว

2.7 การสำนึกผิด เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการสำนึกถึงสิ่งผิดพลาดที่ได้ทำไป โดยการเข้าใจผิดหรือการตัดสินใจผิด เพลงที่แสดงแนวคิดนี้ทำให้คิดได้ว่าควรมีสติและใคร่ครวญให้ดีก่อนที่จะเชื่อหรือตัดสินใจทำอะไรลงไป จะได้ไม่ต้องเสียใจภายหลัง ได้แก่เพลงจันโกหกเธอ ผิดไปแล้ว และเสียใจอยู่แล้ว ซึ่งกล่าวไว้ดังนี้

ยังจำได้ไหม ที่ว่ามีใครแทนที่เธอ เป็นคนเดียวที่ฉันมีใจ
และคนอย่างฉันไม่มีทางจะหันมารักเธอ
แต่วันนี้ฉันรู้ว่าทำผิดไป อยากให้รู้ว่าฉันเสียใจแค่ไหน

(จันโกหกเธอ)

แสดงความสำนึกในเรื่องที่เคยบอกคนรักว่าตนเองมีคนรักใหม่แล้ว และไม่สามารถกลับมารักกันได้อีก แต่เมื่อเวลาผ่านไปจึงได้รู้ใจตัวเองว่าตัดสินใจผิดที่บอกคนรักไปอย่างนั้น

ผิดไปแล้ว ผิดไปแล้ว แต่ก็ยังยืนยันว่าฉันไม่ได้ตั้งใจ
ไม่คิดไม่เคยจงใจแกล้ง ทำร้ายเธอ

(ผิดไปแล้ว)

เป็นการสำนึกผิดที่ทำให้คนรักผิดหวังเสียใจ เพราะความเข้าใจผิดคิดว่าเขาไม่รัก

ฉันรู้ว่าความผิดฉันที่ทำนั้นมันยิ่งใหญ่
เกินที่เธอจะให้ภัยและกลับมาเป็นเหมือนอย่างเดิม
ฉันทิ้งให้เธออ้างว้าง ให้เธออยู่เพียงผู้เดียว
และไม่เคยจะเหลียวไปมองคนอยู่ข้างหลังเป็นอย่างไร

(เสียใจอยู่แล้ว)

กล่าวถึงการสำนึกถึงความผิดของตนเองที่เคยทอดทิ้ง และทำร้ายจิตใจคนรัก จากแนวคิดเกี่ยวกับความรักฉันคนรัก จะเห็นว่าผู้แต่งมองความรักว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ความรักทำให้มีกำลังใจที่จะต่อสู้ พินฝ่าอุปสรรค เพื่อให้ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตั้งใจไว้

2. ไม่ควรกลัวที่จะมีความรัก และบางครั้งควรกล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยงบ้าง เพราะการมีความรักอาจไม่ทำให้ผิดหวังเสมอไป

3. การมีความรักทำให้ชีวิตสดชื่น สดใสมากขึ้น และรู้สึกมีความสุขกับชีวิตมากกว่าตอนที่ไม่มีความรัก

4. ความรักทำให้รู้สึกเป็นสุข ก็ทำให้เป็นทุกข์ได้เช่นกัน แต่การทำความเข้าใจ ยอมรับความจริง และการตัดสินใจที่เด็ดขาดเมื่อเป็นทุกข์จากการมีรัก จะทำให้พ้นจากความทุกข์นั้นได้

5. ความรักที่เป็นการหลอกลวง ทำให้เจ็บปวดมากกว่าการถูกปฏิเสธไม่รักตอบ

6. ในบางครั้งการทุ่มเทความรัก หรือการไว้วางใจคนรักมากเกินไป หากต้องผิดหวังก็จะทำให้รู้สึกสูญเสียและทุกข์ใจมากกว่าปกติ

7. คนที่มีความรักอย่างแท้จริงจะสามารถทำได้ดังคำกล่าวที่ว่า “รักแท้คือการให้” และจะพอใจกับการเป็นผู้ให้แม้จะไม่สมหวัง หรือสามารถให้อภัยคนที่ตนเองรักได้เสมอ

8. ความรักเกิดขึ้นได้ก็มียวันที่จะจืดจาง หรือเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน

9. การผิดหวังเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นได้ เมื่อเวลาผ่านไปความรู้สึกก็จะกลับเป็นปกติ

ได้เอง

อาจสรุปได้ว่าความรักในอุดมคติของผู้แต่ง มีลักษณะดังนี้

1. เป็นความรู้สึกที่มีคุณค่า
2. เป็นความรักอย่างมีสติ
3. เป็นความรักที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง
4. เป็นความรักซึ่งไม่ลืมที่จะรักตัวเองด้วย

สำหรับอุดมคติเกี่ยวกับคนรัก สามารถสรุปลักษณะของคนรักในอุดมคติได้ดังนี้

1. มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไม่โกหก หลอกลวง ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
2. เป็นคนเปิดเผย ตรงไปตรงมา หากมีความคับข้องใจเรื่องใดก็ควรหันหน้าพูดจากัน

ไม่ควรปิดบัง

3. รักษาคำพูด หรือคำมั่นสัญญา
4. ปฏิบัติตัวคงเส้นคงวา เสมอต้นเสมอปลาย
5. มีจิตใจมั่นคง รักเดียวใจเดียว

แนวคิดเกี่ยวกับการให้กำลังใจ มี 1 เพลง คือเพลงฝันนั้นเป็นจริง แสดงถึงการให้กำลังใจเพื่อจะได้พยายามทำสิ่งที่ตั้งความหวังหรือฝันไว้ ให้ประสบผลสำเร็จในที่สุด ดังคำร้องที่ว่า

สักวันฝันนั้นต้องเป็นจริง สักวันฝันนั้นต้องเป็นไป
 อย่างที่ฉันหวังและตั้งใจจะไปให้ถึงที่ตรงนั้น
 จะทำฝันนี้ให้เป็นจริง จะทำฝันนี้ให้เป็นไป
 อย่างที่ฉันหวังและตั้งใจจะไกลเพียงใดไม่เคยนึกเกรงกลัว แต่ฝันนี้ต้องเป็นจริง
 (ฝันนั้นเป็นจริง)

แสดงให้เห็นความตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ตนเองคิดไว้ให้ประสบความสำเร็จให้ได้
 สิ่งที่คุณต้องบอกไว้ในเพลงนี้คือ หากต้องการทำอะไรให้ประสบความสำเร็จ จะต้องมีความ
 ตั้งใจ มุ่งมั่น และอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ แล้วในที่สุดก็จะประสบความสำเร็จอย่าง
 ต้องการ

แนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ ได้แก่ เพลง เก็บเมล็ดฝน และหนอน มีดังนี้

อยากเก็บเมล็ดฝนมา ร้อยไว้ใส่แทนสายสร้อย
 จะเก็บหิ้งห้อย คล้องไว้ใส่แทนตุ้มหู
 จะเก็บใบไม้สักกองใหญ่ ไว้ใช้แทนผ้าผืนลาย
 (เก็บเมล็ดฝน)

แสดงให้เห็นการที่นึกคิดเอาธรรมชาติที่สวยงามนำมารอบตัวมาใช้เป็นเสื้อผ้า
 เครื่องประดับ

แอบดูเจ้าหนอนตัวหนึ่งที่ต้นไม้
 ทำทางสายหาอาหารเลี้ยงร่างกาย

 แอบดูเจ้าหนอนตัวเดิมนั้นเรื่อยมา
 ทำทางเรื่องข้าเพราะเจ้าตัวเริ่มใหญ่
 ร่างกายเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปมากมาย
 สีลันสดใสดูช่างแสงงดงาม

(หนอน)

แสดงการพรรณนาถึงการเฝ้าดูความเปลี่ยนแปลงในการเจริญเติบโตของหนอน
 จนกระทั่งกลายเป็นผีเสื้อ

แนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติในเพลงของสีฟ้า เป็นแนวคิดที่สืบเนื่องมาจากอารมณ์เหงา หรือจากการเรียกร้องความสนใจ และเป็นการส่งเสริมจินตนาการทั้งจากความฝันและจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมทั้งการปลูกฝังให้เกิดความรักธรรมชาติ โดยแสดงให้เห็นความน่าสนใจและความงามที่เกิดขึ้น หรือมีอยู่ตามธรรมชาติ

เมื่อได้วิเคราะห์แนวคิดในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้าแล้ว พบว่าแนวคิดที่มีมากที่สุดคือ แนวคิดเกี่ยวกับความรัก ซึ่งจะกล่าวถึงความรักชั้นคนรักมากกว่าความรักชั้นเพื่อน รองลงมาคือ แนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับการให้กำลังใจมีเพียงหนึ่งเพลงเท่านั้น

การที่ผู้แต่งหยิบยกแนวคิดที่เกี่ยวกับความรักมากกล่าวไว้มากที่สุดนั้น อาจเป็นไปได้ว่า เนื่องมาจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับธุรกิจในการแข่งความต้องการของตลาดเพลง แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีผู้กล่าวถึงความรักไว้ว่า “ความรักเป็นเจ้าแห่งพิภพ มนุษย์บนพื้นพิภพล้วนตกอยู่ในอำนาจของความรักทั้งนั้น” (แยม ประพัฒน์ทอง, 2525, หน้า 170) นอกจากนี้ น.ม.ส. ยังได้กล่าวเกี่ยวกับความรักไว้ในนิทานเวตาลว่า

“...ความรักนี้เป็นของน่าพิศวงมาก เป็นแสงฉายมาจากฟากฟ้า ฉายความสุขมายัง แผ่นดินอันมืดและเต็มไปด้วยความซึมเศร้า เป็นมนต์ซึ่งทำให้เรารำลึกถึงความเป็นชาติ สูงกว่านี้ ยังเป็นความสุขในขณะนี้ และเป็นทางให้คิดถึงสุขใจเบื้องหน้า ทำให้ความซีริกกลับเป็นความงาม ทำให้ความโง่กลับเป็นความฉลาด ทำให้ความแก่เป็นความหนุ่ม ทำให้บาปเป็นบุญ ทำให้ความซึมเศร้ากลายเป็นความชุ่มชื่น ทำให้ใจแคบเป็นกว้าง ความรักนี้เป็นไอศถอย่างเอก...” (น.ม.ส., 2513, หน้า 199)

จากที่มีผู้กล่าวถึงความรักไว้ดังที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับคำกล่าวของ กุศุมารักขมณี (2534) ที่ว่า เรื่องราวความรู้สึกที่เกี่ยวกับความรักเป็นเนื้อหาที่แสดงปुरुชาารณะ (เป้าหมายของชีวิต) และเชื้อต่อการดำเนินเรื่องให้น่าสนใจชวนติดตาม (กุศุมารักขมณี, 2534, หน้า 135)

ตามที่มีผู้กล่าวถึงความรักไว้ดังกล่าว จะเห็นได้ถึงถึงความสำคัญของความรัก ซึ่งอาจเป็นเหตุผลสนับสนุนประการหนึ่ง ที่ทำให้ผู้แต่งแสดงแนวคิดเกี่ยวกับความรักไว้มาก ซึ่งก็สอดคล้องกับความต้องการในเชิงธุรกิจด้วย และแนวคิดเกี่ยวกับความรักที่ผู้แต่งได้นำเสนอไว้นั้น ก็เป็นแนวคิดที่เป็นประโยชน์ น่าสนใจ ซึ่งผู้ฟังสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้ผู้แต่งยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการให้กำลังใจ ซึ่งอาจทำให้ผู้รับฟังไม่สิ้นหวังในชีวิต และไม่ละเลยที่จะปลูกจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้ฟังในเรื่องของธรรมชาติรอบตัว ซึ่งสอดคล้องกับอุปนิสัยรักธรรมชาติของตัว

สีฟ้าเอง (สีฟ้า, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2545) จึงอาจสรุปได้ว่า แนวคิดในวรรณกรรมเพลงของสีฟ้า เป็นแนวคิดที่น่าสนใจ และยังจะเกิดประโยชน์หากผู้ฟังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University